

Ustanovitelj: občinske konference
SZDL Jelenice, Kranj, Radovljica,
Škofja Loka in Tržič. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj.
Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

G L A S I L O S O C I A L I S T I Č N E Z V E Z E D E L O V N E G A L J U D S T V A Z A G O R E N J S K O

Velika pridobitev za slovensko gospodarstvo

Letalske tovorne proge prek letališča Ljubljana

Brnik, 8. novembra — Vodstvo ljubljanskega letališča je danes na Brniku s predstavniki nekaterih špedicijskih podjetij (Intereuropa, Transjug) Jata in drugimi pripravilo pogovor o uvedbi redne direktno tovorne letalske proge prek letališča Ljubljana z inozemstvom. Z odločitvijo podjetja JAT, da v tovorni inozemski letalski promet vključi tudi ljubljansko letališče, so se odprle možnosti in lepe perspektive za slovensko gospodarstvo. Slovenski proizvajalci — izvozniki in uvozniki — so bili

do sedaj pri tovrstnem prevozu svojih izdelkov precej okrnjeni. Z ljubljanskega letališča so sicer doslej po potrebi že vozila tovorna letala z izdelki slovenskih proizvajalcev v inozemstvo. Ker pa ti poleti niso bili redni, so bila podjetja le redko zainteresirana za takšen prevoz oziroma izvoz svojih izdelkov v tujino.

Ze v ponedeljek, 11. novembra, pa bo začela delovati redna letalska proga s Zürichom in Münchenom. Poslej bodo tovorna letala vsak teden dvakrat (ob ponedeljkih

in četrtek) poletela proti temu dveh osrednjima evropskim letališčem. Od tod pa bo tovor že v nekaj urah prispev v katero koli državo na svetu.

Prednosti takšnega načina izvoza in uvoza so nedvomno velike. Ce primerjamo, da ladijska proga z ZDA traja dober mesec, avion pa prispeva na letališče New York v dobroih 30 urah, potem je prednost očitna. Pa ne le to. Danes za uspešne izvozne pa tudi uvozne rezultate nekega podjetja veliko pomeni, da so njegovi izdelki pravočasno pojavijo na tujem trgu. Slovenska podjetja so prav na tem področju do sedaj imela precej težav. Z uvedbo rednih tovornih letalskih prog, pa bo gospodarstvo tudi pri tem lahko veliko pridobilo in prihranilo.

Na današnjem sestanku, ki se ga je udeležil tudi predstavnik republikega izvršnega sveta, so se vsi zavezeli za uvedbo teh prog prek ljubljanskega letališča in hkrati pozdravili odločitev podjetja JAT in prizadevanje aerodroma Ljubljana — Pula. Poudarili pa so, da že na samem začetku teh letalskih poletov ne bi smelo priti do nikakršnih zastojev, neobjektivnih in drugih težav.

A. Z.

Martin Košir predseduje odboru

Včeraj dopoldne se je v prostorih skupščine občine Kranj sestjal koordinacijski odbor za pripravo in izvedbo programa gradnje šol in vzgojno-varstvenih ustanov v občini Kranj. Na sestanku so izvolili predsednika odbora in člane sekretariata. Odboru predseduje Martin Košir. Na sestanku so sprejeli poslovnik in razpravljali o osnutku gradnje osnovnih šol in vzgojno-varstvenih ustanov. Koordinacijski odbor je imenoval občinska skupščina. V njem so predstavniki vodstev družbenopolitičnih organizacij, odborniki občinske skupščine, poslanci, direktorji večjih delovnih organizacij, predstavniki šol in vzgojno-varstvenih zavodov, predstavniki krajevnih skupnosti in drugi.

Dogovorili so se, da se predloženi program temeljito preuči v neposrednih razgovorih z zainteresiranimi organi in organizacijami v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah, da se pripravijo ustrezni izračuni potrebnih materialnih sredstev za urenšenje celotnega programa in o načinu zbiranja teh sredstev.

V današnji številki:

3. stran:

Prisilna uprava v KZ Tržič

4. stran:

Za zimski turizem zgolj sneg in žičnice ne zadoščajo

7. stran:

Živio, Kljukec!

8. stran:

Kako je bila rojena republika?

9. stran:

Nixon 37. predsednik ZDA

Podjetji Sava in Standard sta se združili

Kranj, 8. novembra — Danes so člani delovnih kolektivov tovarne gumijevih izdelkov Sava Kranj in industrije usnja, umetnega usnja in kemičnih izdelkov Standard na referendumu glasovali o spojivti obeh podjetij. V podjetjih so namreč letos začeli preucavati možnosti za skupno proizvodnjo. Skupna komisija je po daljših in temeljiti analizah ugotovila, da med obema kolektivoma obstojajo možnosti za spojitev. Zato sta se minuli mesec delavska sveta obeh podjetij odločila za referendum o spojivti.

V industriji usnja, umetnega usnja in kemičnih izdelkov Standard se je danes 83,47 odstotka članov kolektiva odločilo za spojitev.

Po podatkih volivne komisije tovarne gumijevih izdelkov Sava Kranj pa je do 17. ure glasovalo za spojitev 67 odstotkov delavcev.

Člani obeh delovnih kolektivov so se tako odločili, da bodo v prihodnje uskladili proizvodne programe. V združenem podjetju je sedaj zaposlenih okrog 2400 delavcev, vrednost njihove proizvodnje pa bo po letosnjih podatkih znašala okrog 290 milijonov novih dinarjev. Novo podjetje se imenuje: Sava, industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov. A. Zalar

Ob 25. obletnici Avnoja

Kranj, 8. novembra — Danes je občinska konferenca socialistične zveze v Kranju pripravila razgovor o letošnjem praznovanju 25. obletnice ustanovitve avnoja. Na sestanku so obravnavali nekatera izhodišča o praznovanju v kranjski občini in o oblikah praznovanja.

A. Z.

Potovanje brez vizumov

Začel je veljati odlok, po katerem lahko jugoslovanski državljanji potujejo brez vizumov v vse dežele, s katerimi imamo diplomatske odnose in ne samo v 23 deželi kot sedaj. Potreben je torej samo potni list.

S prvim novembrom je prenehal veljati zakon o ukinitvi vizumov za tujce v letošnjem letu. Brez vizuma lahko prestopijo našo mejo po

tem roku le državljanji dežel, s katerimi je Jugoslavija sklenila sporazum o obojestranski ukinitvi vizumov. Drugi tuji državljanji morajo imeti vizume, ki jih izda diplomatsko ali konzularno predstavništvo. Državljanji vseh dežel, s katerimi ima Jugoslavija diplomatske odnose, lahko dobe vstopne vizume na vseh mejnih prehodih.

V Tržiču bo 24. novembra referendum za uvedbo samoprispevka za nove šole

Soglasno sprejet sklep o razpisu referendumu

»Na celotnem območju občine Tržič bo v nedeljo, 24. novembra, referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka za sofinanciranje izgradnje novih šolskih poslopij osnovnih šol v Krizah in v Bistrici pri Tržiču ter, razširitev že obstoječih šol v Lesah, Koverju, Podljubelju, Lomu, Dolini ter osnovne šole heroja Bračiča v Tržiču — tako se je glasilo mnenje vseh odbornikov tržiške občinske skupščine, ki je v torek, 5. novembra, razpravljala o bližnjem referendumu za uvedbo krajevnega samoprispevka.

Pred sprejetjem omenjenega sklepa so odborniki poslušali še poročilo o dejavnosti političnega odbora, ki je bil ustanovljen pri občinski konferenci SZDL v Tržiču, obravnavali pa so tudi poročilo o zborih volivcev. Naj ob tem omenimo, da je bilo na zborih volivcev izrečenih več mnenj za različne prispevne stopnje krajevnega samoprispevka. Ker pa bi uvedba različnih prispevnih stopenj povzročila obilico dodatnega dela in s tem neposredno zahtevala nove stroške, so se odborniki tržiške občinske skupščine odločili za enotno prispevno stopnjo.

Ce se bodo prebivalci tržiške občine na referendumu 24. novembra izrekli za uvedbo krajevnega samoprispevka za gradnjo in popravilo šolskih prostorov, potem bodo krajevni samoprispevki plačevali 5 let, in sicer od 1. januarja prihodnjega leta do konca 1973. leta. In kako se bo samoprispevki pobiral? Samoprispevki bodo plačevali, seveda če bo na referendumu večina vpisanih volivcev glasovala zanj: vsi zaposleni z območja tržiške občine 1 % od vseh izplačanih osebnih prejemkov; vsi upokojenci, katerih mesečna pokojnina

presega 600 N din 1 % od pokojnin (družinskih, invalidskih, starostnih); kmetje 4 % od katastrskega dohodka; obrtniki, gostilničarji, avtovozevni in pavšalisti — 2 % od osnove čistega dohodka. K tem sredstvom je treba dodati še vsakoletna proračunska sredstva v višini 250.000 N dinarjev letno, sredstva delovnih organizacij, ki naj bi prispevale en odstotek od brutto izplačanih osebnih dohodkov in del amortizacije od šolskih stavb. vig

mešanica kav

E K S T R A

VSAKOMUR PRIJA
KAVA SPECERIJA

Mladi komunisti so začeli delati

Aktiv mladih komunistov v Škofjeloški občini, ki je bil ustanovljen konec oktobra, že sprejet program dela.

V svoj program je vključil štiri področja dela in aktivnosti. Poskrbeli bodo za izobraževanje mladih na raznih predavanjih, pripravili in izvedli različne akcije, vključili v svoje vrste še več mladih in poskrbeli za koordinacijo dela z ostalimi družbeno-političnimi in športnimi organizacijami.

Na predavanjih se bodo mladi seznanili s stanjem v gospodarstvu, se pogovorili o zunanji politični dogodkih, spoznali aktualna druž-

benopolitična vprašanja in se poglobili v družbeno in gospodarsko tematiko naše občine.

Smisel teh predavanj je v izobraževanju mladih in v zavzemanju stališč aktivna in posameznikov do različnih vprašanj. Na predavanja bodo poleg komunistov povabili še študente, dijake in drugo mladino.

Na razgovorih bodo sodelovali predavatelji iz Škofjeloške občine kakor tudi gostje iz drugih občin in republiških organov.

Na prvem takem predavanju, ki bo v ponedeljek, 11. novembra, bo republiški poslanec in znani komentator vojno-političnih dogodkov Ivan Franko govoril o razmerju sil v Evropi in o intervenciji v ČSSR ter posledicah le-te.

Vsičkorač se srečujemo s problemom, kako organizirati razne večje družbenopolitične akcije. Poleg organizacije se pojavlja tudi vprašanje udeležbe na teh akcijah. Člani mladinskega aktivna menijo, da je dolžnost vsakega komunista, da sodeluje pri organizaciji neke akcije ali se je vsaj udeleži. Zavedati se moramo, da bi bil v primeru, če bi se vsakdo zavzel za neko stvar po svojih močeh učinek marsikater akcije precej večji.

Posebno pozornost namenjava člani aktivna mladih komunistov posvetiti v prihodnjih mesecih skupščinskim volitvam in volitvam v samoupravne organe delnih organizacij. Pri tem se bodo zavzemali, da bi v te organe izvolili čim več sposobnih in dela voljnih mladincov.

Letos je občinska organizacija Zveze komunistov v Škofjeloški občini pričela z dolgotrajnejšo akcijo sprejemanja mladih v ZK. Znano dejstvo je, da se mora Zveza komunistov pomladiti in obo-

gatiti z idejami in revolucionarnostjo mladih. To revolucionarnost je potrebno zbrati in usmeriti. Mladi najbolje, poznamo mlade, njihove ideje, lastnosti in aktivnosti. Pred mlade kakor tudi ostale komuniste se postavlja važna naloga, da sistematično sprejemamo v ZK mlade, ki to zaslužijo. Naloga vsakega komunista je vplivati na okolico in pomagati pri tem izbrati tiste pozitivne mlade ljudi, ki se bore in se hočejo boriti za iste ideale kot člani ZK.

S. Jesenovec

KOVINSKO PODJETJE KRAJ razpisuje

na podlagi zakona o sredstvih gospodarskih organizacij in sklepu seje Delavskega sveta,

Licitacijo osnovnega sredstva

AVTOMOBILA TAM 2000 LETNIK 65

Licitacija bo na licu mesta dne 15. 11. 1968 ob 10. uri v Kovinskem podjetju Kranj. Interesenti dobe vse potrebine informacije od pondeljka, 11. 11. 68 dalje v upravi podjetja od 6.—14. ure.

CK ZMS

posebna gostinska enota
Mladinski dom Bohinj

objavlja sledeča prosta delovna mesta:

gospodinja

počitniškega doma
TUHINJKA Na Voglu

(kvalificirana kuvarica z najmanj triletno praksjo v samostojnem vodenju kuhinje ali priučena kuvarica z najmanj 5-letno praksjo)

natakarica

z dokončano gostinsko šolo in tri leta praks ali pa priučena servirka s petletno praksjo in delnim znanjem nemškega jezika.

Z delom se prične 10. 12. 68 in traja zaposlitev do 30. 4. 1969. Samo stanovanje in hrana v domu.

Prijave sprejema Mladinski dom Bohinj, p. Stara Fužina do zasedbe delovnih mest.

Odbor koroških partizanov vabi prijatelje Koroške, zlasti pa nekdanje koroške partizane in aktiviste, na

SVECANO PODELITEV DOMICILA KOROSKIM PARTIZANSKIM ENOTAM.

ki bo v nedeljo, 10. novembra 1968, ob 11. uri v galeriji na Loškem gradu v Škofji Loki. V programu je slavnostni govor in kulturni program.

Posebej opozarjam, da se bodo prireditve udeležili tudi številni naši znanci iz Sel nad Borovljami. Radostno bomo pozdravili vašo udeležbo.

Obenem obveščamo prizadete, da v petek, dne 8. novembra 1968, ne bo običajnega srečanja koroških partizanov v Ljubljani.

Odbor koroških partizanov

Letošnja alpinistična »bera« je dokaj velika

Letošnja planinska sezona je končana. Jubilejno leto je potekalo pod gesлом Za 75-letnico 75.000 aktivnih članov planinske zveze. Pod tem geslom je več kot 105 planinskih društv v Sloveniji močno povečalo svojo dejavnost v pionirskeh, mladinskih in alpinističnih odsekih.

Mnogo premašo pa je bilo narejenega za varnost izkušenih in neizkušenih obiskovalcev gora. Na to nas opazirajo večje in manjše ter tudi smrtnje planinske nesreče. Konec marca je plaz pokopal pod seboj štiri mlada življenja na Slemenu pod Mojstrovko. Kot skoraj vsako leto je smrt kosila tudi na Storžiču. Gorski reševalci so moralni neštečkrat pomagati tudi na Grintavcu, na Voglu, v steni Kanjavec, v severni steni Triglavja, na Kredarici ter drugod. Nesreča je spremljala naše alpiniste tudi v steni Pic Badile v Centralnih Alpah. Avgusta pa se je tragično končala pot v montblanski skupini za veliko obetajčega alpinista Marjana Perčiča iz Kamnika.

Pri tem pa seveda ne gre prezreti uspehov naših alpinistov doma in v tujih gorah. Trije alpinisti Aleš Kunaver, Stanislav Belak in Tone Sazonov so v januarju prekosili sami sebe, ko so v

Pogovor s tržiškimi mladinci

V tržiškem klubu gospodarstvenikov je bil v sredo zvečer na pobudo člena IS republike skupščine in tržiškega poslanca dr. Ernesta Petriča pogovor s tržiškimi mladinci o gospodarstvu.

vig

snežnem metežu prelezali

Copov steber. V domačih stenah so se letos uveljavili tudi mladi plezalci. Preplezanih je bilo veliko najtežjih smeri nad Okrešljom, v Krmi, Kotu in drugod. Letošnji plezalno-alpinistični tabor je odpril nov svet še neobdelanih severnih sten Skute, Dolgega hriba, Grintavca in Kočne. Poleg številnih drugih odličnih navez iz Celja, Slovenj Gradca, Ljubljane, Kamnika, Tržiča, Kranja, Mojstrane in z Jesenic sta požela največ uspehov Boris Krivčič in Branko Komac, ki sta s svojimi težkimi vzponi v severni steni velike Mojstrovke, vzhodni steni zadnjega Prisojnika in severni steni Triglava doka-

zala, da sodita v sam vrh našega alpinizma.

Mojstrani Mlekus, Azman, Kofler in Brojan so sredi poletja premagali previsne sene Treh Zin. Razen tega je skupina naših alpinistov letos ukrotila Walkerjev steber v 1200-metrski steni Grandes Jorasses, kar je največji dosežek našega alpinizma v letošnjem jubilejnem letu.

Naša letošnja kavkaška alpinistična odprava se je prav tako vrnila z lepimi uspehi. Prav tako je opravila svojo nalogo ogledna alpinistična odprava v gore Hindukuša. Dve odpravi sta se letos povzpeli tudi na najvišji vrh Turčije Ararat.

U. Zupandž

Kranjski delegati pred kongresom ZK

V sredo popoldne so se v Kranju zbrali delegati za kongres zveze komunistov Slovenije in zveze komunistov Jugoslavije. Na sestanku so govorili o vsebinskih pripravah na oba kongresa in si razdelili posamezne teme, ki jih bodo preštudirali še pred kongresoma. To je bil prvi tak sestanek, poslej

pa se bodo posamezne skupine delegatov še večkrat sestale, da bi se tako delegati čim bolje pripravili na kongres. Na tem prvem sestanku so sklenili, da bodo v skupinah obravnavali ekonomsko-politična, prosvetno-kulturna, organizacijsko-politična in zdravstvena vprašanja.

A. Z.

O razmerju sil v Evropi

Občinske družbenopolitične organizacije so skupaj s kranjsko delavsko univerzo v sredo pripravile predavanje o Razmerju sil v Evropi, intervenciji v CSSR in njenih posledicah. Predavanja, na katerem je govoril vojni komentator časnika Dela Ivan Franko — Iztok, so se udeležili člani kranjskega političnega aktivna. V razpravi je tovarš Ivan Franko odgovarjal predvsem na vprašanja o vojaških odnosih in zmogljivosti dveh velesil, posledicah intervencije na Češkoslovaškem in političnem položaju v Evropi.

A. Z.

MISLITE
PRAVOČASNO
NA STANOVANJE!

Zato
varčujte
pri
KREDIT

Corenjski kreditni banki
ki vam odobri na podlagi privarčevanega denarja
po 2% obrestni meri.
Poleg tega lahko pri ŽREBANJU zadanete lep dobitek.

gkb

N
veleblagovnica
nāma
ljubljana

OGLEJTE SI BOGATO ZALOGO PEČI:

peči na trda goriva, peči na olje domače proizvodnje in izvoza, oljni gorilniki za kamine, plinske peči, električne peči, termo-električni kamini z ventilatorjem.

blagovnica nāma škofja loka

Kdo je kriv za 4,517.753 S din izgube?

Prisilna uprava v KZ Tržič

Kaj se zgodi, če vsak dela po svoje ...

Velika sejna dvorana tržiške občinske skupščine je bila v torek, 5. novembra skoraj premajhna. Že pred navedeno ure so bili vsi prostori zasedeni. Kaj je združno takšno zanimanje?

Cepav so odborniki ob teh zborov tržiške občin, skupščine odločali, ali bo v tržiški občini uveden referendum za krajevni samoprispevki. Je bilo največ pozornosti posvečeno razpravi o poslovanju tržiške kmetijske zadruge. In takoj na začetku lahko zapisemo, da odborniki pri odločanju, ali naj v KZ Tržič uvedejo enotno prisilno upravo, niso imeli preveč težkega dela. Zakaj ne?

Poročila sveta za gospodarstvo in komisije za družbeni nadzor, ki so temeljila na ugotovitvah kmetijske in finančne inspekcije, so bila namreč dovolj zgovorna.

DOBICEK LE PRI RIBEZU

Kakšne so torej ugotovitve inšpekcijskih organov o poslovanju tržiške kmetijske zadruge?

Naj se najprej ustavimo pri poročilu kmetijskega inšpekторja, ki ugotavlja v letošnjem prvem polletju v KZ naslednje primere izgube: pri pšenici — 36.890 S din, pri odkupu — 691.775 S din, pri trgovini — 3.434.374 S din, pri strojnem parku — milijon 614.781 S din, pri reji piščancev — 427.747 S din in pri živini — 3.396.681 S din — skupaj torej 9.602.248 S din. Ce od te izgube odstjememo dobicek pri črem ribezu v znesku 5.084.495 S din, ugotovimo, da znača čista izguba v prvem polletju v tržiški kmetijski zadruzi 4.517.753 S din (štiri milijone petsto sedemnajst tisoč sedemsto trinajsetdeset S dinarjev).

Vendar mera obtožb s tem še ni bila polna. Sem moramo prijeti še pomanjkljivo dokumentacijo o poslovanju zadruge, pomanjkljivo skladno evidenco, neurejeno blagajniško poslovanje, nejasne koncepte vodstva zadruge o tehnologiji obdelovanja posameznih kultur, nadalje, da vodstvo zadruge nima odnosa do družbene lastnine, nobene odgovornosti do predelkov in tudi ne do svojih kooperantov oziroma članov zadruge. In kot krona vsega še dejstvo, da si je direktor zadruge Ludvik Ponedelek z neupravljeno prispovijtvijo gotovine iz iztržkov pridobil manjšo premožensko korist (1.403.39 N din), vendar je to prispovijev gotovine direktor KZ tudi priznat in jo je nakanjal. S takšnim dejanjem je direktor seveda prekoračil obseg svojih pravic, ne glede na to, da bi moral kot vodilni uslužbenec skrbeti za zakonito gospodarjenje.

ZASTARELI SAMOUPRAVNI PREDPISI ZADRUGE

Razprava na seji tržiške skupščine je dolgemu seznamu nepravilnosti v KZ Tržič dodala še nekatere nove. — Tako je na primer odbornik občinske skupščine Golmajer menil, da je do napravilnosti v zadruzi prišlo zaradi nesporazuma med vodstvenim kadrom. »Ce tega ne bi bilo, potem tudi nobena inšpekcija ne bi prišla v zadruzo.«

Predsednik občinskega sindikalnega sveta Ivko Bergant je v svoji razpravi dejal, da je bil sindikalni svet zelo zainteresiran za razvoj dogod-

NOVOST

NA TRŽIŠČU

žarilne peči na premog, plinske peči s katalitičnim izgrevanjem

N
blagovnica
nāma
škofja loka

30 % malomarnosti in drugih nepravilnosti, za vse ostalo pa so opravičljivi razlogi — preobremenjenost delavcev v zadruzi, razmejanost obdelovalnih parcel... Sploh pa me ves ta postopek pri zadruzi in način pisanja časopisa spominja na agresijo Sovjetske zveze na Češkoslovaško.«

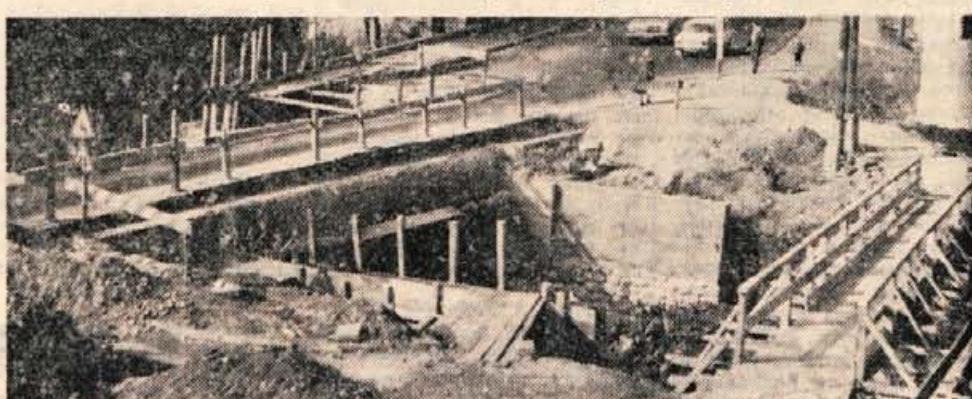
Naj bo avtorju pričajočih vrstic ob teh zadnjih direkторjevih besedah dovoljeno pripomniti, da se je v skupščinski dvorani zasišal smeh...

SKORAJ SOGLASEN SKLEP O PRISILNI UPRAVI

In kakšen je zaključek te maratonske razprave? Odborniki ob teh zborov tržiške občinske skupščine so razen petih odbornikov, ki so se pri glasovanju vzdržali, soglasno sklenili, da se v tržiški kmetijski zadruzi za eno leto uvede prisilna uprava. — Nadalje so odborniki poudarili, da je treba storiti vse potrebne ukrepe za uvedbo kazenskega postopka zoper odgovorne delavce zadruge.

V zapisniku o kontroli finančnega in materialnega poslovanja pa med drugim piše, da so za poslovanje zadruge odgovorni: direktor zadruge Ludvik Ponedelek, računovodja Milena Gradišar in vodja lastne proizvodnje ing. Stane Rakovec je sam določal višino zaslužka delavcev.

In na koncu še ena misel iz sklepa o uvedbi prisilne uprave v tržiški kmetijski zadruzi: »Odborniki so mnenja, da gre v zadruzi za izredno slabo gospodarjenje, zlasti zaradi malomarnosti vodstva, kar je tudi glavni vzrok negativnega finančnega stanja. Ce bi v kmetijski zadruzi še vnaprej tako gospodarili, bi zadruga prišla v še večje finančne težave, ki bi jo lahko pripeljale v slučaj...« V. Guček

To jesen so na več mestih popravljali cesto v Gornjesavski dolini. Tako so popravili ovinke v Mlinem pri Dovjem, na Hrušici in pri bolnišnici na Jesenicah. Tu so novi del ceste že asfaltirali, most čez Jesenico pa še razširjajo. Za prehod pešev so postavili začasno leseno brv.
— Foto: B. Blenkuš

Velika razprodaja zimske konfekcije!

PO ZNIŽANIH CENAH PRODAJAMO:

ženski zimski plašči	80,00 N din
ženski zimski plašči	140,00 N din
ženski zimski plašči	200,00 N din
dekliski zimski plašči	120,00 N din
otroški jesenski plašči	60,00 N din
otroški jesenski plašči	70,00 N din
ženska krila helanca	70,50 N din
moške obleke	299,00 N din
moški zimski plašči	135,00 N din
moški zimski plašči	190,00 N din
moški zimski plašči	220,00 N din
moški prehodni plašči	148,00 N din
ženski kostumi	180,00 N din
ženske elastične hlače	104,30 N din
moške elastične hlače	118,45 N din

V prodajalni KONFEKCIJA — prej GORENSKA OBLACILA — Kranj, Cankarjeva 10

TRGOVSKO PODJETJE ELITA KRAJN

Elita

Bohinjci si prizadevajo odpraviti še zadnje pomanjkljivosti

Za zimski turizem zgolj sneg in žičnice ne zadoščajo

Letos rekordno število tujih gostov?

Zimska turistična sezona 1968/69 je pred durmi. Po vseh smučarskih centrih, ki jih pri nas — to moramo priznati — ni malo, se gostinci, turistični delavci in drugi mrzlično pripravljajo nanjo. Novembrski dnevi utegnejo prinesi že prvi sneg, hkrati z njim pa tudi prve, najbolj neučakane goste.

Prav o tem je tekla beseda na sestanku, ki so ga pred dnevi organizirali predstavniki turističnega društva Bohinj. Zvedeli smo za prizadevanja, načrte, upe in težave ljudi, ki se sredi bohinjskega kota ubadajo s problemi okrog zimskega turizma. Njih naloga ni lahka, saj kraj ob slikovitem ledeniškem jezeru spričo naravnih lepot, ugodnih snežnih razmer ter zaradi bližine privlačnih smučišč namiglo pridobiva na pomenu. Vse več tujih gostov zaide tjakaj, med Slovenci pa jih je tako ali takoj brez števila, ki so naravnost zaljubljeni v bohinjske hribe. Tudi nova cesta bo lotos krepko pripomogla k porastu obiska v teh krajih. Z njo sta se Bohinj in vsa okolica močno približala svetu.

Poglavitni magnet za razvedrila željne turiste je seveda sistem žičnic in smučišč na Voglu. O njem smo v zadnji številki že podrobnejše pisali. Toda uspehi ali neuspeh zimske sezone ni odvisen le od urejenosti naprav in zasnovanih stvari, ampak prav tako, če ne še bolj, od zaledja. Ni vseeno, kako se počutijo gostje, ki pridejo od vseposod. Zgolj sneg in žičnica sta premalo. Poglejmo torej, kaj je bilo storjenega v ta namen.

Dobrodošli, Nizozemci!

Hoteli v okolici Bohinja se doslej niso mogli pojaviti z kdo ve kako uspešnim poslovanjem. Tega je bila najbrž kriva prevelika razdrobljenost, medsebojna nepovezanost, ki seveda onemogoča vsakršne intenzivnejše reklamne akcije tako doma, še bolj pa v tujini. Posamezniki so bili pač preslabotni. Lansko leto pa je podjetje Trans-turist začelo z veliko akcijo odkupovanja in združevanja gostinskih obratov. Danes ima pod svojo upravo hotele Jezero, Bellevue, Pod Voglom in Triglav, gostišče Jelka in Sport hotel na Polduki ter hotel Crna prst v Bistrici. Predstavniki podjetja so po deželah severne Evrope (Švedska, Danska, Nizozemska) organizirali intenzivno propagando za Bohinj in

druge kraje. V mnogih brošurah tujih potovalnih agencij so se pojavile slike ter podatki o našem zimsko-športnem centru. Največja tovrstna nizozemska družba NRV je na primer izdala turistični prospekt z naklado 2 milijona izvodov, v katerem so Bledu in Bohinju posvetili šest strani. Bojan Plahutar, direktor Transturisticov hotelov, nam je zaupal, da imajo že sedaj oddanih večino od 358 ležišč, kolikor znašajo posteljne zmogljivosti vseh njihovih gostinskih objektov skupaj.

Na napakah se učimo

Klub tej spodbudni novici pa ne kaže biti prevelik optimist. Iz razgovora med predstavniki turističnega in telesnovzgojnega društva Bohinj ter zastopnikom cestnega podjetja Kranj smo zvedeli tudi za številne pomanjkljivosti v preteklih letih, ki jih bo v bodoči treba odpraviti. Tujece je odstaj najbolj motilo pomanjkanje zabavnega življenja in raznih prireditv v letoviščih, nadalje slabti gostinski kadri, ki ne znajo prodajati uslug, pa seveda tudi zapozneno in nepopolno čiščenje zasnčenih cest ter parkirnih prostorov. Zlasti glede slednjega so se vnele ostre debate; cestno podjetje si baje ne more privočiti stroškov sprotnega čiščenja bohinjskega okoliša, zato namerava Transturist kupiti lasten stroj za odstranjevanje snega. Letos bo poskrbljeno tudi za razvedrilo in zabavo gostov — v popoldanskih urah bodo lahko plešali v dvorani hotela Jezero, zvezčer pa obiskovali dancing bar. Upoštevajoč, da večina tujih turistov, zlasti tistih iz Nizozemske, nima pojma o smučanju, da so to avionski gostje, ki le redko dopotujejo z lastno smučarsko opremo, bi bilo nujno organizirati šolo smučanja. Na Voglu sicer takšna šola že več let uspešno deluje, toda to ne zadošča. Spričo tega nameravajo podobne tečaje organizirati tudi v dolini. Za izposojanje bo gostom na voljo dodatnih 50 parov smuči z vso opremo vred, 30 sani in 20 parov drsalk.

Turistično društvo je že dobilo seznam ogrevanih sob pri zasebnikih, namenjenih predvsem prehodnim gostom. Le-ti se bodo lahko hraničili v hotelih, kajti zmogljivosti kuhanj v gostinskih lokalih daleč presegajo posteljne zmogljivosti. Dosegli so tudi sporazum glede penzionskih cen

za Silvestrovanje — 60 do 80 novih din v vseh hotelih.

Naj omenimo še nekatere predloga, ki jih je bilo slišati na razgovoru v ponedeljek. Ob koncu, konec tedna, ko je naval priložnostnih obiskovalcev največji, bo Vogel postal pretesen. Tedaj naj bi stalne goste, zlasti tujce, usmerjali na smučišča v dolini. Dve vlednici, ki nista skoraj nikdar preobremenjeni, povsem ustrezata za ta namen. Premisleka vredna je tudi zamisel nekaterih udeležencev sestanka, po katerem naj ceste in poti v okolici jezera ne bi popolnoma očistili, ampak pustili na njih nekaj deset centimetrov debelo plasti snega. To bi omogočilo tujcem, da se prevažajo naokrog z vprežnimi samimi. Privlačna in atraktivna novost pa je težko izvedljiva. Spomladi bi namreč odjuga sneg na cestah spremeniла v brozgo, nevšečno za pešce in avtomobiliste.

Vrsta zamislih prireditvev

K boljšemu počutju gostov bo nedvomno precej pripomogla tudi kopica športnih prireditv v Bohinju in njegovi okolici. Prva od njih je na spisku letosnjih športnih dogodkov pa pomeni Zimski športni dan Bohinja (1. in 2. februarja). To bo odprt tekmovanje v tekih, skokih, smučanju in sankanju. Organizatorji, telesno vzgojno društvo, bi k sodelovanju rado pritegnilo — poleg domačinov vse starosti — tudi letovišča. rje.

Se prej, konec januarja, društvo namerava prirediti consko tekmovanje v veleslalomu za pionirje. Poseben mik pa predstavlja sankanje tekme za pokal Bohinja. Ob tej prilikai bodo izdali vizitke z obvestilom v več jezikih. Gostinci jih bodo razdelili med svoje goste in s tem poskrbeli za večji obisk.

Društvo tarejo finančni problemi. Kljub temu pa imajo njegovi člani v načrtu še tekmovanje v dirsanju in kegljanju, ki naj bi ga — če bo denar — izvedli kasneje.

Vrsta ukrepov, izboljšav in načrtov da slutiti, da utegne biti letošnja zimsko-turistična sezona v Bohinju rekordna. Tako vsaj upajo prizadevní domačini. Želimo jim, da bi se njihova pričakovana izpolnila.

I. Guzelj

RAZPISNA KOMISIJA
PRI SVETU DELOVNE SKUPNOSTI
UPRAVNIH ORGANOV
SKUPSCINE OBČINE KRAJN

razpisuje

NASLEDNJA PROSTA DELOVNA MESTA:

1. NAČELNIKA ODDELKA ZA OBČO UPRAVO IN DRUŽBENE SLUŽBE
2. SEFA ODSEKA ZA OBČO UPRAVO
3. SEFA ODSEKA ZA PRORACUN IN SKLADE
4. PRAVNIKA
5. REFERENTA ZA GOSPODARSKE ANALIZE
6. ANALITIKA ZA DRUŽBENE SLUŽBE
7. URBANISTIČNEGA INSPEKTORJA
8. CESTNEGA INSPEKTORJA
9. PRORACUNSKEGA KONTROLORJA
10. REFERENTA ZA PERSONALNE ZADEVE.

POGOJI:

- pod 1. Visoka strokovna izobrazba, 10 let delovnih izkušenj
 2. Visoka strokovna izobrazba — praviloma pravnik, 8 let delovnih izkušenj
 3. Visoka strokovna izobrazba, 8 let delovnih izkušenj
 4. Diplomirani pravnik, 5 let delovnih izkušenj
 5. Ekonomski fakulteta, 5 let delovnih izkušenj
 6. Ekonomski fakulteta, 5 let delovnih izkušenj
 7. Visoka strokovna izobrazba, 7 let delovnih izkušenj
 8. Visoka strokovna izobrazba, 7 let delovnih izkušenj
 9. Višja strokovna izobrazba, 5 let delovnih izkušenj
 10. Višja strokovna izobrazba, 5 let delovnih izkušenj

Stanovanja niso zagotovljena.

Rok za priglasitev je 15 dni po objavi.

Kandidati naj vložijo pismene ponudbe, kolkovane z 0,50 din, z življenjepisom ter dokazili o strokovnosti in delovnih izkušnjah na naslov: Razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti upravnih organov skupscine občine Kranj.

VELETRGOVINA »ŽIVILA« KRAJN

bo po sklepu delavskega sveta
V PETEK, dne 15. 11. 1968 ob
8. uri

prodaja

NA JAVNI DRAŽBI
naslednja osnovna sredstva:

1. TOVORNI AVTO IMV Kombi — IZKLICNA CENA 2.500,00 N. din
2. TOVORNI AVTO FIAT 1300 — kombi — IZKLICNA CENA 2.000,00 N. din
3. TOVORNI AVTO CSEPEL (4,5 t) — IZKLICNA CENA 7.000,00 N. din
4. 2 TRICIKLA IN MOPED

Javna dražba bo v avtoparku podjetja na Savski cesti 28.

Interesenti si lahko ogledajo osnovna sredstva vsak dan od 7.—12. ure.

Mercator

POTROSNIKI KRAJNA!
Obiščite novo prodajalno prehrambenega blaga v nebotičniku. Solidno vas bomo postregli s prehrambenim blagom v izvirnem pakiranju, kupili boste lahko vse vrste delikatesnega blaga, kruh, mleko ter express kavo.
Prodajalna je odprta dnevno od 7. do 19. ure, v nedeljah pa od 8. do 11. ure.

Za nakup se priporoča Mercator prodajalna v Kranju.

MESARSKO PODJETJE TRŽIČ

želi zaposliti

Šest kvalificiranih mesarjev

Kandidati naj bi bili vojaščine prosti. Zahteva se strokovnost delovnega mesta KLOBASICARJA in KLAVCA. Stanovanja ni na razpolago.

Rok prijave je 16. november 1968. Prijave je dostaviti na naslov: MESARSKO PODJETJE TRŽIČ, Trg Slobode 18.

GRADITELJI!

Preskrbite si opečne izdelke za spomladansko sezono. Ljubljanske opekarne bodo izdelovale opoko tudi preko zime. Še posebej priporočamo MB (modelarni blok) in zidni blok BH6. Zahtevajte ponudbo.

Vse informacije daje prodajni oddelek Cesta na Vrhovce 2 — Ljubljana, telefon 61-963 in 61-805 ter naš zastopnik Andrej Smolej, Kranj, Nazorjeva 4, telefon 22-866 (pri nebotičniku), ki vas po želji obiše tudi na domu. Oglejte si naše izdelke v Kranju, Prešernova št. 1 (pri steklarju Colnarju).

Ljubljanske opekarne

OBVESTILO

VSEM LASTNIKOM OBREŽNIH ZEMLJIŠC OB POTOKEH IN JARKIH NA OBMOČJU OBČINE KRANJ

Po določilih 4. člena odloka o določitvi manjših potokov in jarkov in obveznem čiščenju strug (Uradni vestnik Gorenjske, št. 6-68/68) morajo vsi lastniki obrežnih zemljиш ob manjših potokih in jarkih s stalnim in občasnim pretokom vode posekat obrežno drevje in grmičevje.

Gorenjska vodna skupnost bo skupno z gozdarsko službo odkazala drevje za posek. V isti širini, kot bodo označena drevesa za posek, se mora posekat tudi grmičevje. Drevje in grmičevje se mora posekat čim bolj pri tleh.

Posek je treba opraviti ob potokih: Žabnica, Besnica-potok, Nemiljščica, Rupovščica, Stranžica, Milka, Sulha, Mrhovec in Bistra ter na manjših potokih, ki niso posebej navedeni.

Lastniki obrežnih zemljish morajo opraviti posek najkasneje do 31. marca 1969. leta. Zoper kršilce teh obveznosti bo uveden upravno-kazenski postopek zaradi prekrška.

Nadzor nad posekom bo izvajala Gorenjska vodna skupnost Kranj, ki bo dajala v zvezi z navedenimi deli tudi ustrezne informacije.

VSEBINSKO BOGATEJŠA

naj najde
mesto v
vsakem
SLOVENSKEM
DOMU

Komisija za razpis prostih delovnih mest pri Stanovalniskem podjetju Tržič

RAZPISUJE

PROSTI DELOVNI MESTI

1. Hišnika - kurjača

v stolnici Tržič, Cankarjeva c. št. 1

2. Hišnika - kurjača

v novih blokih Bistrica B-4

Kandidat mora zadovoljiti sledečim zahtevam:

- Biti mora kvalificiran delavec ene od naštetih strok: elektro, strojna, ključavnicaška ali vodo-inštalaterska.
- Imeti mora odslužen vojaški rok.
- Nastop dela je 1. december 1968.
- Predpisana je tromesečna preizkusna del. doba.

Delo hišnika — kurjača obsega v grobem sledeča opravila:

- Kurjenje centralne kurjave.
- Čiščenje skupnih prostorov in naprav.
- Vzdrževanje ožje zunanjje okolice.
- Enostavno vzdrževanje skupnih naprav.
- Pobiranje stanarine.

Kandidat dobijo detajlnnejši opis opravil v Stanovalniskem podjetju Tržič.

Za delovno mesto hišnika-kurjača Cankarjeva c. 1 je zagotovljeno eno in pol sobno stanovanje.

Za delovno mesto hišnika-kurjača Bistrica B-4 je zagotovljeno enosobno stanovanje.

Osebni dohodki po pravilniku OD Stanovanjskega podjetja Tržič.

Razpis bo zaključen 25. 11. 1968.

Pismene prijave sprejema Stanovanjsko podjetje Tržič.

Cenjeni potrošniki!

Kvalitetno kosovno apno dostavljamo na dom ali gradbišče po industrijski ceni v vsaki količini.

Nabavite apno sedaj, da bo spomladi pripravljeno!

Priporoča se

TRGOVSKO PODJETJE

Kurivo Kranj

V zalogi stalno tudi ostali gradbeni material (cement, bet. želeso, salonit itd.)

TURISTI!

Priložnost
vam nudi
ugodnost.
Za vsakogar nekaj,
nekaj za vse

boste dobili v gostilni in trgovini

Jože Malle

Loiblital —
St. Lenart v Brodeh
le 3 km od ljubljanskega
predora

Govorimo slovensko!
Ugodna menjava!

Dobrodošli!

BRALCI čestitajo

Da bi omogočili čim širšem krogu bralevcov našega časnika in drugim, da s tiskano besedo čestitajo sorodnikom, priateljem in znancem tu in v tujini, smo vam rezervirali dokaj prostora v novoletni številki našega časnika. Prostor boste lahko kupili po zelo, prav za to priliko, ugodni cenii.

Čestitka za novo leto,
ki vsebuje 15 besed in
naj bi bila visoka 3 cm
na kolono, pa bi stala
samo 30 N din.

Naročite jih pri našem zastopniku ali pa osebno do 25. 12. 1968 na UPRAVI GLASA, KRANJ, TRG REVOLUCIJE 1, OBČINSKA STAVBA, SOBA 110.

Sto let žabniške šole

5. oktobra letos je osnovna šola v Žabnici praznovala svoj 100. rojstni dan. Slovensnosti, ki so jo pripravili učenci, so prisostvovali tov. Košir Marin, sekretar obč. komiteja ZK, tov. Zevnik Anka, predsednica obč. sveta za vzgojo in izobraževanje,

Obnovljeno loško gledališče

Stavba, dvorane in oder loškega gledališča so vendar doživele obnovitev. Vse stene so lepo popleskali, prebarvali oltarna in vrata, obnovili streho, uredili razsvetljavo in še vrsto manjših stvari. Svojo renesanco je doživel tudi oder. Obesili so nove stranske in zadnje zavesne, svetlo modre barve. Obnovili so svetlobne rampe, popravili in namestili reflektorje, popravili tla in še nekatere stvari.

Ze sredi tega meseca bodo prišli na svoj račun ljubitevji gledališča. Povečani igralski ansambel in orkester glasbene šole iz Skofje Loke bosta predstavila opereto Radovana Gobca: Planinska roža. Režiser tov. Jože Avdič, dirigent pa Oskar Skulj.

Osem mladih igralcev in igralk pa za drugo premiero pripravlja Molièrovo komedijo: Jurij Tepček ali osramoten zakonski mož. Mladi pridno vadijo in predvidevajo, da bo premiera okoli 15. decembra.

Oboji želijo, da bi se pričelo novo obdobje, ko bi lahko na odru loškega gledališča videli vsaj po pet premier letno in da bi bila dvojna vedno polna.

S. Jesenovec

Zrimšek Ivo, direktor Zavoda za prosvetno-pedagoško službo, prof. Vincenc Žnidar, sodelavec Šolskega muzeja v Ljubljani ter drugi predstavniki občinskih prosvetnih in krajevnih organizacij, učitelji, ki so nekoč poučevali na tej šoli, in starši.

Sola v Žabnici je bila ustanovljena leta 1868. Sprva je bila enorazredna in je poslovala v župnišču. V naslednjih letih so zgradili pravo šolo; v tej je danes mežnarija. V tej stavbi so poučevali do leta 1907, ko so prostori postali preteśni. V letih 1907/8 so zgradili novo šolo na mestu, kjer stoji še danes. Leta 1911/12 je bila šola razširjena v dvorazrednico, v času prve svetovne vojne v tri, leta 1945 v štirizrednico. Do leta 1958/59 je delala kot petizrednica. Ob uvedbi šolske reforme in po reorganizaciji šolske mreže 1965. leta so ostali v Žabnici samo 4 temeljni razredi, višji razredi pa obiskujejo šolo v Stražišču.

Med okupacijo (1944) je bila stavba močno poškodovana; obnovili so jo v letih 1947/48, deloma s sredstvi občine, deloma s prostovoljnimi delom in prispevki občine, nov.

9. marca 1964 je poslopje uničil požar. Nova stavba je bila zgrajena leta 1965. Ob tej priliki so bila dograjena stanovanja za tamkajšnje učiteljstvo in dokupljeno zemljišče za športna igrišča. Sola ima sedaj 4 učilnice in je v njej potuk v eni izmeni. Leta 1967 je bila urejena okolica šole, položeni, asfaltirani dovozi in poglobljen vodnjak, da vode več ne primanjkuje.

Prva učitelja ki ju imenujejo šolska kronika, sta bila Janez

Pezdič in za njim Kristijan Engelmann. Ob sami ustanovitvi je šolo obiskovalo okrog 80 otrok. Od leta 1884 je število učencev rastlo in se gibalo do prve svetovne vojne v okviru 150 do 160 učencev; danes pa obiskuje šolo 92 učencev. Približno toliko žabniških učencev je v višjih razredih centralne šole v Stražišču.

Sola ima idealne pogoje za delo, saj ima novo dobro opremljeno stavbo. B. D.

Na Javorniku spet pevski zbor

Svoboda Javornik — Kor. Bela, katere pevski zbor je zaradi dolgotrajne bolezni in predvsem zaradi smrti zborovodje Mejača prenehal z delovanjem, je z novo sezono zbor obnovila. Prevzel ga je zborovodja Milko Škoberne iz Ljubljane, ki že vodi jeseniški ženski zbor. Zbor, v katerega je pritegnil tudi neveč pevskoga zabora Svobode Žirovnica in bivšega komornega zabora Svobode Jesenice, je že naštudiral nekaj pesmi, s katerimi bo nastopil jutri (10. 11.) v Braniku na Primorskem. Poleg javorniškega in trboveljskega zabora bodo nastopili v Braniku predvsem zamejski pevski zbori. Po možnosti bo gostoval zbor tudi v Trbovljah, kjer dolguje obisk. V bodočem pa se bo združil z jeseniškim ženskim zborom, da bi tako doobile Jesenice mešani pevski zbor, ki bi imel pod vodstvom zborovodja Škoberneta lepe perspektive.

P. U.

Arheološko najdišče pri Domžalah

Bivališče pračloveka na Gorjuši

V bližini Domžal blizu krumperskega gradu na Gorjuši leži celo mnogim Domžancam doslej neznana podzemna jama — Babja jama, ki je komajda dobrih 100 metrov stran od vhoda v Zeležno jamo, ki so jo prizadeli jamarji domžalskega jamarškega društva »Simon Robič — Ivan Sešek« že uredili za obisk gledalcev južno od jamarškega doma.

Ne ve se odkod ime Babja jama; ljudje pravijo, da je bilo nekoč v njej najdeno žensko truplo in odtod tudi ime. Ljudsko izročilo tudi pravi, da so se v njej ob turških napadih skrivali starci, žene in otroci, bilo pa je tudi nekakšno skladišče za živila.

Posebnost Babje jame je ta, da ima (kot malokatera) dva vhoda. Že ob prvem obisku pred nekaj leti je predstojnik oddelka za kvantarkozijo na filozofski fakulteti v Ljubljani dr. Franc Osole izrazil mnenje, da bi zaradi primerne lege same in konfiguracije tal bilo priporočljivo poskusiti s sondom, ki bi bila domžalskemu jamarškemu društvu in njemu samemu v orientaciji, če je jama arheološko kaj vredna ali ne.

Pa res. Pred dvema letoma so domžalski jamarji v prisotnosti dr. Osoleta in njegovega asistenta opravili poskusno sondno, ki je dala nadve lepe rezultate. V globini 1,80 m so bila pod debelimi kamnitimi bloki najdena okostja alpskega svitca, bobra, losa, nekaj vrst pragoveda, z značilnimi lovskimi prelomi kosti.

Najdragocenjejša najdba sta bili — ostanki nekdajnega kurišča in kremenčevje orodje pračloveka (artefakt) — rezilo s katerimi je verjetno odiral živali.

Vse to je bilo dovolj velik dokaz o arheološki vrednosti jame. Zaradi pomankanja materialnih sredstev se nadrobnejša raziskovanja niso začela takoj, ampak šele letos poleti. Ker je bila domžala dr. Osoleta o bivališču ledeno-dobskega lovca — pračloveka na Gorjuši, potrjena, je Fakulteta za naravoslovje dala milijon S din sredstev, da je bilo z raziskavami mogoče nadaljevati.

Ceprav so z deli zaradi po-manjanja denarja začasno prenehali, jama še ni dokončno raziskana. Arheologom in znanstvenim sodelavcem Slovenske akademije znanosti in umetnosti je postao jasno, da je tudi domžalski kot še kakor zanimiv za take raziskave, saj je v bližini še več takih jam, ki obetajo, da bi tudi v njih mogli najti dokazila o življenju tod pred davnimi leti.

Domžalskemu jamarškemu društvu »Simon Robič — Sešek« so rezultati raziskovanja (društvo trenutno razširja svoj jamarški dom) nova spodbuda za delo v prihodnje.

M. Brojan

Pred jubilejem kranjskega planinstva

Prihodnje leto bo minilo 70 let od ustanovitve planinskega društva Kranj. Da bi ta jubilej čim dostojno počastili, se je upravni odbor sedanega društva pod vodstvom predsednika dr. Iva Valiča že lotil prvih priprav. Osnovni cilj je, da bi vzgojeno in zdravo planinsko miselnost še bolj razširili, da bi v svoj krog pridobili še več ljudi, ki se zavzemajo za mladino, ceprav so vrste kranjskih planincev že sedaj najmlajše v poprečju, saj je mladine skoraj polovica članstva.

Tako je predvideno, da bo do sekcije mladih planincev tudi v sedanjem šolskem letu nadaljevale s tekmova-

K. M.

Na jeseniški glasbeni šoli šolnina ni visoka

Ze leta 1965 je skupščina občine Jesenice napravila načrt za reorganizacijo glasbene šole na Jesenicah, ki pa je kljub prizadevanju vodstva šole ostal skoraj neunesničen. Uspeli so le toliko, da so ustanovili simfonični orkester in srednješolski pevski zbor.

Na glasbeno šolo se je letos vpisalo 221 gojenec, ki se udeležujejo individualnega in skupinskega pouka. Poleg rednih dejavnosti ima šola tudi izvenšolske, v okviru katere deluje mladinski srednješolski zbor, ženski zbor, simfonični orkester in več drugih sestavov in ansamblov. Šola sodeluje tudi z novo ustanovljenim pihačnim orkestrom železarjev, nad katerim bo prevzela strokovno vodstvo in poskrbela za vzgojo novega kadra. Letos je odšlo šest absolventov šole na srednjo glasbeno šolo v Ljubljano in vodstvo šole si prizadeva, da bi jih štipendirala godba Zelezar, saj bi s tem zagotovila nov kader in kvalitetnejši sestav.

V zadnjem času so vodstvu šole večkrat očitali, da je šolnina tako visoka, da se v glasbeno šolo lahko vpišejo le otroci družin, ki imajo večje družinske dohodke. O neopravičenosti takih izjav in očitkov povedo statistični podatki. Od vseh vpisanih je 56% učencev iz delavskih družin, 38% jih izhaja iz družin uslužbencev, 2% so svobodni poklici in 4% so družine upokojencev.

Letos so posvetili posebno skrb predšolski mladini in pokazalo se je, da imajo cikanje izredno veselje do ritmike, melodike in spoznavanja instrumentov. Sklenili so, da bodo tudi prihodnje leta objavili vpis za najmlajše.

D. Š. dej

Na otroški vrtec Dom igre in dela Angelce Ocepkove na Jesenicah se je letos vpisalo 76 predšolskih in 47 šolskih otrok, od tega 28 rednih in 19 izrednih oskrbovancev. Na oddelku na Hrušici se je letos prijavilo le 15 otrok, zato je krajevna skupnost na Hrušici izvedla anketo o problemih otroškega varstva, za katero pa ni bilo dosti zanimanja. Vzdrževanje oddelka na Hrušici je pri tako majhnem številu otrok predrago, zato so se pojavili predlogi, da bi oddelek prihodnje leto ukinili.

Ker se je izkazalo, da za popoldansko varstvo ni potrebe, so ukinili eno delovno mesto in skrajšali delovni čas.

D. Sedelj

V vrtecu Angelce Ocepkove 124 otrok

Peter in Pavel

Dragi Peter!

(za osebno uporabo)

Oprosti, ker Ti nisem takoj odpisal. Zadnje dni sem toliko zavzet z reelekcijo, da se ne da povedati.

Veš, žena je brala v časopisih o reelekciji in ženska pač ne bi bila ženska, če si ne bi vtepla v glavo, da morava narediti tudi v družini reelekcijo. Nič hudega bi sicer ne bilo, če bi si zamisliла reelekcijo znotraj družinskega kolektiva — da bi ona namesto mene pomnila posodo in jaz hodi nakupovat (seveda zase) po trgovinah — pa ne, šla je kar malo dije: hotela me je reelektirati na položaju zakonskega moža.

Ne morem povedati, kako sem se mučil, da sem jo prepričal (pri vsem tem nisem uspel niti izvedeti, kdo je nasprotin kandidat). Razložil sem ji, da reelekcija ni nujna, če stari kandidat ustreza delovnim zahtevam. Kot veš, imam vse sposobnosti kuhanja, pomivanja in drugih življenjskih opravil. Tako sem le ostal na svojem družinskem delovnem mestu.

Mislim, da tudi v delovnih kolektivih niso čisto na jasnom s to reelekcijo. V radovljiški občini so npr. objavili kakšno izobrazbo imajo direktorji. To je bilo prahu! Vsi so bili namreč prepričani, da občina pritska, da bi jih zamenjali. Se celo tisti so se čutili prizadete, ki dosegajo v svojih delovnih organizacijah res lepe uspehe. Končno pa roko na srce: šolska izobrazba res ne more biti vse in izključno merilo sposobnosti človeka, vsaj na svojem primeru vidim, da to ni tako. Čeprav so me kmalu izključili iz šole, se mi je posredilo zadržati svoje mesto (seveda z ženinim priznanjem, da ga uspešno opravljam).

Ko sem se tako ukvarjal z reelekcijo, sem se pozanimal, kako je s stvarjo drugod. Prišel sem kar do nekaterih zanimivih spoznanj.

V posebnih osnovnih šoli v Tržiču so npr. hoteli reelektirati (kako lepa beseda!) upravnika. Kaj se je zgodilo? Na dva razpisa se ni javil niti en kandidat! Potem so lepo izvolili izmed sebe v.d. upravnika. Tedaj se je šele začelo. Ljudje so se pričeli med seboj prepirati, tako da za delo sploh niso imeli več pravega časa. Po daljših razpravah so se le sporazumeli, da direktorja sploh ne potrebujejo in so se enostavno priključili k osnovni šoli heroja Grajsarja in prevzeli njihovega direktorja. Pa bo le mir v hiši!

Povsem drugačen je razpis za novega direktorja v Zavodu za izgradnjo in vzdrževanje športnih objektov (tisto o izgradnji športnih objektov bi sicer mimo lahko izpustili iz naslova) v Kranju. Slišal sem — a nisem povsem prepričan — da se je na razpis javilo kar pet kandidatov, direktorja bi morali imenovati že konec leta. Komisija se je sešla in — razšla. Tako se je pojavljalo vse doslej. S to takotiko so uspeli, da so kandidati drug za drugim odstopali. Baje sta jim sedaj ostala le še dva. Kako enostavno. Se nekajkrat se bo komisija sešla in ni vrag, da ne bi obupal še zadnji nezačlenjeni kandidat in da bo kandidiral le še — stari direktor. Iz tega postopka namreč sklepam, da stari direktor nima prav vseh pogojev, ki so jih zahtevali v razpisu.

Naj bo za danes dovolj.

Lepo Te pozdravlja Pavel

KADROVSKA KOMISIJA
GORENJSKIH OBLACIL
KRANJ

razglaša

prosto delovno mesto

mehanika

Kandidat mora izpolnjevati enega od naslednjih pogojev:

1. VK ključavnica ali orodjar ter 1 leto uspešnega praktičnega dela v konfekciji;
2. KV ključavnica ali orodjar in 2 leti uspešnega praktičnega dela v konfekciji.

Prijave sprejema kadrovska komisija do 20. 11. 1968.

Živio Kljukec! (in tovarišica Vera)

Dobra volja v prenatrpanih vrtcih — Tudi repa pride prav — Otrok spoznava svet skozi igro — Kdo bo zlata ptička?

Otroci so nekajkrat pritisnili noske na steklena vrata, ko sva se v pisarni pogovarjali z njihovimi tovarišicami. Vodja vrtca Hugo Vidmar tovarišica Vera Strukelj ima namreč skupino štiriletih otrok, ki jim pravijo tudi starejši sredinčki, če nisem pomešala vse skupaj. Otroci so namreč razdeljeni po starosti v šest skupin. Najmlajši so stari šeče dve leti, najstarejši pa bodo šli drugo leto v šolo.

Otroci so malo pasli rado-vrednost skozi steklo in se najbrž spraševali, kaj neki počenjam z njihovim Kljukcem v naročju. Kljukec je lutka in to imenitna lutka. Najpomembnejša igraca v vrtcu. Ima tako avtoritet, da si vsi otroci prizadevajo, da bi bili pridni in sploh delali vse po Kljukčevi želji. Naredila ga je tovarišica Vera. Kadar Kljukec oživi v njeni roki, kajti Kljukec je ročna lutka, potem otroci pozabijo na to, da je med njimi vzgojiteljica. Pogovarjajo se s Kljukcem in ta jim odgovara, pa čeprav ima v glavi le penasto gumo. Otroci imajo pač tako bogat domišljajski svet, ki je nam odrasil že neznan.

»Kako to, da ste postal vzgojiteljica?« sem vprašala tovarišico Vera v rožni vzgojiteljski halji s črno mukco na ovratniku. (Njena skupina ima vzdevek Mucki).

»Pravzaprav sem hotela zdraviti otroke. V tistih letih, ko se navadno odločamo za poklic, sev vedela le to, da bi rada delala med otroki. No, ker pa pediatri nisem mogla postati, starši me niso mogli vzdrževati, sem pač postala vzgojiteljica. Zdaj je tega že sedemnajst let. Zanimalo me je, kaj otroci počenjamjo tačas, ko se v vrtcu. Odrasli imamo nekajno megleno predstavo, da se otroci v vrtcu pač igrajo. Igrajo se res, vendar je njihova igra delo in učenje. Seveda je to delo in učenje tako, da je primerno njihovi starosti. Vsaka vzgojiteljica ima v zvezku napisan program za vsak dan posebej. Takoj zjutraj, ko jih starši pripeljejo, se otroci igrajo na primer s kockami ali kakko drugače. Nato sledi skupinska zaposlitven. Vsako jutro se najprej razgibljejo, nato pa vzgojiteljica pripravi igro. Igra pa mora imeti svoj vzgojni smoter, potrebuje pa so tudi ponazorila, kajti otrok tako laže spoznava. Prav sedaj so imeli na programu jesenske plodove. Vzgojiteljica je otrokom povodala zgodbo o puljenju repe, ko so dedku pomagali babica in vnuk pa psaček in mucek in nazadnje miška. Otroci so nato izrezane figure nalepili na kartone. Naj-

brž pa so si s tem tudi zapomnili, da je v slogi moč, kot bi temu reči. Repa so šli gledati tudi na polje, pa tudi poskusili so jo.

Drugič je spet njihova glavna dnevna zaposlitvena glasba in televadba in podobno. Pa sprehodi in podobno. Skratka — potrereno je veliko znanja, da otrok v igri spoznava svet.

Tvarišico Vera sem vprašala nekaj standardnega — če ima v poklicu kaj težav.

»Težave z otroki? Ne teh pravzaprav ni. Nekaj je težko vzgojiljivih otrok, ki žive v neurejenih družinah, ali

pa se težko privadijo na ločitev od mame.

Drugače pa smo vzgojiteljice kar zadovoljne. Lanj so se kranjski vrtci združili, s tem pa se je izboljšalo naše materialno stanje. Razen tega se na strokovnih sestankih lahko marsikaj pomenimo. Na vzgojiteljice pa se pozablja pri stanovanjih, čeprav smo ravno tako plačevale stanovanjski prispevek.

Med najinim pogovorom so v sosednji sobi otroci sedli h kosilu. Večina, tudi mlajši, znajo lepo jesti, no sem pa tja je treba pomagati, da gre lažje. Ce pa vzgojiteljica ravno ne gleda, je bolj praktično jesti solato z roko. Po kosilu je na vrsti spanje. Majhne ležalnike postavijo kar v učilnice in tu otroci zaspeta za kake dve uri, dokler jih starši ne prdejo iskar.

Po dvanaestu uru je v vrtcu mir. Učilnice prezračijo, prizgo bakteriocidne svetilke, ki uničujejo bakterije v prostoru in počiščijo za drugi dan. Na policah ostanejo samo pajki, posodice za muce iz gline, svečke, ježki iz kostanja, risbice, miške iz krompirja ter razne lepljenke na zidu. V omaračiakajo na otroke razne sestavljence, kupili so jih za okoli milijon din za vse kranjske vrtce ter pozabljenja jopic ali copate.

Tvarišica Vera je spravila Kljukca v omarač. Cez čas se bodo prostori spet napolnili s ščebetanjem, prišla bo popoldanska izmena. Ob sedmih zvečer bodo vrtci zaprli. Zjutraj nekaj čez peto uro pa bodo prvi otroci spet v teh prostorih.

Poslovila sem se. Tvarišico Vera sem pripravila ob kosilo. V mislih sem ji dala redčo zvezdico in Kljukcu in vsem malečkom in sredinčkom, ali kako se jim že pravi.

L. Mencinger

SVET DELOVNE SKUPNOSTI UPRAVNEGA ORGANA SKUPŠČINE OBČINE TRŽIČ

razpisuje

prosto delovno mesto

administratorke

Za to delovno mesto se poleg splošnih pogojev zahteva štiriletna administrativna šola ali srednja ekonomsko šola.

Ponudbe z dokazili o strokovnosti sprejema svet delovne skupnosti 15 dni po objavi razpisa.

Četrto stoletje od drugega zasedanja Avnoja v Jajcu Kako je bila rojena republika

Ko so se člani vrhovnega štaba NOV po peti ofenzivi in po bitki na Sutjeski zbrali v Jajcu, so imeli občutek, kot da bi se znašli v obljudjeni deželi. V mestu je bilo vse živo, trgovine in delavnice odprte, na ulicah pa vedno veliko ljudi.

Že od nekdaj, od ilijskih in rimskih časov se n. je Jajce predstavljajo važno naselje in križišče poti na Balkanu. V času bosanske države si ga je za svoj sedež izbral velmož Hrvoje Vukčić. Prestolnica je bila tudi kasneje, med vladavino Tomaševićev. Mnoge armade so tu prekrizale svoja kopja.

Jajce v tistih dneh

Nad mestom kraljuje srednjeveška trdnjava. Na njenih sivih zidovih blesti ogromno, z belimi črkami izpisano geslo: Živila velika oktobrska revolucija. Jajce se pripravlja za veliki trenutek. Pripravlja se, njegovi prebivalci pa niti ne vedo, kakšnemu dogodku bodo priče. Iz bojnega, da sovražnik ne bi česa zaslutil, poteka vse v strogi tajnosti in meščani zgoj sušijo, da se bo nekaj zgodilo, nekaj zelo važnega.

Poleg vrhovnega štaba, takratnega komiteja KPJ in Skoja, so v mestu tudi neogibno potrebne vojaške enote. Že dlje v Jajcu deluje oficijska šola. Stevilo vojnih in političnih tečajev se je močno povečalo. Nekoč maloštevilna angleška vojaška misija, ki je prispela v času bitke na Sutjeski, je sedaj prerasla v močno angloameriško delegacijo, ki ji poveljuje general Fitzroy Maclean. Zavezniki bivajo v veliki vili nad Plivo. Razen tega so po mestu razvrščene tudi druge partizanske enote.

Sovražnik ni daleč

Vrhovni štab se je nastanil pod srednjeveško trdnjavico, v zaledju Medved-kule, ki je svoj čas služila kot del mestnega obzidja. Na majhnem prostoru med Džurićevim hišo in vhodom v rimske katakombe, so partizani postavili dve baraki. V manjši je živel in delal tovarš Tito. Drugo, večjo barako, sta sestavljala dva prostora; v manjšem so dan in noč sedeli dežurni oficirji in kurirji, v večjem pa so se podnevi zbirali člani vrhovnega štaba in je služil za kuhinjo. Katakombe bi bile v primeru zračnega napada idealno zaklonišče.

Nemci so bili pravzaprav zelo blizu — v utrjenih garnizijsih v Banjaluki in Travniku. Dohod k Jajcu ja varovala partizanska edinica pod poveljstvom Koste Nadja. Mesto je, drugič po izbruhu vojne, svobodno.

Politične priprave na zasedanje

V zgornjem delu Jajca, obdanem s starim mestnim obzidjem, so dan in noč tekle politične priprave na zasedanje Avnoja. Načrti odlokov in resolucij, ki naj bi jih sprejel AVNOJ, so se rojevali v dveh hišah, stojecih blizu glavnega bivališča vrhovnega štaba. Te dokumente sta pripravljala Edvard Kardelj in Moša Pijade. Dvojica je delala brez prestanka, dan in noč. Moža skoraj nista zapuščala hiše.

Nekaj dni pred zasedanjem se jima je pridružil dr. Ivan Ribar, ki je skupaj z Vladom Žečevićem dopotoval iz Livena. Razen sodelovanja pri formuliranju bodočih dokumentov Avnoja je Ribar pisal tudi poročilo o delu izvršnega odbora Avnoja, izvoljenega na prvem zasedanju v Bihaču.

Dva dni pred zasedanjem se je pod predsedstvom Ivana Ribarja sestal pripravljalni odbor in razpravljal pozno v noč. Seji so prisostvovali tudi delegati iz vseh republik. Vsi predlogi bodočih dokumentov, ki jih je razlagal dr. Ribar, so bili soglasno sprejeti. Drugo zasedanje Avnoja se lahko prične.

Delo v težkih razmerah

Priprave so potekale tajno in fašistom se klub določenim slutnjam ni niti sanjalo, da v srcu njihove »nepremagljive Evrope«, v malem osvojenem mestu na Balkanu, partizanske sile kanijo izvesti zasedanje narodnega parlamenta, porojenega med obroženim bojem proti silam osi.

Predsednik odbora, ki naj bi izvedel vse tehnične in materialne priprave na zasedanje, je bil takrat Todor Vujsinović. Ljudem iz tega odbora je največ preglavic povzročala zgradba bivšega sokolskega doma. Le-ta je bil spričo požara, nastalega ob srđitih bojih za osvoboditev mesta, zelo poškodovan. Morali so ga prenoviti in urediti.

Razmere, v katerih je skupina delala, so bile zelo težavne. Na svobodnem ozemlju, opustošenem in izropanem, predstavlja nabava energije, dveh kilogramov žeblev ali kvadratnega metra stekla pravi podvig. Partizani so morali biti zelo iznajdljivi, če so hoteli uspeti.

Delegati ne vedo za ime mesta

Delegacije so že bile na poti v Jajce. Toda njihovi člani niso smeli vedeti, kam gredo. Zato so vse zadržali v okoli-

ških krajih — v Vakufu, Bugojnu in Mrkonjić gradu. Tašken ukrep je bil potreben, z njim se je možnost, da bi sovražnik spregledal namere partizan močno zmanjšala. Delegati so se med tem osvezili in oddahnili, početek jim je bil spričo dolge poti skozi dež in sneg, prek planin in po sovražnikovem ozemlju zelo dobrodošel. Sele tuk pred zasedanjem so jih prepeljali v Jajce.

Članom organizacijskega odbora pa so ti varnostni ukrepi še bolj otežili delo. Treba je bilo priokrbeti tornijke, usposobiti partizan, skoželecnicu in druga prevozna sredstva ter nazadnje tristo delegatov in gostov varno spraviti v mesto. Vse tehnične priprave, nujne za nemoten potek zasedanja, so zaključili že teden dni pred pričetkom zasedanja.

Neprevidnost nekega borca

Nekti nepreviden borec bi tedaj skorajda porušil vse načrte. Organizacijski odbor je namreč še med popravljanjem sokolskega doma uporabil dvorano za razne prireditve, ki so se navadno končale s plesom. Organizirali so jih zato, da ne bi kdo kaj posumil. V vseh krajih na osvobojenem ozemlju je bilo prebivalcem namreč dobro znano, da partizani zelo skrbijo za družabno življeno. Gledališke predstave, zabave in razna predavanja so bile zelo pogoste in med ljudmi dokaj cenjene. V dvorani sokolskega doma, čeprav le-ta še ni bil urejen, so pripravili obilico prireditv.

Toda svečani dnevi so se bližali z naglimi koraki in organizacijski odbor je odločil, da se zadnji teden pred začetkom zasedanja ne sme več organizirati nobene prireditve. Hoteli so, da bi umetniki — Đordje Andrejević-Kum, Jozi Jandi, Božidar Jakac in drugi — čim bolje dekorirali ter uredili dvorano.

Prav med zadnjim kulturnim dogodkom pred pričetkom zasedanja pa se je zgodilo nekaj nezaželenega. Nekemu borcu je med plesom zdrsnila s pasu bomba in padla na pod. Nekdo drug je to opazil in kriče ukazal, naj izpraznijo dvorano. Prisotni so panično bežali. Večina je poskakala skozi zaprta okna, drobeč steklo in lomeč okvirje. Eksplozija bombe je potem povsem razdejala dvorano.

(se nadaljuje)

ZAVAROVALNICA SAVA
PE JESENICE

razpisuje

licitacijo naslednjih vozil:

— osebni avto FIAT 600

ev. štev. LJ 52-70, leta izdelave 1959. Izkljucna cena 2.500 N din. Ogled vozila je mogoč na servisu Volan v Ljubljani, Savska cesta 2.

— osebni avto VW 1600 L Variant

ev. štev. KR 96-07, leta izdelave 1966, s prevoženimi 68.000 km. Izkljucna cena N din 8.500. Ogled vozila je mogoč na Jesenicah, C. 1. maja 10 pri Capuder Ivanu.

— osebni avto R-10, Major,

ev. štev. KR 88-34, leta izdelave 1966, s prevoženimi 41.000 km. Izkljucna cena N din 13.000. Ogled vozila je mogoč v garaži Jesenice, Bokalova 15.

Licitacija bo dne 12. novembra 1968 ob 12. uri v prostorih Zavarovalnice Sava PE Jesenice. Zavarovalnica sprejema pismene ponudbe v zaprtih ovojnicih do 12. ure na dan licitacije.

k dor ponudi DONAT ponudi zdravje

Industrijski kombinat »PLANIKA« Kranj razpisuje prosto delovno mesto

kontrolorja prodajaln

Pogoji:

- končana prva stopnja ekonomske fakultete ali končana višja komercialna šola z dveletno praksjo v finančno-komercialnih poslih
- 4-mesečno poskusno delo.

Osebni dohodki po Pravilniku o delitvi OD Kombinata. Kandidati naj pošljajo pismene ponudbe v kadrovski oddelek Planike do 22. 11. 1968.

TEKSTILNI CENTER KRANJ

RAZPISUJE po sklepnu sveta

javno licitacijo

za prodajo osebnega avtomobila

znamke: Fiat 1100, letnik 1960, generalno popravljen

Izklicna cena: ND 8.500.—

Licitacija bo dne 14. 11. ob 8. uri za družbeni sektor in ob 9. uri za privatni sektor v prostorih Tekstilnega centra Kranj, Staneta Zagarija 33.

Pred licitacijo morajo kupci položiti 10 % garancijo.

Te dni po svetu

AMAN, 5. novembra — Jordanska vlada je sporočila, da je vojska zatrla poskus skupine palestinskih komandosov, ki so zasejali razdrov v kraljestvu. Jordanški kralj Husein je dejal, da je bil prisiljen zateči se k tili zato, da bi preprečil podkupljenim komandosom razbiti Jordanijo.

BONN, 5. novembra — V Kölnu se je začel sestanek odbora za gospodarsko sodelovanje med Jugoslavijo in ZR Nemčijo. Naši in zahodnonemški gospodarstveniki bodo proučili možnosti za nadaljnji razvoj gospodarskih stikov med državama.

BEOGRAD, 5. novembra — Predsednik republike Josip Broz Tito je odlikoval časopisno agencijo Tanjug z redom zaslug za narod z zlatim vencem.

RIM, 6. novembra — V Piemontu, ki ga je zadnje dni prizadelo hudo neurje se položaj postopoma normalizira. Prenehalo je deževati, orizaditemu prebivalstvu pa dovrša pomoč 14 helikopterjev.

PARIJ, 6. novembra — Napovedane konference štirih o Vietnamu ni bilo, ker delegacija saigonske vlade ni dopolnila v Pariz. Zaradi tega so delegacije DR Vietnam, ZDA in FNO Južnega Vietnamra preložile srečanje na nedoločen čas.

MOSKVA, 6. novembra — V veliki dvorani kremljanske konгрerne palače so s slavnostnim zasedanjem počastili 51-letnico oklobrske revolucije. Na slavnosti je govoril član politbiroja CK KPSZ Mazarov, ki je dobrešen del svojega govevora posvetil štedljivosti različnih modegov socializma.

PARIJ, 6. novembra — Iz Moskve se je vrnila delegacija francoske KP, kjer se je dva dni pogovarjala z vodstvom KP SZ. V pogovorih so francoski komunisti želeli izvedeti posledice agresije na CSSR na nadaljnji razvoj delavskih in drugih naprednih gibanj.

NEW YORK, 7. novembra — Ameriško zunanjje ministrstvo je zanikalo govorice, da je Johnson že pred svojo odločitvijo o prenehanju bombardiranja DR Vietnam vedel, da predstavnik saigonske vlade ne bo na pariških mirovne pogovore o Vietnamu.

SAIGON, 7. novembra — Južnovenamski predsednik Thieu je povabil novega predsednika ZDA Richarda Nixonja, naj obiše Vietnam in »se na kraju samem seznanji z vojno in s položajem deželi«.

Ljudje

Odločitev ameriškega predsednika Johnsona o prenehanju bombardiranja DR Vietnamu prav gotovo lahko proglašimo za »novico leta«. Takšno odločitev so vsi že dolgo nestrpno pričakovali in do drugačnega razpleta tudi ni moglo priti. Vietnamesko ljudstvo je s svojim pogumom in vztrajnostjo dokazalo upravičenost boja za svobodo in neodvisnost. Z bojem proti mnogo številnejšemu in mnogo bolj oboroženemu sovražniku so Vietnamesi dokazali, da je borba za svobodo neuničljiva.

Več kot eno desetletje že traja vojni metež v tej deželi in boj majhnega naroda je zbudil spoštovanje in občudovanje v vsem svetu. Pol milijona ameriških in drugih vojakov, ki so vkorakali v Južni Vietnam, ni moglo zavre-

Preobrat v Vietnamu

ti revolucije. Vietnamesi so uspeli zbrati toliko moči in poguma, da premagujojo napore, ki presegajo človeške zmogljivosti.

Sklep o prenehanju bombardiranja Severnega Vietnamu ne predstavlja samo razumen korak, temveč pomeni tudi spoznanje, da je to edina pot do miru v tem delu sveta. Tudi tako močna vojska sila, kot so ZDA, je morala končno spoznati, da se z uporabo politike sile ne da reševati določenih vprašanj in problemov. Medtem pa v Vietnamu odigravajo najvažnejšo vlogo v osvobodilni vojni, ni prav sodelovanje ljudstva z borgi FNO.

Ob vsem tem ne gre pozabiti tudi dejstva, da so bila vsa ljudstva v določenih obdobjih prisiljena bojevati se za svojo neodvisnost in svobodo in da so svoj boj placevala tudi s številnimi človeškimi žrtvami. To, kar se je dogajalo in se še dogaja v Vietnamu, ima prav gotovo zgo-

dovinski pomen. In ravno zaradi tega morajo mirovni pogovori, ki se bodo nadaljevali v razširjenem obsegu, upoštevati to dejstvo.

Znano je, da pariški mirovni pogovori med ZDA in DR Vietnamom niso prinesli presenetljivih in spektakularnih rezultatov. Vendar večina objektivnih poznavalcev vietnameskih razmer meni, da do prenehanja bombardiranja DR Vietnamu sploh ne bi prišlo, če med ZDA in Severnim Vietnamom ne bi bilo stalnih stikov. Zato pomeni odločitev Washingtona, da prenehče z bombnlimi napadi na ozemlje DR Vietnamu, korak do miru v jugovzhodni Aziji.

Združene države Amerike so končno sprejele tudi zahtevo Hanoja, da na razgovorih o miru v Vietnamu sodelujejo tudi predstavniki osvobodilne fronte Južnega Vietnamu. Predvideva se tudi sodelovanje saigonske vlade na teh pogovorih, čeprav DR Vietnam poudarja, da sodelova-

nje na pogovorih še ne pomeni njegovega priznanja nekega režima, ki je prinesel toliko gorja lastnemu ljudstvu.

Kljub množici odprih vprašanj upamo, da bo nadaljnji potek dogodkov prinesel vsaj tiste rezultate, ki bodo vietnameskemu ljudstvu zagotovili pravico do samostojnega odločanja o lastni usodi. In vietnamesko ljudstvo si je to pravico s svojim bojem, žrtvami in upornostjo že zaslužilo.

Tanjug - vg

**Očiščene
in zmrznjene
morske ribe**
v prodajalnah
Živila
Kranj

Nixon 37. predsednik ZDA

Ameriške volilne že dolgo niso vzbudile tolake pozornosti v Evropi in tudi v sami Ameriki. Vendar se je ponovnost do predsedniških volitev v sami Ameriki spremenila v izrale apatičnosti in ravnodušnosti. Pred samimi volitvami je bilo več bojazni, ali bodo volivci sploh hoteli glasovati, kot pa to, kdo bo izvoljen oziroma za koga se bodo odločili volivci. Zato ni čudno, da so se volivci ali bolje povedano bogati industrijski krog v tej zbegostvi odločili za moža, ki naj bi nadaljeval vsako leto rastočo ameriško blaginjo. Amerika danes doživlja že 92. mesec rastoče blaginje in tržne konjunkture. Nobeni državni na svetu se ni uspelo ustvariti tako visoke stopnje industrializacije, avtomobilizacije, tako visokega življenjskega standarda. Avtomobilistska industrija, ki všeč za seboj še vrsto drugih gospodarskih panog, je letos dosegla ogromne uspehe, saj so prodali skoraj 9 milijonov novih avtomobilov. In ravno zaradi vseh teh dejstev ne bo preveč drzna ugotovilev, da so Američani izbrali Nixonja zaradi bojazni za svojo blaginjo, zaradi prepričanja, da bo on s politiko močnejše roke uspel kljubovati bližajočim se depresijam ameriškega gospodarstva.

Nekdo je zapisal, da danes Amerika preživlja »zamenjavo generacij«. Redko kdaj je v ameriški zgodovini vladalo med mladimi in stariji takšno nasprotnje. In vsi se zavedajo posledje izgub Jo-

hna in Roberja Kennedyja, Martina Luthra Kinga in njim podobnih osebnosti. Novega predsednika čaka vrsta nerešenih problemov. Poleg vietnameske vojne sta tu še dve vprašanji — črnsko vprašanje in oboroževalna tekmja. Ob črnskem problemu, nemirih in številkah demonstracijah je Nixon napovedal »uvajanje reda in zakonitosti«, vendar želi prepustiti celotno vključevanje črnske manjšine v ameriško gospodarstvo privatnemu kapitalu, ki naj bi ga država spodbujala z davčnimi in drugimi olajšavami. Pred samimi volitvami so zastopniki velikega kapitala, ki so Nixonja tudi najbolj podprtli v njegovem predsedniškem boju, zahtevali »zancijo dolarja«. Nadalje zahajajo predstavniki ameriških velikih družb, da naj bi skušali preprečiti inflacijo, s tem v zvezi pa bi se povečala nezaposenost. Ce bo Nixon sprejet takšno gospodarsko politiko, bodo potegnili črnci krajši konec, kajti že sedaj jim predstavlja zaposlovanje najtežji problem.

Glede oboroževanja je Nixon gotovo bolj naklonjen »jastrebom« kot »golobom«. Zavzemajo se namreč za »nedvoumno premoč« ZDA v jedrski oborožitvi nasproti Sovjetske zveze. Takšno stanje pride najbolj prav »vojaško-industrijskemu kompleksu«, ki ga zanimajo povečana vojška naročila, ki seveda prinašajo novo dobičke.

Kakor kolik že, usklajenje Richarda Nixonja kot vodi-

telja republikanske stranke, bo gotovo imelo številne posledice v Ameriki sami kot tudi na razvoj mednarodnih dogodkov v svetu. Nekateri se že danes sprašujejo, kako bo Nixonova izvolitev vplivala na potek pariških mirovnih pogajanj o Vietnamu. Ali bo sedaj ameriška delegacija, v njej bo gotovo prislušalo do personalnih sprememb, toliko časa zavzema potek pogajanj, dokler ne bo temeljito preučila odnosa med ZDA in DR Vietnamom? Ali bo morda Nixon preklical Johnsonovo odločitev o prekiniti bombardiranji Severnega Vietnamu? Na takšna vprašanja so predstavniki DR Vietnamu in južnovenamske osvobodilne fronte na pariških mirovnih pogajanjih odgovarjali, da izvolitev Nixonja za novega predsednika nočjo komentirati, češ, da je to zgolj ameriška notranja zadeva.

Amerika je torej dožila novega predsednika, Richard Nixon je tako prekral dolegeno vladajočo nit demokratske administracije, namesto nje pa bo nastopila nova administracija — tokat republikanska. Pa manjši stanje Vjesničkega članka v ZDA pomenijo vedenje volilne posmrtne zvezne toliko opevani in poveličevani ameriški dvatranskarski demokraciji. Sami odstotki glasov poznamenih kandidatov nedvoumno kažejo, da so se Američani težko odločili, za koga naj glasujejo. Kakor kolik že, Richard Nixon je novi Šef Bele hiše. V. Guček

in dogodki

**HOTEL
GRAD
PODVIN**

VAS VABI IN NUDI
V GRIL restavraciji
DOMACE SPECIALITETE

OB
PETKIH
SOBOTAH
IN
NEDELJAH -
VAS ZABAVA

**trio
Sani**

Ce je bil Marigold res kdaj obiskal »Megleni krog«, je bilo več kot čudno, da bi bilo to čuječemu Dargiju ušlo. Naslonil se je nazaj in prisluškoval živahnemu drobljenju dežnih kapelj po avtomobilski strehi. Gage se je torej ukvarjal s Toljo Sov. Ali je bilo to vzrok, da je danes prišel v »Megleni krog«? Ali je bil na kakši sledi, ki je vodila v klub? Iz teh misli ga je nenašoma predramil Šerjev vzklik.

»Za nami prihaja voz, Sir!«

Peter se je okrenil. Približno štirideset metrov za njim so se posvetili žarometi, ki so se z veliko nagrdo bližali in nekaj sekund nato ju je voz že dohitel in dirjal mimo njiju dalje. Toda tisti čas je zadoščal, da je Peter opazil napol odprtje okna in za njim obraz človeka, zavarovan z velikim očali. Opazil je tudi, da se je ta obraz nagnil skozi okno. V tem hipu se je zavedel, da je v nevernosti.

»Pozor!« Je kriknil in v tem hipu je šofer že zasukal volilo in voz je krenil na levo, tako da sta se za las lahko ognila majhni črni krogli, ki je priletela iz mimodrvečega

voza. V naslednjem trenutku pa se je že zabilskalo in oglušajoč grom je pretrcesel ozračje.

Silni pritisk eksplozije je utri zadnja okna avtomobila, potem pa je Peter začutil hud udarec po glavi in se onesvestil.

4

Nekaj minut nato je nekdo dejal prav glasno: »Je že spet dobro, Sir! Samo še majhen požirek!«

Peter je odpril oči, obenem pa začutil pekoč okus po alkoholu v ustih. Nad njim se je sklanjal policist, dolg ko prekla, ki se je zdaj počasi zravnal. »No, torej, Sir. In nič kosti polomljenih, kot kaže. Toda rešilni voz bo vsak čas tu.«

Peter je globoko zadihal. »Kaj je z voznikom?«

Policist se je zarežal. »Kar dobro mu gre, majhno rano ima na obrazu. Toda njegove zabeljene kletvice bi morali slišati. Pravi, da je bila bomba.

»Ročna granata je bila,« ga je prekinil Peter. Videl sem, kako jo je vrzel.«

Policist se je začudil. »Toda, Sir, to je pa pomembna trditev!« Peter se je slabotno nasmehnil, iskal po žepih in našel svojo poklicno izkaz-

nico.

»Peter Rae sem od Oratorja,« je dejal. Pokažite mi najbližji telefon. In kako daleč je do prve policijske postaje?«

»Približno deset minut. Toda prej morate v bolnico, ker imate na glavi rano, kot da vas je nekdo vrezal z britvijo.«

Peter se je potipal po laseh. Bili so vlažni in lepljivi in ko je pogledal prste, so bili krvavi. Zmajar je z glavo. »Nič ne bo hudega! Treba bo nekoliko zalediti, toda to naredi lahko tudi policijski zdravnik. Zaradi tega mi ni treba iti v bolnico.«

»Cimprej bi rad poklical časopis in potem bi rad govoril s seržantom Gagejem iz Scotland Yarda.«

Se nekoliko omoten je počasi vstal in buljil v krog gledalev, ki so se zbrali okrog njega. Potem se je ogledal za taksijem. Vrglo ga je bilo na pločnik in pritisnilo ob kandelaber. En blatinik je bil do kraja odtrgan in blatinik popolnoma razbit. Poleg njega se je pravkar ustavil velik policijski voz, iz katerega sta zlezla dva uniformirana uradnika, ki sta se pripeljala iz nezgodnega oddelka. Peter jima je

šel nasproti in jima naglo razložil, kaj bi rad, na kar je eden od njiju priklimal. »Prav, Sir, lahko vas takoj vzameva s seboj na revirno postajo — in voznika taksija tudi. Inspektor vaju bo oba hotel zaslišati.«

Nekoliko kasneje so bili že na poti in kmalu je Peter zagledal svetilke postaje. Voz se je ustavil in eden policijskih je odpril vrata. »Smo že tu, Sir. Kako se počutiš?«

»Eh, zaradi tega še ne bo treba umreti,« se je branil Peter in stopil v poslopje. Inspektor Beamish je bil umirjen starejši možak, ki so ga dolge poklicne izkušnje utrdile proti vsem presenetljivim dogodkom v življenju. Vzel je pipo iz ust, iz katere je bil dostenj vlekel, in je pokimal. »So me že obvestili, Mr. Rae. Sedite, prosim! Policijski zdravnik bo takoj tu.« Počasi se je dvignil, šel k stenski omarji in vzel iz nje majhno, temno steklenico in čašo.

»Žganje,« je suho pripomnil, »vedno ga imamo pri roki za vsak primer in zdaj je prvič po enem letu, da ga bomo rabili.« Napolnil je čašo do vrha. »Izpijte to, dragi moj, boste videli, da se boste potem bolje počutili!«

Zarka topota alkohol Petru dobro dela in pre slabosti, ki so ga obvezali, je postavil kozare mizo in se naslonil na »To je dobro delo, go inspektor, hvala vam!«

Na hodniku so se zli koraki in dolg clovek kot trlica je stopil v Na mizo je postavil mokveč in pogledal

»Ob ne posebno priklaže ste me dvignili iz pos

inspektor,« je dejal.

»Česa ne poveste, do je momljal Beamish, bi se zmenil za doktor pritožbe. »To je Mr. Rae Oratorja — gotovo si brali o njem.« Potem obrnil k Petru. »Doktor we je zelo ustrežljiv. Ce radi luknje v glavi um takoj opravil vse form sti. Pri tem se je tako no smejal, da je Peter streslo.

»Vi zname pa res bodriti, inspektor!«

Crowe je medtem razbil svoje instrumente in potem začel s preiskavo rane. Peter til, kako dolgi, mrzli otipavajo njegovo ēr in in slišal hripav smektorja.

Škotske počitnice

Ljubitelji pravega počitka in počitnic se ne vozijo v natpanih vlakih, ne hodijo v kraje, kjer se tre ljudi, posebno pa ne v poletnih mesecih. Prav izviren pa je bil pri izbiri kraja za počitnice neki Škot. Njegovo potovanje je trajalo samo pet minut, da je prišel iz svoje hiše do najbližje gostilne s prenočišči. Odločil se je namreč, da bo tam preživel svoj letni dopust. Za to je seveda imel »tehne« razloge. »Dolgo potovanje je muka, razen tega pa se rado zgodi, da najava ne pozabe doma. V tujem kraju tudi nikogar ne poznate. Moja hiša pa je blizu, vsak čas lahko dobim kar hočem, moji prijatelji so tu, da mi ne dolgčas. Razen tega pa sem prihranil tudi denar za razglednice.«

Kraja kraljevega krompirja

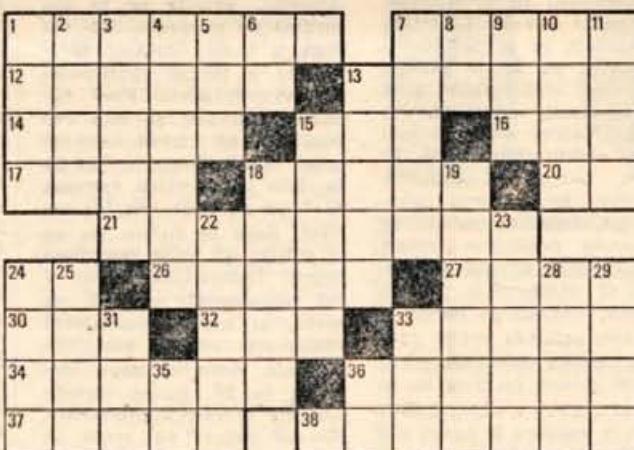
Dva Norvežana sta se utaborila na kraljevem posetvu v bližini Oslo. Krompir sta nakopalna na kraljevem vrtu, razen tega pa sta pobrala še nekaj jabolk. Tatvina ni ostala nekaznovana. Kralj ju je tožil. Casnikarji pa so zapisali, ko so poročali s sojenja na nekem sodišču v Oslo, da se kralju kaj malo poda tožba zaradi nekaj krompirjev. Zahtevajo, naj kralj oba reveda za pomilosti.

Živali pomagajo človeku

Na Nizozemskem uporabljajo posebej dresirane pse za iskanje okvar na podzemeljskih plinskih napeljavah. Če plin uhaja, ga že v majhnih količinah pes zavaha in z lajanjem opozori na nevarnost. Če poči plinska cev nekaj metrov pod zemljo, bo to pes odkril prej in bolje kot pa kaka specjalna naprava.

Gos ni samo dobra kot pečenka, pač pa je zelo cenjen njen sluh. Znano je, da so gosi v starem Rimu reševali Kapitol, danes pa stražijo ameriške vojake v Vietnamu. Štirideset gosi čuva most na vpadnici proti Saigonu. Ponoči slišijo s svojim občutljivim sluhom najmanjši šum in z gaganjem opozarjajo na nevarnost.

Križanka št. 58

VODORAVNO: 1. sovjetski astronaut, ki se je lansko leto smrtno ponesrečil, 7. priljubljena izletniška točka nad Tržičem (1400 m), 12. moško ime (Tilen), 13. zvezda premičnica, 14. partizanski priimek Borisa Kidriča (Peter), 15. glas trobente, 16. osebni zaimek, 17. žitorodna pokrajina med Savo in Dravno, 18. tehnika slikanja, 20. španski spolnik, 21. kraj pri Ptaju s tovarno aluminija, 24. kratica za »Gorska straža«, 26. kokoš, 27. srbsko moško ime, 30. podredni veznik, 32. del imena voditelja Kitajske, 33. sledo, kotva pri magnetu, 34. narodni heroj, ki je bil obkoljen od Nemcev in si je z zadnjim nabojem vzel življenje (Milan), 36. avioni, 37. zelo popularna zahodnonemška revija, 38. ugasiovev npr. zvezde.

NOVPIČNO: 1. piškot, 2. žitorodni kraj v Sremu, vzhodno od Sabca, 3. član kranjskega »Triglava«, udeleženec letošnje olimpiade v skoku v višino (Polde), 4. slovenski skladatelj, profesor muzike, orkestralni dirigent, kritik itd. (Emil, 1877 do 1936), 5. Japonski denar, 6. vzklik, 7. priprava za sekanje drva (množ.), 8. tuž dvoglasmik, 9. kratica Južnovenetnamske osvobodilne fronte, 10. ime slov. pesnika Vipotnika, 11. enovalentni alkilni radikal v org. kem. spojinah, 13. frizura, 15. tesno se prilegajoča pletena obleka, 18. junak Levstikove povesti (Martin), 19. glasilo italijanskih socialističnih partij, 22. naslovna oseba Jurčevskega romana, 23. silen vihar, 24. divji kozel, 25. morska »električna« riba, 28. reka v Italiji, ki se izlivá v Sjernski zaliv, 29. ričev ūganje, 31. del voza, 33. zrak (lat.), 35. kem. znak za krom, 36. kratica za »Ljudska tehnika«.

Miha Klinar: Mesta, cesti

Domov

III. DEL

»Ja wir stehen noch immer fest im Feuer nicht?« vprašuje oberst sebe in nato tudi mu izroča zapečateno cesarsko kuvert za dišeče cesarsko-kraljevega pehotnega polka

»Gewiss!« odgovarja ordonančni oficer

»Est ist noch nicht unser Ende!«

»Warum sollte es sein? ga ordonančni oficer

»Das ist der Wunsch der tschechischen Pakash! Aber ans Auserfühlen dienten die Slaven bis zum jüngstem Gericht!«

»Bis zum jüngsten Gericht?« strmi od Freisinga, ki govori, kakor da je pijan, tem, o čemer že od zarana razpravljajo z ti ...

FINIS AUSTRIA? KONEC HABESI KONEC CESARJEVANJA?

Konec zgodovine, ki jo na strani stoji rod že sedem sto štiriinštirideset le v vojni

Konec dinastije, ki naj se zaključi z nom KARL in nečastnim vzdevkom U. Štiridevdeset in dvanajst let, sovažni na eni strani fronte že nazivajo Štiridevdeset in skrivajo, vendar dovolj glasno, njega s poročili o številu oboščenih, kakor ga v poročilih imenujejo ordonančni oficer

FINIS AUSTRIA... To je pravzaprav od prvega dne njegovega cesarjevanja, sovražniku jasno, da so bili računi, s Viljem in pokojni cesar Franc Jožef zelo hitro je spoznal, da vojna ne bo utrdila razmerje, da jih bo še bolj razmazala, dr. Friedrich Adlerja na ministarskem napovedal, da se bliža konec cesarskega, ki ga je pokojni cesar Franc Jožef hotel do nad Srbijo in Rusijo zatreti nemško samostojnost in enakopravnost nemških Madžari in naposled na račun Srbije in drugih stava na vzhod in jugovzhod.

Skupni akcijski program družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine pri razvijanju sistema družbenoekonomskih in političnih odnosov v občini Kranj

Smernice o najvažnejših nalogah ZK pri razvijanju družbenoekonomskih in političnih odnosov, ki sta jih 9. junija letos sprejela predsedstvo in izvršni komite ZKJ, so zaradi vsebine, aktualnosti in konkretnosti obravnavanih problemov tudi v naši občini zbudile velik interes in kritično zavzetost občanov za reševanje najbolj perečih vprašanj gospodarskega, družbenega in političnega življenja kranjske občine.

Vodstva vseh družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine so zato že v poletnih mesecih sprejele svoje akcijske programe, v katerih so zajele tiste naloge iz Smernic, ki so v skladu z njihovim družbenim poslanstvom. Kmalu pa se je pokazala potreba po skupnem akcijskem programu, ki naj bi združil in koordiniral akcije vseh družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organizmov in občinske skupščine pri uresničevanju nalog, ki jih vsebujejo Smernice. Zato je na skupni seji vodstev družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine nastal ta skupni akcijski program.

Razumljivo je, da bo dejanska izpolnitev tega akcijskega programa moča le, če se bodo v njegovo uresničevanje vključili vsi organizirani dejavniki naše občine: samoupravni organi in družbenopolitične organizacije v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih, samoupravni organizmi v občini, vse družbene organizacije in društva, strokovna in druga združenja občanov. Vsi ti dejavniki naj bi v skladu s svojo družbeno usmeritvijo in razmerami, v katerih delujejo, pripravili svoje konkretnе akcijske programe.

Prav iz teh razlogov objavljamo skupni akcijski program, da bo z njim seznanjen čim širši krog občanov in da bo obenem osnova vsem drugim akcijskim programom v občini. Tako široko zastavljena in hkrati povezana akcija, v katero bodo vključeni vsi zainteresirani delovni ljudje in občani kranjske občine, bo poroštvo za uspeh naših prizadevanj.

Obč. skupščina Kranj

Obč. konferenca ZKS
Obč. konferenca SZDL
Obč. sindikalni svet
Obč. komite ZMS
Obč. odbor ZZB NOV

I. Izhodišča skupnega akcijskega programa

1. Skupni akcijski program izhaja iz:

- smernic predsedstva in izvršnega komiteja CK ZKJ,
- resolucije 10. plenarne seje CK ZKJ,
- akcijskih programov, ki so jih sprejeli občinska konferenca ZKS, občinska konferenca SZDL, občinski sindikalni svet, občinski komite ZMS, občinski odbor ZZB in občinska skupščina,
- nalog uresničevanja gospodarske in družbene reforme v kranjski občini in resolucije o razvoju gospodarstva in družbenih služb v občini Kranj v letih 1966—1970.

2. Skupni akcijski program opredeljuje najvažnejše naloge družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organizmov pri razvijanju sistema družbenoekonomskih in političnih odnosov v občini Kranj. Vsebuje tiste naloge, katerih izpolnjevanje zahteva usklajene napore in koordinacijo dela družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organizmov v občini.

Pri posameznih problemih oz. nalogah so navedeni neposredni nosilci njihovega izvajanja.

Ti bodo izdelali konkreten predlog uresničevanja vsake konkretno naloge, pripravili bodo potrebne analize, predlog stališč in ukrepov, organizirali bodo o tem razpravo med zainteresiranimi in končno sprejeli konkretno politične in samoupravne ukrepe.

V uresničevanje posamezne naloge se bodo glede na njen naravo vključevali družbene organizacije, strokovna društva in združenja občanov.

3. Na osnovi tega skupnega akcijskega programa sprejmejo akcijske programe vse družbenopolitične organizacije in samoupravne skupnosti v občini ter družbenopolitične organizacije in samoupravni organi v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih, ki naj vsebujejo program akcij in ukrepov za ures-

ničenje smernic v njihovih konkretnih razmerah.

4. Vodstva družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine naj iz skupnega akcijskega programa sestavijo kratkoročni akcijski program, ki naj vsebuje tiste naloge, ki se navezujejo na načrtovani razvoj gospodarstva in družbenih dejavnosti v 1969. letu in tiste, ki jih posamezni samoupravni in politični organizmi lahko uresničijo v bližnjem obdobju.

5. Za uresničevanje skupnega akcijskega programa so neposredno odgovorni vodstveni delavci samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine. Ti morajo tudi zagotoviti, da bodo občani in članstvo posameznih družbenopolitičnih organizacij tekoče seznanjeni z izpolnjevanjem sprejetih nalog in obveznosti.

II. naloge pri razvijanju gospodarstva in družbenih dejavnosti v občini

6. Izdelati oceno razvoja gospodarstva in družbenih služb občine v letih 1966–1970, analizirati dosežene rezultate in odstopanja pri izvajanju gospodarske reforme ter v skladu z ugotovitvami predlagati in sprejeti ustrezne ukrepe.

Posebej naj se preuči položaj tistih delovnih organizacij, ki poslujejo na meji rentabilnosti, ugotovi vzroke za takšno stanje in predlaga ukrepe za izboljšanje.

Preučijo naj se zlasti še: smeri in vestičijskih vlaganj v gospodarstvu v prihodnjih letih, problematika izvoza in ukrepi za preučevanje realnega družbenega stanuda občanov

- občinska skupščina, samoupravni organi in družbenopolitične organizacije v delovnih organizacijah

7. Občinska skupščina naj naroči študijo o stanju in možnostih razvoja kranjskega gospodarstva na podlagi novih srednjoročnih raziskav o možnostih razvoja posameznih panog gospodarstva do leta 1975.

8. Izoblikovati je treba dolgoročni koncept razvoja družbenih dejavnosti v skladu z realnimi materialnimi možnostmi, da se zagotovi stabilnejša materialna podlaga, kvalitetnejše delo in načrtni razvoj družbenih dejavnosti ter da se odpravijo nasprotja, ki se pojavljajo v odnosih med gospodarskimi in družbenimi dejavnostmi in okrepi vzročna povezanost gospodarstva in družbenih dejavnosti.

Na področju družbenih dejavnosti je potrebno že v prihodnjem letu uveljaviti institut družbenega dogovora — kot temeljnega načina družbenega vrednotenja dela teh dejavnosti.

Na osnovi podatkov o osebnih dohodkih različnih profilov zaposlenih v gospodarstvu in negospodarstvu naj se pristopi k uresničevanju družbenega dogovora o vrednotenju dela zaposlenih v družbenih dejavnostih. Sprejme naj se sanacijski načrt za reševanje obstoječih nesorazmerij.

- občinska skupščina, samoupravni organi delovnih organizacij družbenih dejavnosti, družbenopolitične organizacije

9. Vsaka delovna organizacija mora izoblikovati svoj program dolgoročnega družbenoekonomskega razvoja v skladu z razvojnimi konceptom Slovenije in občine Kranj in v tem smislu dopolniti sedanje plane delovnih organizacij do 1970.

- strokovni in samoupravni organi delovnih organizacij, zbor delovnih skupnosti občinske skupščine, zveza sindikatov

10. Temeljito preučiti obstoječe planiranje v delovnih organizacijah in v občini, tako da bosta sistem in praksa načrtovanja prilagojena — tako po metodah kot organizaciji — sedanji razvitosti samoupravljanja. Načrti za 1969. leto morajo biti plod samoupravnega dogovora delovnih organizacij, njihovih združenj v zbornice, sindikata in občinske skupščine.

- občinska skupščina, klub gospodarstvenikov, zveza sindikatov

11. Zagotoviti ustrezone družbene in ekonomske pogoje za hitrejše in prolejnejše povezave delovnih organizacij, zlasti je potrebno v občini

pospešiti integracijske procese, ki so zastavljeni v komunalnem gospodarstvu, gostinstvu, kovinski industriji itd.

- občinska skupščina in družbenopolitične organizacije

12. Tako izpeljati ugotovitve analize o delitvenih sistemih v občini in v delovnih organizacijah

- zbor delovnih skupnosti občinske skupščine, zveza sindikatov, samoupravni organi delovnih organizacij

13. Zagotoviti izpopolnjevanje dohodkovnega sistema in delitvenih odnosov v delovnih organizacijah v skladu z zakonom o dohodku; urediti vprašanje minimalnega osebnega dohodka v občini in najnižjih osebnih dohodkov v delovnih organizacijah ter izoblikovati kriterije za realne razpone osebnih dohodkov

- samoupravni organi delovnih organizacij, zbor delovnih skupnosti občinske skupščine in zveza sindikatov

14. Uveljavljati v delovnih organizacijah tak sistem delitve dohodka, ki bo temeljil na načelu delitve po delu in solidarnosti. Pri delitvi po delu naj se izhaja iz trajnih posameznih in skupnih interesov in potrebi po stalnem razširjanju materialne osnove. Solidarnost pa naj se uveljavlja na področjih socialne politike, da se tako omili ostrina socialnih razlik, ki nastajajo iz blagovne proizvodnje in nagrajevanja po delu. Zato naj se pripravijo ukrepi, da se navedena načela uresničijo.

- samoupravni organi in družbenopolitične organizacije delovnih organizacij, zbor delovnih skupnosti občinske skupščine in zveza sindikatov

15. Analizirati sistem nagrajevanja v delovnih organizacijah, ugotoviti deformacije in določiti ukrepe za njihovo odpravo;

Uresničiti odločne politične in samoupravne ukrepe, proti nosilcem deformacij v sistemu nagrajevanja, zlasti proti tistim vodilnim delavcem in odgovornim v samoupravnih organizacijah, ki dovoljujejo oziroma omogočajo različne deformacije in odstopanja od dogovorjenih principov v sistemu nagrajevanja oziroma v delitvi ustvarjenih sredstev. Zagotoviti, da bodo uveljavljeni kriteriji o nagrajevanju po delu tudi za tiste zaposlene, ki doslej v ta sistem niso zajeti.

Zagotoviti tekočo evidenco gibanja osebnih dohodkov v občini in njihovo polno javnost.

- samoupravni organi delovnih organizacij, zbor delovnih skupnosti občinske skupščine, zveza sindikatov, zveza komunistov

16. Zagotoviti uporabo oz. uveljavljanje moderne tehnologije v proizvodnjo in zagotoviti ustrenejši odnos delovnih organizacij do racionalizatorstva in izumiteljstva.

- samoupravni organi delovnih organizacij in družbenopolitične organizacije

17. Izdelati program za učinkovito reševanje problemov nezaposlenosti oziroma zaposlovanja. V okviru občine zagotoviti skupne dogovore o kratkoročnih in dolgoročnih programih zaposlovanja, odpravljanju nezaposlenosti in problemih viške delovne sile.

Formirati sklad za ustanavljanje novih delovnih mest, v katerega bi se stekal del dohodka gospodarskih organizacij. Pripraviti stališča do zaposlovanja upokojencev in do honorarnega, dopolnilnega ter nadturnega dela.

- občinska skupščina, zavod za zaposlovanje, zveza sindikatov, zveza mladine, zveza komunistov

18. Uveljaviti sistematično kadrovsko politiko, ki naj zagotovi intenzivnejše sprememjanje kadrovskih struktur, zlasti na vodilnih in strokovnih delovnih mestih, zagotoviti načrtno vzgojo, izobraževanje vodilnih delavcev, urediti vprašanje pripravnosti in pripraviti analizo letosnje reelekcije direktorjev.

- občinska skupščina, samoupravni organi delovnih organizacij, družbenopolitične organizacije

19. Urediti štipendijsko politiko v občini in delovnih organizacij, tako da se zagotovi potenčenje sistema štipendiranja v občini, kjer naj bi se združila potrebna sredstva, ustvarila koordinacija štipendiranja v delovnih organizacijah in občini s ciljem, da se izboljša socialna struktura štipendistov, povečajo sredstva za štipendije nadarjenim mladim ljudem in da bo pri oblikovanju kriterijev za štipendiranje omogočena polna udeležba študiračje mladine.

- skupščina občine, družbenopolitične organizacije in samoupravni organi delovnih organizacij

20. Pripraviti program razvoja zasebnega sektorja v obrti, gostinstvu in turizmu, pripraviti evidenco o zaposlenih, ki se bavijo s popularno proizvodnjo obrtja, zagotoviti učinkovito kontrolo poslovanja zasebnikov, uveljaviti strožje ukrepe in večje kazni, oblikovati objektivne kriterije za politiko obdavčenja, zaostriti odnos delovnih organizacij do šumarstva, do dopolnilnega dela in preučiti pogodbne delovnih organizacij z zasebniki in popolnimi.

Prizadevati si, da se pri urejanju teh problemov čim bolj poenoti praksa na področju Gorjenjske.

- skupščina občine in družbenopolitične organizacije, sekcija za obrt pri gospodarski zbornici

21. Preučiti stanovanjsko gospodarstvo in stanovanjsko politiko v občini, zlasti pripraviti kratkoročne in dolgoročne programe urejanja stanovanjskih problemov v občini in politike kreditiranja stanovanjske izgradnje. Uveljaviti je potrebno odgovornejšo vlogo stanovalcev pri kreiranju politike in gospodarjenja s sredstvi podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo, zlasti pri vzdrževanju stanovanjskega fonda.

Zagotoviti je potrebno, da se uveljavijo vse oblike samoupravljanja zlasti zbori stanovanjskih organizacij.

cev, hišni sveti in delavski svet podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo. Onemogočiti sleherne oblike rentništva, zlorabe in špekulacij na podlagi lastništva stanovanj in gradbenih zemljišč ter prometa z gradbenimi zemljišči. Po potrebi predlagati ustrezne zakonske rešitve, ki naj onemogočijo deformacije na tem področju.

- skupščina občine in družbenopolitične organizacije

22. Utrdit organzacijs zdravstvene službe v okviru regionalnega zdravstvenega centra ter zagotoviti uresničevanje programa racionalizacije zdravstvene službe in službe socialnega zavarovanja in večjega vpliva zavarovancev na tem področju. Uveljaviti ukrepe, da se onemogočijo razni negativni pojavi v zdravstvu — zlasti uvajanje privatne prakse, šumarstvo itd.

- družbenopolitične organizacije, svet zdravstvenega regionalnega centra, skupščina socialnega zavarovanja

23. Pripraviti program razvoja mreže šol II. stopnje in investicijski program vlaganj v srednje šolstvo. Zagotoviti, da se izboljša kvaliteta učno-vzgojnega procesa, dvigne stopnja idejnosti pouka in družbenega angažiranost šole; Preučiti delež dohodka v učno-vzgojnih usta-

novah in zagotoviti popolnejše uveljavljanje elementov kvalitete pedagoškega dela v sistemu nagrjevanja.

- občinska skupščina, družbenopolitične organizacije, zavod za prosvetno-pedagoško službo, samoupravljeni organi šol, temeljna izobraževalna skupnost

24. Preučiti problematiko družbenega in materialnega položaja mladine v občini, zlasti položaj učencev v gospodarstvu, problematiko dajaških domov in pogoje za razvoj klubskega življenja mladine.

- zveza mladine, temeljna izobraževalna skupnost, Zavod za prosvetno-pedagoško službo

25. Program razvoja otroškega varstva v občini je potrebno povezati s programom razvoja mreže osnovnih šol v občini. Z ustrezno družbeno akcijo — referendumom — je potrebno zagotoviti hitrejše reševanje problemov otroškega varstva in dopolnitve mreže osnovnih šol.

- občinska skupščina, družbenopolitične organizacije in temeljna izobraževalna skupnost

26. Na osnovi končane raziskave izdelati program razvoja kulturnih dejavnosti v občini.

- skupščina občine, družbenopolitične organizacije, občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij

27. Izdelati naj se program razvoja telesne kulture v občini, kjer naj se posveti posebna pozornost množični telesni kulturi, znova naj se ovrednoti vloga in mesto posameznih športnih panog, preuči probleme financiranja in organizacije telesne kulture v občini.

- skupščina občine, družbenopolitične organizacije, občinska zveza za telesno kulturo

28. Organizirati široko razpravo o problematiki proračunske potrošnje v občini, oceniti delo in delovne programe proračunskih potrošnikov in zagotoviti učinkovito družbeno kontrolo nad namenskim koriščenjem proračunskih sredstev.

- občinska skupščina, družbenopolitične organizacije

III. Naloge pri razvijanju samoupravnih in političnih odnosov v občini

Uresničevanje ciljev gospodarske in družbene reforme zahteva nadaljnjo krepitev in poglabljajanje samoupravnih in demokratičnih odnosov v naši družbi. Stevilni odprtji problemi, s katerimi se srečujemo pri izvajanjih reforme v naši občini, narekujejo ustvarjalno akcijo vseh zavestnih sil pri razvijanju sistema demokratičnega dogovarjanja in samoupravnega odločanja.

Zato bi bilo potrebno:

- da težnje in pobude delovnih ljudi, ki nastajajo v samoupravnih družbenih praksi, pridejo do neposrednega izraza in odločilno vplivajo na formiranje samoupravnih in političnih odločitev;
- da pobudo delovnih ljudi in občanov usmerjamo k odgovornemu reševanju vseh problemov v okolju, kjer žive in delajo;
- da se na najustreznejši način poveže sistem političnega odločanja s samoupravnim odločanjem, tako da se odpravi pogosta nepovezanost prizadevanj samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij, oziroma predstavninskih organov in vodstev družbenopolitičnih organizacij;
- da vse bolj izpopolnjujemo oblike in sredstva neposredne demokracije, da se te oblike povezujejo v enoten sistem samoupravnih in političnih institucij v občini ter tako zagotovi učinkoviti sistem odločanja;
- da se čimprej odresemo starih odnosov in oblik vodenja in upravljanja ter odločanja ter vzpostavimo takšen politični in samoupravni sistem, ki bo izražal sedanjo stopnjo politične in družbene zrelosti delovnih ljudi;
- da premagamo pasivnost in nezainteresiranost;
- da zagotovimo sistematično idejnopolitično in družbenoekonomsko vzgojo delovnih ljudi;
- da vsebinsko in organizacijsko razvijamo samoupravljanje znotraj delovnih organizacij in v občinski skupnosti, da se jasneje opredeli področje dela samoupravnih in vodstvenih organov;
- da se okrepi neposredna odgovornost vseh nosilcev političnih in samoupravnih pooblastil;
- da energične in dosledne odpravljamo vse

subjektivne vzroke, ki zavirajo razvoj samoupravljanja;

- da sistematično in kvalitetno informiramo delovne ljudi;
- da razvijamo socialistično solidarnost, humane odnose med ljudmi ob hkratni borbi proti vsem privilegijem, birokratizmu, zajedalstvu, egoističnim zlorabam in špekulacijam, skratka vsemu, kar je v nasprotju s temeljnimi elementi socialističnih družbenih odnosov.

Nekatere neposredne naloge pri razvijanju samoupravnih in političnih odnosov v občini

29. Pripraviti sklicanje konference samoupravljanje v občini (spomladan 1969), ki naj analizira odprta vprašanja s področja vsebinskega in organizacijskega razvijanja samoupravljanja na vseh področjih družbenega dela.

- družbenopolitične organizacije in občinska skupščina

30. Postopoma zagotoviti pogoje za formiranje politične analitične grupe v okviru družbenopolitičnih organizacij, ki bi na temeljnih družbenih področjih spremjala pojave, pripravila potrebne analize in raziskave za skupno delo družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine.

Formirati na nivoju občine enoten dokumentacijski center.

- družbenopolitične organizacije in občinska skupščina

31. Temeljito preučiti vlogo občinske skupščine kot samoupravnega integracijskega organisma, preučiti nadaljnje razvijanje odnosov na

relaciji občinska skupščina — delovna organizacija in občinska skupščina — občani — krajevna samouprava.

Zlasti se je potrebno zavzeti za razvijanje vlogo krajevnih skupnosti, kot oblike organiziranega vpliva delovnega človeka nad tistim delom presežka dela, ki ga na svojem delovnem mestu odvaja za skupne potrebe komune

- občinska skupščina, občinska konferenca SZDL

32. Temeljito preučiti način oblikovanja in uresničevanja sklepov občinske skupščine in drugih samoupravnih skupnosti v občini, okrepliti odgovornost odbornikov in uprave.

- občinska skupščina, samoupravne skupnosti

33. Pripraviti oceno dosedanjega dela pri razvijanju občinske samouprave, dela občinske skupščine in njenih organov.

- občinska skupščina

34. Analizirati potrebne spremembe v temeljnih zakonodajnih dokumentih v občini in v delovnih organizacijah, jih po potrebi spremeniti skladno z razvojem in družbeno praksjo.

- družbenopolitične organizacije, samoupravne skupnosti in občinska skupščina

35. Kot stalno prakso uveljavliti oblike neposrednega povezovanja samoupravnih in političnih organizmov na nivoju občine ter povezovanja ter organizmov s samoupravnimi in političnimi organizmi v delovnih organizacijah pri obravnavanju zadev skupnega pomena. Uveljavljeni prakso sklicevanja samoupravnih političnih in vodstvenih predstavnikov na nivoju občine po posameznih problemih in na logah. Vse oblike neposrednega povezovanja samoupravnih in političnih organizmov v občini morajo izhajati iz konkretnih programov. Nadalje uveljavljati in razvijati oblike družbenega dogovora o vseh zadevah skupnega pomena za delovne ljudi in občane v občini in razvijati uveljavljene oblike medobčinskega sodelovanja.

— samoupravni organi, družbenopolitične organizacije in občinska skupščina

36. Pri družbenopolitičnem in samoupravnem delovanju zagotoviti in zaostriti odgovornost vseh nosilcev javnih funkcij v delovnih organizacijah in v občini. V ta namen naj skupščina občine in vodstva družbenopolitičnih organizacij analizirajo aktivnost obstoječih kadrov in se dogovorijo za potrebone ukrepe.

37. Vsestransko razvijati sistem družbenoekonomskega in političnega izobraževanja samoupravljavcev, zlasti tistih, ki imajo samoupravne in politične funkcije.

— delavska univerza, družbenopolitične organizacije

38. Preučiti delo samoupravnih organov v tistih delovnih organizacijah, ki so družbenega pomena, zagotoviti večji družbeni vpliv na njihovo delo, financiranje in zagotoviti uveljavljanje dohodkovnega sistema v del. organizacijah družbenih dejavnosti.

— skupščina občine in družbenopolitične organizacije, samoupravni organi družbenih dejavnosti

39. Preučiti sistem dela in strukturo kadrov občinske uprave, določiti in sankcionirati samostojnost in odgovornost upravnih in strokovnih organov do občanov, občinske skupščine in samoupravnih organizmov v občini.

— občinska skupščina

40. Zagotoviti vse potrebno, da se zagotovi razvoj funkcionalnih samoupravnih skupnosti (temeljna izobraževalna skupnost, socialno zavarovanje, zaposlovanje) v smislu njihovega intenzivnejšega in neposrednejšega povezovanja z delovnimi ljudmi v delovnih organizacijah in z neposrednimi uporabniki.

— samoupravne skupnosti, vodstva družbenopolitičnih organizacij

41. Uveljavljeni delo komisije za družbeni nadzor pri občinski skupščini pri preučevanju deformacij na področju porabe družbenih sredstev, pri odpravljanju negativnih pojmov neopravilenega bogatjenja, korupcije itd.

— občinska skupščina in družbenopolitične organizacije

42. Okrepiti vlogo inšpekcijskih služb, zagotoviti njihovo neodvisnost in samostojnost in medsebojno povezanost, zagotoviti kvaliteten kadrovski sestav, da bodo sposobne pravočasno ukrepati proti vsem napakam in deformacijam. Zagotoviti je potrebno materialna sredstva za ustrezno nagrajevanje inšpekcijskih služb v občini.

— občinska skupščina

43. Ustvariti osnove za naprednejšo in učinkovitejšo davčno politiko v občini, formirati in okrepiti davčno službo, povečati njen samostojnost in odgovornost.

— občinska skupščina

IV. Naloge pri uresničevanju koncepta vseljudske obrambe

44. Vse družbenopolitične organizacije, občinska skupščina in vsi samoupravni in politični dejavniki, zlasti pa koordinacijski odbor za vprašanja obrambe pri občinski konferenci SZDL, morajo zagotoviti, da bodo v občini ustvarjeni vsi pogoji za uspešno realizacijo načela vseljudske obrambe s tem, da:

— se delovnim ljudem in občanom pojasi koncept vseljudske obrambe vojne, da se

sposna nujnost krepitve obrambne sposobnosti vsakega občana;

- krepi in razvija nacionalna in obrambna zavest in da se vsakega občana oz. delovnega človeka vključi v obrambne priprave;
- sposna s posebnostmi morebitne bodoče vojne, z vojno-političnim položajem v Sloveniji in Jugoslaviji;

— sposna in sezanni vsakega prebivalca s konkretnimi nalogami in ukrepi na področju narodne obrambe na sedanjem stopnji priprav za vseljudski obrambni odpor pred morebitnim napadalcem;

— se izvedejo vsestranske materialne in politične priprave za delovanje v pogojih agresije.

V. Nekatere naloge pri razvijanju dela družbenopolitičnih organizacij

Pomembnost političnega trenutka zlasti pa uresničevanje smernic zahtevajo okrepljeno delovanje družbenopolitičnih organizacij, da bi se lahko realizirala zainteresiranost in kritična zavetost občanov za reševanje perečih gospodarskih in družbenih problemov okolja, kjer žive in delajo, oziroma problemov naše družbene skupnosti kot celote.

Delovanje družbenopolitičnih organizacij mora zato zagotoviti, da se bodo v najrazličnejših oblikah njihove dejavnosti uveljavila mnenja in predlogi občanov, oziroma članstva ter da se v demokratični izmenjavi različnih predlogov oblikuje.

kujejo konkretne politične akcije razreševanja problemov, ki jih vsebuje skupni akcijski program.

Zato je potrebno, da družbenopolitične organizacije:

- razvijajo sodobne oblike političnega dela;
- zagotovijo stalno in kvalitetno usposabljanje aktivistov družbenopolitičnih organizacij, da bi bili ti sposobni uresničevati zastavljene naloge;
- da se čim bolj uskladi in poveže delo vseh družbenopolitičnih organizacij in združenj občanov, da bi se tako omogočilo, da v teh obli-

kah pridejo do izraza napredna mišljena in kritične pripombe občanov;

— komunisti morajo s svojo idejno in politično usposobljenostjo biti gibalna sila v organizacijah SZDL, sindikata in zvezi mladine in tako zagotoviti njihovo uspešnejše in učinkovitejše družbeno delovanje;

— da se posveti vsa pozornost uveljavljanju mladih ljudi v družbenopolitičnem in samoupravnem življenju občine;

— da se zagotovi tekoče in dosledno uresničevanje sprejetih delovnih programov družbenopolitičnih organizacij in se jih stalno dopolnjuje z aktualnimi nalogami družbene prakse.

VI. Nekatera sistemska vprašanja, ki bi jih bilo treba rešiti v okviru republike in federacije

1. Delitev nacionalnega dohodka, zlasti povečanje deleža delovnih organizacij v nacionalnem dohodku.
2. Spremembe predpisov o samoupravljanju v podjetju (sprememba zakona o podjetju, zakona o sredstvih gospodarskih organizacij, zakona o zavodih).
3. Izpopolnjevanje pogojev in ukrepov za pridobivanja dohodka (instrumenti plana, družbe

- no določanje pogojev dela in gospodarjenja).
4. Izpopolnjevanje sistema cen, zunanje-trgovinskega sistema in deviznega rezima.
5. Spremembe na celotnem področju davčnega sistema (progresivno obdavčenje OD, diferencirana politika prometnega davka, poenotenje davčne politike itd.).
6. Sistemski spremembe na področju proračunske potrošnje od komune do federacije.

7. Nadaljevati z izgradnjo političnega sistema pri nas (urejevanje odnosov med družbenopolitičnimi skupnostmi, izpopolnjevanje ustavnega sistema, volilnega sistema, poglabljanje demokratizacije itd.).

8. Zagotoviti večjo stabilnost zakonodaje in osnovnih temeljev ekonomskega in političnega sistema.

Iz zgodovine železarstva v Kamni Gorici (6)

Nadaljevanje in konec)

Se nekaj besed o ljubljanski zadružni zvezi. Ustanovila jo je duhovščina s svojim cerkevno bogastvom in s podporo klerikalnih bogatašev. Vsi ti so vložili v zvezo ogromno denarja, s katerim so po Sloveniji ustanavljali zadruge in konzumna društva (trgovine). Seveda je s tem vloženim kapitalom delala zadružna zveza ogromne dobičke, ker so morale zadruge in konzumna društva od vsega posojenega denarja plačevati zvezni velike obresti. Kljub temu, da je željarska zadružna v Kropi in Kamni gorici morala plačevati zvezni velike obresti, pa je ustanovitev zadruge vseeno pomenila ogromno izboljšanje življenjskih in drugih pogojev željjarjev in njihovih družin.

POZARNOVARSTVENA SLUŽBA

Vsi vigenjci v Kamni gorici so bili leseni, pa tudi stanovanjske hiše so bile krite s skodlami. V vasi so imeli nočnega čuvaja, ki je bil uslužbenec občine in ki je bil zelo skromno plačan. Za

nočne čuvaje so bili v glavnem starejši ljudje. Svojo službo so opravljali od desetih zvečer, do širih zjutraj. Čuvaj je moral biti buden vso noč in večkrat je moral pregledati vse vigenjce. Da je bil resnično buden, je moral pred vsako hišo, kjer je stanoval občinski odbornik, vsako uro zaklicati na glas »Ura je devet odbila; tako vsako uro do širih zjutraj. Spominjam se še čuvaja, ki so mu kroparski orožniki poklonili staro žandarsko uniformo in staro sabljo. Starejši fantje, ki so se zvečer lahko dlej zadržali na vasi, so mu večkrat ponagajali. Spominjam se, da so mu na sredo ceste postavili dva tinala enega na drugega. Vrli možje to prikazev v prepričanju da je kakšen nagajicev, napadel s sabljo.

Naloge čuvaja pa so bile dovolj odgovorne. Kadarkje je pihal močan veter, je moral obiti vse vigenjce in prepovedati nadaljnje kovanje, da ne bi prišlo do požara. Vsi so ga morali ubogati.

Včasih pa smo mu ponagajali tudi otroci, ki smo morali do poznej večernih ur

delati v vigenjcih. V jesenskih mesecih, ko se je prej zmracičilo, smo odšli do županove hiše, ki je imela železna polkna. Začeli smo jih premikati, kot da jih premika ali lokuta z njimi veter. Župan se ni prepričal, kaj je, ni pogledal, ampak je poslal hišno pomočnico k čuvaju z nalogom, naj obide po vseh vigenjcih in prepove nadaljnje kovanje. Otroci smo bili seveda veseli, ker nam ni bilo treba več delati.

Zadnji čuvaj je bil v Kamni gorici še leta 1918, ko je utonil. Od tedaj naprej v vasi ni bilo več čuvaja.

Večkrat pa so čuvaji v nočnih urah klicali ljudi na pomoč, ko se je v vigenjcu vžgal kak tam. Na tramovih je bilo zelo veliko prahu oglja, kar je bilo zelo nevarno, zato so morali tudi dvakrat na leto očistiti ves prah.

Največji požar v Kamni gorici je bil leta 1828, ko je pogorela skoraj vsa vas, bila pa so tudi štiri smrtne žrtve. Morda so takratni željjarji že pri tem požaru uporabljali ročno brizgalno za gašenje, ki jo hranijo še danes. Na njej je datem, da je

bila brizgalna prenovljena 1. 1848, to je ravno dvajset let pozneje, ko je pogorela vas. Brizgalna je bila na dveh koliesih, da so jo lahko preprljali tik k ognju, vanjo pa so morali vso vodo donašati. Za pogon te brizgalne je moralo biti osem mož. Imela je le eno medeninasto cev, ki se je vrtila na vse strani. Razen brizgalne so imeli še platnene kangle za vodo, razen kavije in nekaj drugega orodja.

Ko so leta 1890 ustanovili gasilsko društvo, Jim je delodajalec France Žvan dal svoje zemljišče za zidavo gasilskega doma. Kljub temu, da je domačin dr. Lovro Tomšič, ki je bil državni poslanec, narocil, naj postavijo le zidan gasilski dom, so v pretirani štědrini postavili le lesenega z ilovnatim podom. Zato pa jim je še isto leto kupil novo dvokolesno brizgalno (ki je bila že zelo izpopolnjena, saj je sama črpala vodo) in 200 m konopljinih cevi.

Jože Varl

Zanimiv Varlov zapis o nekdanjem kovanju željjarjev v Kamni gorici in o tedanjem življenju zaključujemo. Jože Varl nam je obljubil, da bo

napisal še nekaj »o velikih in dobrih ljudeh«, ki so se rodili v Kamni gorici. To bo prišlo na vrsto za objavo nekoliko pozneje. Varl in tudi vse druge, ki se spominjajo nekdanjega kovačiva in ki so morda še sami kovali željje, pa še vabimo k sodelovanju. Napisi, kako ste takrat živelj, saj Varl doslej vsega še prav gotovo ni povedal. Gotovo je še mnogo zanimivih podrobnosti, ki je škoda, da bi še v pozabo.

V prihodnji številki bomo začeli objavljati dopise o Besnici, ki jih je napisal naš pridni sodelavec France Kozjak: o hišnih imenih, o petju na vasi, o denarju in milijonih v Besnici pa še maršikaj . A. T.

in razcestja
ina
176

Wsländer! Ist es so oder Monarken oficirja, ko vijeno na Vojaško so-Ljubljani.

Se ne razume.
und der anderen slawi-narrischen Wünsche so-arten.

mančni oficir v obersta-ni vsi vedo, da je oberst
kar ne veše ničesar o
partimi cesarskimi vra-

SKEGA CESARSTVA?

piše slavni habsburški
ini črkami?
govim cesarskim ime-ni,
kakor ga mnogi
vno, a na domačih tleh
z glosami prihajajo do
z ujetja očeta domovine,
veljniki.

z le bilo že kot presto-
rimi sta nemški cesar
vojno, napačni. Vse pre-
vajajo temeljev cesarstva,
vrednostna gibanja za
narodov z Nemci in
nje raziskriti meje cesar-

Da, vojna je potekala drugače, kakor so si jo zamišljali politiki in kakor so si jo začrtali generali. Srbija je klonila šele novembra 1915 in ne v nekaj tednih, kakor so zagotavljali generalštabski črtovalci. Diplomatje so pomlad 1915 izgubili bitko z antantno diplomacijo, ki je spravila na svojo stran bivšega člena trozvezce Italijo, odprla proti podonavskemu cesarstvu novo fronto, obenem pa zaostriла blokado osrednjih sil tudi s Sredozemskega morja. Zmaga nad Romunijo, ki se je leta 1916 pridružila antanti, je vzbudila samo še videz nemške in avstro-ogrške nepremagljivosti, zakaj bitke na vseh frontah in celo v Rusiji se se spremenile v skoro nepremično pozicijsko vojno in že je kazalo, da vojaško ne more zmagati ne ena ne druga stran. Nemška ofenziva proti Verdunu se je skoraj po desetmesetih napadih zlomila na francoski defenzivni, pomorska bitka med nemško in britansko mornarico pri Skageraku je preprečila nemški poizkus razbitja britanske pomorske blokade Nemčije, Italijani so se zaman zagajali z ofenzivnimi bitkami v avstrijsko obrambo na soški in tirolski fronti, vseeno pa so imeli osrednje sile ta plus, da so še vedno stale nemške armade globoko na francoskem ozemlju.

O vsem tem je Karl že pred dvaindvajsetimi meseci, prvi mesec svojega cesarjevanja, razpravljal z nemškim cesarjem Viljemom. Menila sta, da bi izrabila položaj na zahodni in ruski fronti, kjer so njune armade stale globoko v sovražnih deželah, ter zahodnim velesilam ponudila premirje in mir in tako razbila zaveznštvo zahodnih antantskih velesil s cesarsko Rusijo 12. 12. 1916 sta njuni cesarstvi izročili mirovno pogodbo, ki jo je v imenu oben cesarjev izdelal takratni nemški reichskanzler Bethmann Hollweg, ameriškemu, švicarskemu in španskemu veleposlaniku, da bi posredovali pri Briandu in pridobili francosko viado za mirovno ponudbo in pogodbo, po kateri bi nemško Vladarstvo umaknilo svoje armade s francoskega ozemlja, zato pa bi Francija dala Nemčiji in Avstro-Ogrski proste roke v Rusiji in priključitev tamkajšnjih zasedenih ozemelj k obema cesarstvom.

To je bila po Viljemovo poštena kupčičja in poštena cena za mir s Francijo, toda ministrski predsednik Francije ni bil za tako kupčičjo samo glad, marveč je poskrbel, da so že šestnajst dni kasneje antante velesile z Rusijo vredale na skupno nemško in avstro-ogrško mirovno ponudbo skupni odklonilni odgovor, v katerem je on (cesar Karl se še prav dobro spominja tega) videl slabo znamenje za uresničitev Viljemovih in tiste čase tudi svojih načrtov na vzhodu Evrope, medtem ko njegov zaveznik cesar Viljem ni bil tak pesimist, saj so mu iz Združenih držav Amerike poročali njegovi diplmatje (med katerimi je bil najbolj prizaden Franz von Pappen, dokler njegove vohunske dejavnosti niso razkrili emigrantski češki časnikarji), naj Nemčija in Avstro-Ogrska ne pripisujeta usodenega pomena odklonilnemu odgovoru antantskih držav, saj sta s svojo mirovno pogodbo vzdobjudili novoizvoljenega predsednika Združenih držav Amerike Woodrowa Wilsona za ameriško mirovno pobudo, ki jo je ta začel že devet dni pred odklonilnim antant-

nim odgovorom obema cesarstvoma in jo naslovil na vse vojskuječe se države z vprašanjem, na kakšni podlagi bi bile le-te pripravljene začeti pogajanja za mir.

Cesar Karl je takrat prav tako kakor ta hip sedel za težko in veliko pisalno mizo, desno od težkega zlatega svečnika, ki je s štirimi, od smrti cesarja Franca Jožefa, še nikoli prizganimi svečani samo še okras in stara habsburška relikvija prav tako kakor zlat zvonec poleg cesarskega pečatnika pred njim.

Da, prav tu je sedel in prav tako kakor danes strmel preko rahlo sklonjenih glav svojih svetovalcev v stene, opažene z ročnimi škrilnimi tapetami in obložene z velikimi platni, poslikanimi s prizori iz »zgodovinskih« bitk v težkih zlatih okvirih. (Pravzaprav je vse, kar je v njegovih cesarskih pisarni, rdečkasto-zlato in masivno, kakor da bi tudi pohištvo poudarjalo težo in moč dolgih stoletij starega habsburškega rodu).

Da, prav tako kakor danes, ko njegovi svetovalci razpravljajo, kako naj bi sestavili cesarjevo prošnjo za premirje in mir, je bilo takrat pred dvaindvajsetimi meseci, le da je bil takrat on še vedno samozvesten, popoln gospodar svoje usode in usode svojih podankov, ki ga je bolj kakor odklonitev njegove in Viljemove takratne mirovne ponudbe s strani antante skrbelo, kakšno stališče bo novi ameriški predsednik zavzel do Avstro-Ogrske ob odgovoru antantskih držav na Wilsonovo mirovno poslanico. Vedel je, da Združene države Amerike niso povsem neutralne in da oborožujejo antantne armade, a zvedel je tudi, da Wilson v tistem času ni bil sovražen do Avstro-Ogrske, o kateri je takrat menil, da bi je v primeru antantne zmage ne smeli razkosati, saj je smatral podobno kakor celo nekateri antantni politiki, da je Avstro-Ogrska kljub vsemu edina sila, ki se more v Srednji Evropi postaviti po robu prevelikemu Viljememu prusovskemu pohlepui in militarizmu in obdržati politiko ravnovesja sil, po drugi strani pa edina država, ki more preprečiti balkanizacijo Srednje Evrope.

Uradne zahteve antantskih držav na Wilsonovo mirovno poslanico so sicer poudarjale nekaj povsem nasprotnega, saj so navajale kot pogoj za mirovna pogajanja zahtevo po »svobodnosti« Italijanov, Slovanov, poraženih Romunov in seveda tudi Romunov pod Avstro-Ogrsko ter Cehov in Slovakov, čeprav tega, kar je Karl s pomočjo tajnih zvez zvedel, niso mislile dobesedno in v državnootvornem smislu.

Te zahteve antante so bile mnogo bolj dobro preračunana propaganda, ki naj bi stopnjevala notranji odpor nemških narodnosti v cesarstvu, zlasti Cehov, ki so cesarstvu že od prvega dne vojne povzročali največ težav. Brez dvoma jih je antantni poziv Wilsonu nalač omenil posebej, in seveda tudi zato, ker antanta ni imela s Cehi nobenih zvečatarskih namenov, kakor jih je imela na primer z južnimi Slovenci, predvsem s Slovenci in Hrvati,

Lojze Zupanc

Prebrisani kurirček

Dvanajstletni Franci je med narodnoosvobodilno vojno žgubil starše in dom. Italijani so mu ustrelili očeta in mater, dom pa požgali. Tako je fanti postal sirota. Zatekel se je v hoto in se pridružil partizanom. Za borbo je bil še premlad, zato je postal kurirček partizanske brigade.

Nekega dne pa je na svoji kurirski poti zagledal Lahe, ki so se ugnezdili na planoti Male gore na Kočevskem. Francijevo pot v sosednji štab pa je vodila prav čez to planoto. Misil je in misil, kako bi Lahe ukazil, da bi jim ne padel v pesti. Potajil se je v hosti in pričel nabirati suhljad, dokler ni bilo dračja za velik kup, ki ga je kurirček ob prvem mraku za-

zgal, da je ogenj veselo vzplapjal — sam pa se je umaknil od goreče grame.

Komaj so fašisti zagledali ogenj, so zagnali vik in krik. Razporedili so se v strelsko vrsto, ki je pričela streljati v gozd. Med streljanjem pa so se Lahi — mož za možem — približevali ognju, misleč, da bodo naleteli najmanj na partizansko kuhinjo. A kako so preklinjali, ko so upehani obstali pred žarečim pečetom, o partizanih pa ni bilo ne duha ne slaha!

Tačas je prebrisani kurirček že brez skrbih hitel po poti čez planjavo, saj na mestu, kjer je še pred dobro uro mrgolelo Italijanov, ni bilo več niti enega fašista.

Pri zobozdravniku

Takrat sem hodila v četrti razred. Mama mi je pregledala zobe. »Ze zopet ena luknjica več!« se je začudila. »Glej, da greš jutri takoj k zobozdravniku!«

»Oh, še tol!« No, če že moram, pa pojdem,« sem sklenila.

Naslednjti dan sem vzela zdravstveno izkaznico in odšla. V čakalnici ni bilo veliko ljudi. Sestri sem oddala knjižico in sedla. »Pridi!« so me poklicali čez čas, a prav nič se mi ni ljubilo v ambulanto.

»Kar na stol!« mi je prijazno rekel zobozdravnik. Sedla sem in se razgledovala po sobi. V bližini je bilo videti stekleničke, polne raznobarvnih tekočin, pa mizo z nekakšnimi kozarčki. Kdo ve, kaj hranijo v njih? Gotovo mi je prijetno, če ti vso tisto navlako zmašijo v usata. Kaj pa tam? Joj, kleščet! Kaj, če mi...?«

»Te je zob bolel?« — »Ne,« sem odvrnila na kratko.

»Čudno, že kar globoka luknjica je,« je pripomnil zdravnik. »Odprti ust!«

Zrrr, je zabrenčal sveder. Ojoj, da bi vsaj že nehalo. Toda zdravnik ni odnehal. Z ostrim predmetom mi je brskal po zobi. Ah, še tega se je manjkal. Ali še ne bo konec, si mislim.

Zopet je zabrnalo in zdravnik je ponovno brskal s tistim vražjim predmetom po mojem zobi. Začelo me je pošteno boleti. Počasi sem zaprla ust.

»Ta je pa dobra. Bi mi rada odgrinula prst, ali kaj?« se je oglasil zdravnik. »Oh, oprostite,« sem izdavila.

Čez čas je zobozdravnik končal. »Za danes bo dovolj,« ie dejal. »Ce bi te še bolelo, pa spet pridi!«

Zadovoljna, da je muk konec, sem stekla iz ambulante.

Marija Rogelj, 8. a razred osn. š. Matija Valjavec, Preddvor

Vigenjc

Pri vigenjcu v Kropi sem bil med prvimi. Tam nas je že čakal star možak, da nam pokaže, kako so nekdaj kovali žebline. Zatukil je ogenj, da je bilo vse zakajeno, in vključil meh, ki je enakomerno ropotal.

Ko se je ogenj razplamtel, je vtaknil vanj štiri želenne palice, da so žarele. Napeto smo čakali, kaj bo. Mož je iz ognja vzel palico, nekajkrat udaril po njej, jo nameril v posebno vdelik-

no, zopet udarjal po njej — in žbelil je bil gotov. Bilo je nenavadne oblike. Dobili smo vsak po enega.

V delavnici je tudi zibka za otroke in lonci, kajti razen malčkov je delača vsa družina.

Ce bom le utegnil, bom že prišel v Kropo. Rad bi si kupil lep spominek.

Peternej Marija, 4. b razred osn. Šola Trata

Slike — prijateljice otrok

Francoska luka Marselle se ponaša z nenavadnim muzejem, edinim te vrste v Evropi. Podoben je tistem, ki so ga pred dvanajstimi leti odprli v ameriškem mestu St. Quent. In Iz dneva in dan, od junta do večera ta hiša privabljajo kolone otrok. Pred vhodom jih čakajo mlada dekleta, študentke Likovne akademije. Mlađež se nato razkropi po dvoranah, kjer so na zidovih v dostopni višini razobešene umetniške slike.

To je Muzej za otroke. Tačo kot vsi kratkohlačniki, tudi mali obiskovalci umetniškega doma želijo opitati vse, kar vidijo. S kredo hočejo risati po steni in nakracati najo svoje ime. Zato so ustanovitelji Muzeja, vedoč za navede bodočih gostov, zahtevali od arhitektov in graditeljev, naj postavijo zidove, ki jih bo moč oprati. In res, na tisoče mladih »umetnikov« pusti vsak teden svoje oditise, podpise, beležke in vskovrsne risbe. Bohotijo se poleg del velikih umetnikov.

Medtem ko mlađi obiskovalec ogleduje razstavo, skušajo dekleta, ki so ga pričakale ob vhodu, razložiti skrivnosti barv, razložiti bistvo slik in ga seznaniti z zamislijo umetnika.

Otroci tu zvedo, kaj pomeni barvni spekter, zvedo, da je bela barva osnova, začetna in hkrati končna, da zeleno dobimo z mešanjem modre in rumene ter da oranžna barva nastane, če združimo rdečo in rumeno. Pred očmi malčkov se zvrsti živopisana paleta. Počasi začno dojemati, da je za slikarja barva tisto, kar pomeni drugim beseda v govoru ali pišanju.

Deklicam in dečkom vodiči pokažejo slike velikih umetnikov, potem pa ti deset ali dvanajstletni otroci postavljajo vprašanja, ocenjujejo

slike, barve ... Eni so navdušeni, drugi se čudijo. Eni o slikah izrekajo lastne sodbe, spet drugi samo ponavljajo tisto, kar so zvedeli od starejših.

V Muzeju za otroke je vedno veselo in razposajeno. Obiskovalec se ne boji bruhaniti v smeh ob kaki izmed slik, nihče ga zaradi tega ne bo opominjal ali preziral. Dekleta vodiči razpravljajo z mlađimi prišteki kot s sebi enakimi, čeprav je očitno, da prenekateri gledajo še nikdar prej ni videl umetniške slike.

Z zidov muzeja zro umetniška dela, skrivnosten čar jih

obdaja. Iz kotov dvoran male radovedneče nemo opazujejo kipi slavnih mojstrov. Res je, da zvečina to niso originali, zato pa se jih otroci lahko po mili volji dotikajo, se vrte okrog njih, jim stiskajo pod pazuho učenike ali pa juh okrasijo z dijaškimi čepicami. Nihče mlade razposajence ne bo pokaral. Toda vodici poznavajo svoj posel, vedo način, kako obiskovalcem pojasniti, da so to dela velikih umetnikov, ustvarjalcev, ki so se pri svojem poslu razdajali in izgorevali in ki jih je treba spoštovati.

Tanjug . I. G.

Na Begunjščici

V soboto zjutraj smo se pianinci zbrali na Laborah. Z avtobusom smo se odpeljali do Ljubljane. Skupina je potem krenila na Zelenico. Tam smo zajtrkovali in počivali. Skozi luknje v megli so se prikazali gorski vrhovi. Po strmem pobočju Begunjščice smo se povzpeli na skalnatih rob. Občudovali smo divje pečine in melišča. Pot nas je vodila po grebenu, proti vrhu. Zigosalci smo

razglednice in se vpisali v spominsko knjigo. Po travnatem grebenu smo sestopili do Robleka, od tam pa prek Planince v Drago.

Na grobu Lucijana Seljaka smo pričeli srečo. Radi bi mu nabrali tudi evertje, pa ga je pobrala jesenska siana.

Polonca Oblak, 3.c razred osn. šola Lucijan Seljak, Kranj

Sosedov pes

Pri sosedu so imeli psa Lasija. Kadarkoli sem šla mimo, je veselo pomigal z repom. Večkrat sem mu pričašala kosti, zato me je imel rad. Bit je črne barve in srednje velik.

Nekega jutra pa sem opazila, da Lasija ni več. Misila sem, da je ušel. Toda kmalu sem zvedela, da ga je ustrelil lovec. Postala sem žalostna. Se danes pogrešam Lasijev lajež, s katerim nas je zjutraj budil iz snova. Kadar grem mimo sosedove hi-

še, se vedno spomnim svojega kosmatrega prijatelja. Orehar Bojanca, 3.a razred osn. š. Matija Valjavec, Predvor

Sah Otvoritve

V začetnem položaju so figure običnih taborov sila neobčetne. Zaradi tega je treba vse figure ustrezno razviti in to na mesta, na katerih imajo največjo dejstvo. Največ možnosti pa imajo figure ravne na sredini šahovnice.

Izredno važno v otvoritvah je središče šahovnice, zato morate tudi kmete postavljati v središče ali pa tako da nadzorujejo središčna polja.

Vse otvoritve se delijo v tri osnovne skupine: odprt, polodprt in zaprte. V kačem primeru nastanejo ene ali druge, pa si boste ogledali v prihodnji številki.

Zamenjani vlogi

Bogat Amerikanec je na pločniku pred svojo vido učil razčapanega, mršavega čistilca čevljev.

»Zakaj se drži tako čemer no?« je bogatin pobral reverža. »Glevo pokonci, kolega! Ne obupuj! Tudi ja sem začel kot čistilec čevljev, danes pa imam več deset hotelov.«

Gube na utrujenem siromakovem obrazu so postale že globlje. »Blagor van, gospod,« je odvrnil. »Z mano je bilo ravno obratno: sem kot hotelir, končal pa s kričami v rokah.«

UREDNIK

Otrok nerad zaspi

Veliko je najbrž mater, ki imajo težave z najmlajšimi, kadar pride čas spanja. Da bo otrok dobro spal, mu dovolite vzieti v posteljo prijubljeno igračko. Če zahteva, da so vrata sosednje sobe odprta naj bedo, vendar mora tam vladati mir. Če otrok uživa v kopanju, mu pustite, da nekaj časa še čoda po banji ali se igra s plastičnimi igračami. Če je zvečer zelo razposajen, ga boste težko spravili v posteljo. Treba ga je prej umiriti s priповodovanjem prijetne pravljice ali listanjem kake slikanice. Nikar ga ne strašite z volkovimi in drugimi bav-bavi, da bi ga umirili. Otrok ima bujno domišljijo

in prikazni ga bodo plašile še v spanju. Če imate občutek, da se otrok boji teme in ne joča samo zato, ker ste ga pač dali spat, mu privžite nočno lučko. Znani predmeti v sobi ga bodo pomirili.

Večerja naj bo vedno ob isti uri, vendar vsaj pol ure pred spanjem. Tudi spat ga denite vedno ob isti uri, ne popuščajte prošnjam, da se bi še malo igral. Otroška soba naj bo vedno dobro prezračena. Ne pokrivajte ga s pretežko odejo, vendar pažite, da ga ne bi zeblo. Če joka preden zaspí in če ni seveda dojenček, malo posepite ob postelji. Morda ste opazili že, da otrok hoče, da

ste pri njem takrat, kadar čez dan niste imeli zanj dosti časa. Navada sedenja ob postelji bo nekaj časa seveda trajala. Vendar pa ne smete nikoli nositi otroka v svojo sobo ali celo posteljo. Pri tem morate biti odločni.

L. M.

Še enkrat o rji na perilu

Naša bralka Marija M. iz Potoč pri Predvoru nam je poslala za odpravljanje rjastih madežev preizkušen recept. V lekarni je treba kupiti deteljno sol. V kranjski lekarni se sicer dobi samo na recept, vendar poskusite v kaki trgovini s čistili. S to soljo moramo namreč ravnat zelo previdno.

Z nekaj madežev vzamemo kavno žlico soli, damo v posodicu in nalijemmo toliko vode, da je sol dobro prekrita. Postavimo na štedilnik, da zavre. Medtem pa pripravimo večjo posodo hladne vode. Oprano, še mokro perilo namočimo z delom, kjer je madež, v velo raztopino soli in podržimo nekaj trenutkov. Takoj zatem pa perilo pomočimo v hladno vodo. Postopek ponavljamo dvakrat ali trikrat, dokler rja ne izgine. Perilo vsakič ozremo, da se raztopina preveč ne razredči.

Na ta način izginejo rjasti madeži brez sledu. Pri vsem postopku pa je dobro imeti okno odprto, ker so hlapi te soli strupeni.

Nasveti

• Ce so madeži na tapcičanem pohištu še sveži, jih lahko očistite s penasto gobo, ki ste jo namočili v vodi z dodatkom kisa.

• Rastline ne potrebujejo le vodo, pač pa jim od časa do časa privoščite tudi nekaj hraničnih snovi. Ce ni pri roki kemičnih, so dobra tudi domača. Vodo, v kateri ste splaknili meso, ne zavrzite, pač pa dolijte cveticam.

• Ce vam je dimnikar pustil na preprogi črne sledo, posujte ta mesta s soljo. Ce nekaj minut sol s sajami vred pometite proč.

• Ce vijač neče obstati na mestu, ga potegnite ven, očistite, potisnite v luknjico malo kita in vijač ponovno zavijte.

• Razpoka na porcelansistem krožniku ne bo več vidna, če boste krožnik slabno urokuhali v posodi z mlekom.

• Pri rezjanju čebule ne boste jokali, če si prej nosnice zamašite s kosom vate.

Velikokrat se zgodi, da mamica ne ve, kaj naj obleče svoju malčku, kadar je doma in kadar ga odpelje na sprehod. Še večkrat pa pride do vprašanja, kaj naj kupimo ali kako naj bo narejeno novo oblačilo, da bo najbolj udobno in praktično. V pomoč vam je skica. Dobro si jo oglejte in premislite, kaj boste izbrale.

Za igranje je prav primerna bluzica z barvnimi pikami na beli podlagi. Če žabe oblečemo otroku hlačke iz istega blaga kot je bluzica. Predpasnik naj bo iste barve kot so pike na hlačkah in bluzici, ter obrobljen z belim trakom. Prav tako so kombinirani copatki, ki jih lahko naredimo z nekaj truda same. V okras lasem je pri dekljicah lahko pentila iste barve kot je že eno izmed oblačil. V taki kombinaciji je prav tako lahko oblečen deček, le da ima dolge hlačke iz istega blaga kot predpasnik.

Ljubek je volnen komplet puloverja in žab za dekllice in dečke s praktičnim igralnim predpasnikom, ki se na zadnji strani zapenja z gumbi. Predpasnik je namenjen otrokom različne starosti. Ce je ob vratu bolj zaprt, je obenem tudi slinček. Da bo bolj pisan, ga obrobite z vidnim trakom.

Za dekllice štirih do petih let si lahko ogledate dva sorodna modela.

Prije je svetli barvi s temnejšim ovratnikom in manšeti, ki so okrašeni s čipkami. Samo oblekco pa krali pet gumbov, sprednja guba in šivi, če je blago enobarvno. Cevljčki so iste barve kot ovratnik in manšeti.

Drugi model pa je v temnejši barvi ali iz karirastega blaga. Prav tako ima v okras manšete, ovratnik in bel dolžni pas, na katerem je prišitih pet gumbov. Nad pasom je oblekca prezvana v rahič nagubana. Cevlji in gumbi so iste barve kot oblekca.

MARTA

Kotiček za ljubitelje cvetja
Svetuje ing. Anka Bernard

Jesensko sajenje in oskrba rož ali vrtnic

Lepo slovensko ime za vrtnico je roža, zato ga naši vrtnarski strokovnjaki ponovno uporabljajo.

Konec oktobra in v začetku novembra je čas za sajenje rož. Seveda smo pri tem odvisni od muhastega vremena. Čas je res pičlo odmerjen, ker rože šele mraz prisili k mirovanju. Vendar pa je jesensko sajenje uspešnejše od spomladanskega. Rože se bodo do spomladni žetekoreni in v juniju cveteli. Spomladni sajene rože se tudi raje posušijo kot jeseni sajene.

Za rože so primerna dobra vrtna tla. Zelo peščeno zemljo moramo izboljšati s prhlo ilovico in preperelim hlevskim gnojem. Težko zemljo pa izboljšamo s peskom, šotko ali listavko.

Pred sajenjem sadike prek noči namočimo v mlačno vodo. Korenine lahko malo prikrajšamo. Pred sajenjem tla globoko prekopljemo. Sadimo tako, da pride cepljeno mesto približno 2 cm globoko v tla. Zemljo okoli korenin dobro zatisnemo ter zalijemo, če ni zemlja dovolj vlažna. Jeseni moramo sadike obsuti z zemljoi do dveh tretjin njihove višine. V dolbine med sadikami napolnimo s preperelim gnojem, starim kompostom ali suhim listjem. Za strnjem nasad rož potrebujemo tri do pet sadik na kvadratni meter.

Rož jeseni ne obrezujemo, ker se jim rane od obrezovanja ne zarastejo več ter poganjki pozebejo. Le izredno dolge veje prikrajšamo ter obrezemo vse plodove.

Umetni gnojil ob sajenju ne dodajamo, pač pa v več obrokih med rastjo.

Sadike rož čajevki ali velikocvetačni rož ter velikocvetačni in drobnocvetačni popenjalki dobite pri Hortikulturnem društvu v Kranju, razen popenjalk pa tudi na vrtnariji Zlato polje.

Pri izbiri sadik se raje omejimo na manjše število barv oziroma vrst. Vedno sadimo več rož skupaj. Rože se lepo družijo z nizkimi blazinastimi trajnicami, tulpani in ostalimi spomladanskimi čebulnicami, ki cveto pred njimi ter z zimzelenimi grmovnicami. Poleg vrtnic pa zasajamo modre ostrožnike, ki vnesajo v nasad poseben čar.

Brezrokavnik je posebno primeren za vse, ki jih rado zebe čez hrbet, razen tega pa smo v njem dobro oblečeni za šolo in tudi službo. Na sliki sta dva brezrokavnika, pletena iz tanke volne. Pod njim lahko nosimo blazo z pleteno kravato.

Z novimi šolami novi šolski okoliši

Vzporedno s številnimi razpravami o reorganizaciji šolske mreže v tržiški občini in v zvezi s predvidenim samoprispevkom za gradnjo novih šol in za obnovitev sedanjih so tržiški prosvetni delavci posvetili precej pozornosti tudi sedanjim in bodočim šolskim okolišem. Kakšne so njihove ugotovitve in bodoči načrti?

Z reorganizacijo šolske mreže leta 1960 so bile v Tržiču ustanovljene tri osnovne šole — heroja Grajzera, heroja Bračiča in osnovna šola v Križah, medtem ko so se vse druge šole preimenovale v podružnične šole. Lokacija obeh šol v Tržiču ni preveč ugodna, saj nobena izmed teh šol ne stoji na takem kraju, da bi lahko zagotovila naravno mejo med obe-

ma šolama. Ne bi hoteli pojavljati podatkov o prenaratpanosti in pomanjkanju učilnic, toda kljub temu naj podudarimo, da analize stanja šolskih prostorov v tržiški občini kažejo, da je izhod iz sedanjega pomanjkanja prostorov v razbremenitvi tržiških šol z novo šolo v Bistrici, ki bi povezovala ves dosedanje šolski okoliš šole heroja Bračiča zunaj mesta. Ta razbremenitev bi omogočila organizacijo podaljšanega bivanja, izvedli pa bi tudi lahko združitev dveh šolskih poslopij pod eno upravo. S tem bi se tudi celotno območje tržiške občine razdelilo na tri zelo naravne šolske okoliše in vsaka izmed centralnih šol bi pomenila pravo središče za otroke, poleg tega pa tudi kulturni center svojega območja.

Po teh predvidevanjih naj bi v tržiški občini imeli tri šolske okoliše, in sicer: šolski okoliš Tržič, ki bo vključeval celotni sedanji šolski okoliš osnovne šole heroja Grajzera in del sedanjega okoliša šole heroja Bračiča. V ta okoliš bodo vključene tudi podružnične šole v Podljubelju, Lomu pod Storžičem in v Dolini; šolski okoliš Bistrica pri Tržiču — vanj bo vključen pretežni del sedanjega okoliša osnovne šole heroja Bračiča ter podružnični šoli Kovor in Leše; šolski okoliš Križe pa bo zajemal učence iz Križ, Brega ob Bistrici, Gozda, Novakov, Pristave, Retenj, Sebenja, Seničnega, Spodnjega in Zgornjega Vternega in iz Žiganje vasi.

V. G.

Nov gostinski lokal na Blejski Dobravi

Ta lepi kraj v neposredni bližini Jesenic obiskuje vedno več ljudi, posebno od tedaj, ko so tu uredili centralno pokopališče za Jesenice,

**TURISTICO
DRUSTVO BREZJE
objavlja**

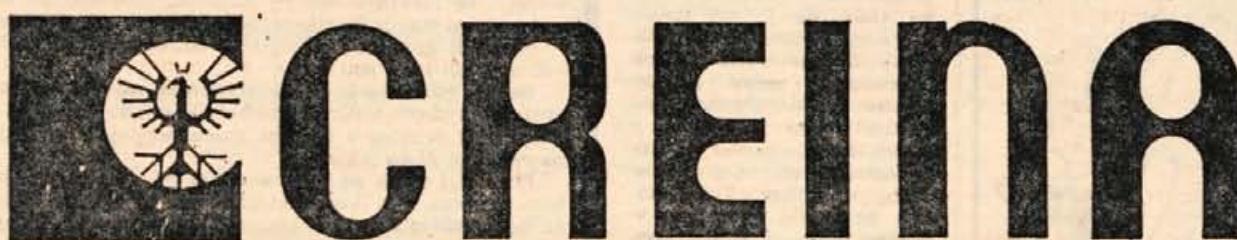
da sprejema ponudbe za oddajo v najem poslovni lokal bife na Crnivcu, ki je lociran ob odcepnu ceste na Brezje.

Pogoji bodo določeni v sami pogodbi, ki bo sklenjena s sprejetim ponudnikom.

Ponudbe je dostaviti TD Brezje do 25. 11. 1968.

Pretekle dni pa je tov. Počačnik odprl nov gostinski lokal v prenovljeni stavbi bližu železniške postaje. Lokal je sodobno urejen in obeta solidno in dobro postrežbo. Dobrodošel bo ne le domačinom, ampak tudi drugim gostom, ki radi prihajajo v vedno večjem številu na Blejsko Dobravo.

srš

turistično
prometno
podjetje
K R A N J

Potujte z nami po Avstriji in Italiji

LJUBLJ

TRIDNEVNI IZLET PO AVSTRIJI

1. dan — 29. 11., petek

Odhod iz Kranja ob kina Center ob 6. uri zjutraj. Vožnja prek Ljubelja, Celovca, St. Georgna, po slikoviti gorski cesti čez Nizke Ture v dolino Enns, skozi Liezen, pod Dachsteinom čez prelaz Pötschenhöhe v Salzkammergut. Skozi Salzkammergut se peljemo mimo slikovitih jezer, kot so Hallstättersee, Wolfgangsee do SALZBURGA. Takoj po prihodu v Salzburg, ki je predviden ob 14. uri, je namestitev v hotelu. Po krajšem počitku je ogled starega dela mesta in trdnjave, nato večerja in prenočišče.

2. dan — 30. 11., sobota

Po zajtrku prosti do 10. ure, ko je odhod proti Dunaju po novi avto cesti skozi Linz, kjer je krajši postanek za ogled mesta, nato vožnja do Mauthausna, ogled zloglasnega koncentracijskega taborišča. Po ogledu nadaljevanje poti po avto cesti ob Donavi skozi Melk, St. Pölten na DUNAJ, kamor je predviden prihod v poznih popoldanskih urah. Takoj po prihodu je namestitev v hotelu, večerja, po večerji koncert in prenočišče.

3. dan — 1. 12., nedelja

Po zajtrku je ogled Dunaja pod strokovnim vodstvom, ogled Schönbruna, cerkve sv. Stefana in drugih zanimivosti. Po ogledu prosti do 15. ure, ko je odhod proti domu prek Semmeringa, Bruck a. d. Mur, Leobna, Judenburga, Celovca, Ljubelja v Kranj.

CENA IZLETA PO PROGRAMU

340 N din z vstopnico za koncert
320 N din brez udeležbe na koncertu.

V ceni so poleg tega vključeni še naslednji stroški: prevoz z modernimi turističnimi avtobusi, hotelske in gostinske storitve po sporedu, ogledi mest Salzburga, Lienza, taborišča Mauthausna in Dunaja. V ceno je vrednjana tudi vstopnica za koncert. Prijava sprejemajo poslovalnice Creina do 16. novembra. Ob prijavi je treba vplačati akontacijo 100 N din. Pridržujemo si pravico odpovedati potovanje v primeru višje sile. V primeru odjave do zaključka prijav zaračunamo 50 N din, od tega roka dalje pa celotno akontacijo v višini 100 N din.

CELOVEC

NIZKE TURE

LIEZEN

prelaz PÖTSCHENHÖHE

SALZKAMMERMUGUT

Salzburg

LINZ

MAUTHAUSEN

MELK

ST. PÖLTEN

Dunaj

SCHÖNBURN

SEMMERING

BRUCK a. d. MUR

LEOBEN

JUDENBURG

CELOVEC

NA ANDREJEV SEJEM

v Gorico

30. novembra 1968

Kot vsako leto bo tudi letos 30. novembra v Gorici Andrejev sejem. Ta dan je Gorica izredno živa, ker ta sejem zradi svoje pestrosti privabljajo vsako leto množico obiskovalcev. Poleg sejma bo ta dan v Gorici poskrbljeno tudi za zabavo, ker gostuje v Gorici velik Luna park. Istočasno je razstava in pokušnja vin ter razstava kmetijskih strojev.

Dne 30. novembra organiziramo izlet v Gorico po programu:

Odhod iz Kranja ob 6. uri zjutraj od kina Center skozi Ljubljano, Postojno, Ajdovščino v Gorico. V Gorici je ves dan ogled prireditve do 18. ure, ko je povratak v Kranj. Prihod v Kranj predviden do 21. ure.

Cena izleta je 36 N din po osebi.

Prijave sprejemamo do 25. 11. 1968 do 12. ure z veljavnimi potnimi listi.

INFORMACIJE IN PRIJAVE:

Turistična poslovalnica
Kranj, Koroška 4
tel.: (064) 210-22

Turistična poslovalnica
Tržič, Cesta JLA 2
tel.: (064) 71-268

RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 ur. Ob nedeljah po ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 ur.

SOBOTA — 9. novembra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Cež travnik zeleni — 9.50 Naš avtostop — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Iz zakladnice italijanske glasbene preteklosti — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Novi posnetki narodne glasbe iz Beograda — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.25 V redrem ritmu z velikimi zabavnimi orkestri — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Poje pevski zbor Lira iz Kamnika — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Pravkar prispevo — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Weekend — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino — 21.30 Iz fototeke radija Koper — 22.15 Oddaja za naše izseljenje — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

14.05 V soboto popoldne z napovedovalcem Borivojem Savickim — 15.00 Zvoki s tekočega traku — 20.05 Naše gospodarstvo — 20.30 Okno v svet — 20.45 Četr ure z orkestrom Hilla Bowena — 21.20 Operni koncert — 22.30 Odmevi iz slovenskega sveta — 00.05 Iz slovenske lirike

NEDELJA — 10. novembra

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 9.05 Dobar dan želi Mirko Bogataj — 10.05 Se pomnite tovarisi — 10.30 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalcem — 13.15 Vredni zvoki z velikimi orkestri — 13.30 Nedeljska reportaža — 14.05 Glasba za razvedrilo — 14.30 Humoreska tega teda — 14.45 Petnajst minut z pihalnim orkestrom bratov Avsenik — 15.05 Nedeljsko športno popoldne — 17.05 Zabaval vas bo ansambel The Shadowws — 17.30 Radijska igra — 18.45 Z repertoarja violinista Nathana Milsteina — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Serenadni večer — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Zaplesimo z orkestri

Drugi program

9.35 Igramo kar ste izbrali — 11.35 Svetovna reportaža — 13.35 Za prijetno popoldne — 14.35 Minute z ansamblom Page Cavanaugh — 14.45 Odmevi zgora — 15.00 Festival v Bayreuthu 1968 — 19.00 Sportni dogodki dneva — 20.05 Strani iz slovenske proze — 20.25 Glasbene vinjetne — 21.20 Večerna nedeljska reportaža — 21.30 Iz repertoarja Kemornega zabora RTV Ljubljana — 22.00 Interpreti tega tedna — 00.05 Iz slovenske lirike

PONEDELJEK, 11. novembra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 za mlade radovedneže — 9.10 Cicibanov svet in Pesnica za najmlajše — 9.30 Palača zvokov z orkestrom Tomlinson — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Igra violinčelist Ciril Skerjanec — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lahka glasba z Simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Mali koncert zabora Proleter iz Sarajeva — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Odlomki iz opere Rusalka — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z pevko Marjanom Deržaj — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Koncert simfoničnega orkestra RTV Ljubljana — 22.15 Za ljubitelje jazz-a — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Lahko noč z jugoslovenskimi pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 V ritmu današnjih dni 15.00 Izbrali smo vam — 20.05 Ljudje med seboj — 20.15 Lepe melodije z orkestrom Pops — 20.30 Svet in mi — 20.45 Glasbene slike iz Italije — 21.20 Literarni večer — 22.00 Večeri pri slovenskih skladateljih — 00.05 Iz slovenske lirike

TOREK — 12. novembra

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Nekaj zabavne glasbe — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Poje tenorist Rudolf Franc — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbeno udejstvovanje mladih — 14.25 Popoldanski koncert lahke glasbe — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Jezikovni pogovori — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Igra Simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek

nasvidenje — 18.45 Družba in čas — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Eldo Viler — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Od premiere do premiere — 21.00 Pesem godila — 21.15 Deset melodij — deset pevcev — 22.15 Skupni program JRT — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Plesni orkestri in ansambl

Drugi program

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Majhen ansambl zabavne glasbe — 15.00 Melodije po pošti — 20.05 Socialna politika — 20.15 Jazz na drugem programu — 21.20 Pevski Parناس — 21.45 Koncertanti na naših održi — 23.10 Planetarsimfonična suite — 00.05 Iz slovenske lirike

SREDA — 13. novembra

8.08 Glasbena matineja s skladbami Bele Bartoka — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Iz albuma skladb za mladino — 9.30 Četr ure z orkestrom Horst Jankovskij — 9.45 Poje Sentjernejski oktet — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Dve partiture Blaža Arniča — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za oddih — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Odskočna deska — 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Ti in opera — 22.15 S festivalov jazz-a — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Lahko noč z jugoslovenskimi pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 S popevkami po svetu — 15.00 Drobne skladbe z velikimi orkestri — 20.05 V svetu zunanje politike — 20.30 Mednarodna radijska kinoteka — 21.20 Poslušajmo in primerjajmo — 22.20 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske lirike

CETRTEK — 14. novembra

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Nekaj zabavne glasbe — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Poje tenorist Rudolf Franc — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbeno udejstvovanje mladih — 14.25 Popoldanski koncert lahke glasbe — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Jezikovni pogovori — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Igra Simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek

koncert 18.00 Aktualnosti doma in po svetu 18.15 Iz naših studiov 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom 19.00 Lahko noč, otroci 19.15 Minute s pevcom Stanetom Mancinijem 19.25 Pet minut za EP 20.00 Četrkov večer domačih pesmi in napevov 21.00 Literarni večer 21.40 Glasbeni nokturno 22.15 Komorni glasbeni večer 23.05 Literarni nokturno 23.15 Nočni vrtlik z zabavnimi zvokov

Drugi program

14.05 Igramo za vas 15.00 Melodije po pošti — 20.05 Naš intervju 20.15 Veliki valčki 20.30 Pričevanje o glasbi 20.45 Majhen koncert lahke glasbe 21.20 Večerni intermezzo 22.30 35 Sonata v E-duru za violo in klavir 00.05 Iz slovenske lirike

PETEK — 15. novembra

8.08 Glasbena matineja s skladbami Marjana Lipovška 8.55 Pionirski tečnik 9.25 Naši ansamblji in solisti 10.00 Danes dopoldne 10.15 Pri vas doma 11.00 Turistični napotki za tuje goste 12.10 Klavirsko sonato igra Aldo Ciccarelli 12.30 Kmetijski nasveti 12.40 Cež polja in potoke 13.30 Priporočajo vam

14.05 Majhen koncert lahke glasbe 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana 15.00 Dogodki in odmevi 15.20 Napotki za turiste 15.25 Glasbeni intermezzo 15.45 Turistična oddaja 16.00 Vsak dan za vas 17.05 Clovek in zdravje 17.15 Koncert po željah poslušalcev 18.00 Aktualnosti doma in po svetu 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi 18.40 Na mednarodnih križpotnih 19.00 Lahko noč, otroci 19.15 Minute z Ladom Leskovarjem 19.25 Pet minut za EP 20.00 Poje Akademski zbor Branko Kršmanović iz Beogradu 20.30 Dobimo se ob isti uri 21.15 Oddaja o morju in pomorskih 22.15 Iz sodobne simfonične literaturi 23.05 Literarni nokturno 23.15 Lahko noč s priljubljenimi pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo 14.35 Naši pevci z zabavne glasbe 15.00 Ob prijetnih zvokih 20.05 Radijska igra 20.45 Glasbena medigrada 21.20 Slovenska zemlja v pesmi in besedji 22.05 Salzburški festival 1938 23.50 Komorni nocturno 00.05 Iz slovenske lirike

VELIKAN MED DETERGENTI NAGRAJUJE

ZA SNEŽNO BELO ROČNO PRANJE

Televizija

SOBOTA — 9. novembra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 15.00 Finalna tekmovanja v namiznem tenisu (RTV Beograd) — 18.15 Poročila (RTV Ljubljana) — 18.20 Mladinska igra (RTV Zagreb) — 19.20 Naš globus, 19.45 Cik cak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.35 Maksim naših dni (RTV Beograd) — 21.35 Zabavno-glasbena oddaja, 22.00 Osvajalci — seriski film, 22.50 TV kažipot, 23.10 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 18.00 Kronika, 18.20 Mladinska igra (RTV Zagreb) — 19.20 sprečen skozi čas (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

NEDELJA — 10. novembra

9.10 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 9.30 Dobro nedeljo vočimo z ansamblom Maksa Kumira (RTV Ljubljana) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 10.50 Prenos proslave ustanovitve 6. korpusa iz Osijeka (RTV Zagreb) — 17.40 TV kažipot, 18.00 Izzivanje — film iz serije Saga o Forsythih, 18.50 Cik cak, 19.05 Francoska pevka Juliette Greco (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.45 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.50 Poje Jack Brel (RTV Beograd) — 21.50 Sportni pregled (JRT) — 22.20 TV dnevnik (RTV Beograd) — Drugi spored: 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK — 11. novembra

9.35 TV v šoli, 10.30 Ruščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Ruščina (RTV Zagreb) — 16.10 Angleščina, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.00 Poročila, 17.05 Mali svet (RTV Zagreb) — 17.30 Ose — film iz serije Skrivnosti narave, 18.00 Po Sloveniji, 18.25 Propagandna medigrad, 18.30 Kako se otroci učijo (RTV Ljubljana) — 18.50 Reportaža (RTV Zagreb) — 19.20 Vokalno instrumentalni solisti, 19.50 Cik cak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Valček toreanodorjev — predstava Mestnega gledališča iz Ljubljane, 22.40 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 18.00 Kronika, 18.20 Znanost in mi 18.50 Reportaža, 19.20 TV počita, 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 21.00 Spored italijanske TV

TOREK — 12. novembra

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.40 Francoščina (RTV Beograd) — 18.10 Risanka, 18.20 Sodobna panorama, 18.35 Peči na olje — oddaja iz cikla Gospodinjski pripomočki, 18.45 Torkov večer s Stanko Kovačičem in Vitalom Ahačičem, 19.05 smo lahko zadovoljni s slovenskim turizmom, 19.55 Cik cak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.40 Za dva solda upanja — italijanski film, 22.00 Trije dueti in en solo (RTV Ljubljana) — 23.00 Poročila — Drugi spored: 18.00 Poročila, 18.05 Tedenska kronika, 18.20 Svet na zaslonu, 19.00 Mali komorni koncert (RTV Zagreb) — 19.15 Rdeči signal (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

SREDA — 13. novembra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 17.05 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.20 Poročila, 17.25 Zgodbe iz pipe (RTV Skopje) — 17.45 Risanka, 18.00 Pisani trak (RTV Ljubljana) — 18.20 Ne črno ne belo, 19.05 Perunika — poljski film, 19.45 Cik cak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Razpotja in odločitev, 21.20 Nogomet Manchester United : Anderlecht, 22.50 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 10.00 Kronika (RTV Zagreb) — 18.20 Ne črno ne belo (RTV Ljubljana) — 21.00 Spored italijanske TV

CETRTEK — 14. novembra

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina (RTV Zagreb) — 11.00 Angleščina (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.10 Poročila, 17.15 Tik tak, 17.22 Risanka, 17.30 Račka — lutkovna igra, 18.00 Po Sloveniji (RTV Ljubljana) — 18.20 Narodna glasba (RTV Skopje) — 18.35 Napredno žensko gibanje v Sloveniji (RTV Ljubljana) — 19.05 Dekleta in fantje — seriska oddaja (RTV Beograd) — 19.45 Cik cak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Saga o Forsythih — film, 21.25 Kulturne diagonale, 22.10 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 18.00 Kronika (RTV Zagreb) — 18.20 Narodna glasba (RTV Skopje) — 18.45 Reportaža, 19.05 Dekleta in fantje (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 20.35 Aktualni razgovori, 21.35 TV drama (RTV Beograd) — 22.35 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb)

PETEK — 15. novembra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 11.30 Francoščina (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.45 Pionirski zimske športi — mladinski film (RTV Ljubljana) — 18.20 Mladinski koncert (RTV Beograd) — 19.05 Rojstvo skulpture — kulturni film, 19.25 Forma viva v Koštanjevici, 19.55 Cik cak, 20.00 TV dnevnik, 20.45 Vijavaja, 20.50 Smrt se imenuje Engelchen — češki film (RTV Ljubljana) — 23.00 Simfonični koncert (RTV Zagreb) — 24.00 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 18.00 Kronika (RTV Zagreb) — 18.20 Mladinski koncert (RTV Beograd) — 19.05 Mladi na zaslonu, 19.55 Propagandna oddaja, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV —

Prodam

Prodam PESO IN KORENJE, Luže 19, Senčur 5297

Prodam vprežni PLUG OBRAČALNIK in KROMPIR cvetnik, Porenta, Breg ob Savi 3, Kranj 5304

Prodam zazidljivo PARCELO (1200 m²) v središču Lesc pri Bledu, Ferjan, Lesce, Gorjenjska c. 64 5307

Prodam TELEVIZIJO s stabilizatorjem in žensko KOLO, Suha 3, Kranj 5309

Prodam PUJSKE Krek Francka, Begunjska c. 5, Lesce 5317

Prodam PURANE različne velikosti in ZAJCE za zakol, Rupa 16, Kranj 5341

Prodam dva PRASICA po 50 kg težka, Senturska gora 5, Cerknje 5342

Prodam delovnega VOLA, nad 500 kg težkega, Češnjica 19, Podnart 5343

Prodam globok otroški VOZIČEK, Kranj, Starcova 21 5344

Prodam stoječi KOZOLEC z 10 okni (štanti) v dobrem stanju, Gostilna Benedik, Kranj — Stražišče 5345

Ugodno prodam dobro ohranjen globok OTROŠKI VOZIČEK, nemške znamke, Prijatelj, Tomšičeva 26, Kranj 5346

Prodam dobro ohranjen PISALNI STROJ, Ažman, Zg. Duplje 20 5347

Prodam ZAGO za rezanje hledovine in motorno ŽAGO za podiranje dreves, Naslov v oglašnem oddelku 5348

Prodam dva meseca stare PSE in PSICO (nemški volčjak), Kranj Zasavska cesta 20 5349

Prodam KOSEK z vložkom, AVTOSEDEZ in STAJICO za dojenčka, Maretič, ul. St. Rozmana 3, Kranj, Ogled po 18. uri dalje 5350

Prodam 8 mesecev brejo KRAVO, Sp. Brnik 15, Cerknje 5351

Prodam zimska JABOLKA, Sr. Bela 35, Preddvor 5352

Prodam KONJA, starega 10 let, OPEKO (sp.čak), USMERNIK za polniljevale akumulatorjev in MOPED, Zupuze 2, Begunje 5353

Prodam KRAVO, dobro mlekarico, 8 mesecev brejo, PLUG obračalnik sach in TEHTNICO za 150 kg, Jama 16, Kranj 5354

Prodam dve visoki PALMI, sobno OKNO in VRATA, Vreve, Planinska c. 1 Bled 5355

Prodam dobro ohranjen raztegljiv KAVČ, klubsko MIZICO in 3 FOTELJE, Naslov v oglašnem oddelku 5356

Prodam NJIVO v izmeri 7000 m² (Velesovo), Oglasite se pri Grilc Fani, Zavod za spomeniško varstvo v Kranju, Tavčarjeva 43 5357

Prodam KRAVO, ki bo v kratkem tretji teletila, Bašelj 17, Preddvor 5358

Prodam KORENJE, Trboje 15, Smednički 5359

Prodam KRAVO s teletom, Medno 6, Sentvid nad Ljubljano 5360

UGODNO PRODAMO

Samohodno žago

cirkularko v brezhibnem stanju

USLUGA, STRAŽIŠCE

USLUGA Stražišče

obvešča cenjene potrošnike, da opravlja vsa vulkanizerska dela avtoplaščev, zračnic, gumijaste obutve in drugih gumijastih izdelkov, narezovanje profilov avtoplaščev ter kemično čiščenje v poslovalnici Stražišče, Seljakova 7.

Za kemično čiščenje oblek in pranje perila ima tudi svojo sprejemnico pri Vodovodnem stolpu, Begunjska 10, Kranj.

Postrežba hitra in solidna, cene konkurenčne.

Prodajamo

debel in droban

krompir

od semenskega sorta »Igor in SASKIJA«, ter krompir za krmo, na obratu v Predosljah in Višoko (pri Majerju)

Kmetijska zadruga SLOGA, KRAJN

UGODNO PRODAMO

Samohodno žago

cirkularko v brezhibnem stanju

USLUGA, STRAŽIŠCE

Prodam lahko motorno SLAMOREZNICO s puhalnikom — zelo dobro ohraneno, Dorfarje 31, Zabnica 5361

Prodam otroški kombiniran VOZICEK — avstrijski, dobro ohranjen, Jagodic, Kranj, Valjavčeva 9 5362

Prodam polavtomatični PRALNI STROJ z ugrajenim centrifugo, Kranj, Titov trg 22 5363

Prodam KONJA, Sp. Veterno 3, Tržič 5364

Prodam otroško STAJICO in KOSEK, Kranj, C. talcev 14 5365

Poceni prodam dve zimski GUMI za renault 8—10, raztegljiv PRTLJAJNIK in dve novi železni emajlirani PEĆICI gorenje, Koritnik, Novi svet 3, Škofja Loka; telefon 25-669

Prodam dve zazidljivi PARCELI (1700 m²) v Cerkljah, Naslov v oglašnem oddelku 5366

Poceni prodam 300 kosov salonitnih PLOŠČIC, Miheč Francka, Golnik 25 5368

Prodam cementne STEBRE za kozolec in KOBILO, staro 8 let, sposobno za vsa kmečka dela, ali zamenjam za goved, Praprotna polica 26, Cerknje 5369

Prodam PRALNI STROJ, brezhiben za 800 Ndin, Tudi na ček, Naslov v oglašnem oddelku 5370

Prodam skoraj nov STE-DILNIK na trdo gorivo, gojenje Velenje, Šifrer Franc, Kladričeva 13, Škofja Loka 5371

Prodam KOŠTRUNA, Možjanca 4, Preddvor 5372

Ugodno prodam SPALNI CO. Poizve se pri Trček, Jezerska c. 30, Kranj 5373

Prodam KONJA, starega 9 let, Senčur 230 5374

Prodam zimska JABOLKA, Sr. Bela 6, Preddvor 5375

Ugodno prodamo PEĆ na olje (lifan), Britof 17, Kranj 5376

Prodam SIVALNI STROJ bagat z motornim in nožnim pogonom, Mengše, Proletarska 2 5377

Prodam tri mladiče VOLČAKE, Ziheli Jože, Hosta 5, Škofja Loka 5378

Prodam pogrežljiv šivalni STROJ singer, Naslov v oglašnem oddelku 5380

Prodam sodobno KUHINJO z električnim STEDNIKOM, Grošelj, Kranj, Vrtna ulica 3 5381

Prodam nad 500 kg telesa delovnega VOLA, Ovsica 23, Podnart 5382

Prodam zazidljivo PARCELO s SADOVNJAKOM na lepem kraju, Poizve se, Dvorje 44, Cerknje 5383

Prodam KRAVO frizijo, ki bo v kratkem tretji teletila, ali po izbiri. Sp. Brnik 60, Cerknje 5412

Poceni prodam dva ženska zimska PLAŠČA, dve moški SUKNJI za srednjo postavo in nov nemški GRAMOFON solo. Kranj, Planina 27/I, levo 5413

Prodam zazidljivo PARCELO (okrog 600 m²) v bližini Kranja. Naslov v oglasnem oddelku 5414

Prodam semenski KROM-PIR cvetnik. Zabnica 1 5415

Prodam dva PRASICA od 120—130 kg težka. Zalog 17, Cerknje 5416

Prodam večjo količino sladkega MOSTA. Solar, Brezje 29 pri Radovljici 5417

Prodam dva GOZDA v Zg. Bitnju. Naslov v oglasnem oddelku 5418

Prodam lep bel OTROSKI KOŠEK z vložkom. Rebolj, Koroška c. 16, Kranj 5419

Prodam skobeljno GLAVO tudi za vrtanje. Kranj, Reševna 13 5420

SVEZA JAJCA prodaja vsak torek, sredo in soboto do pričetka valilne sezone po zelo ugodni ceni VALILNICA v NAKLEM pri Kranju 5421

Prodam dobro KRAVO, srednje staro s teličkom, starim 11 tednov. Krava je sive pasme in zelo dobra mlekarica. Cena po dogovoru. Kuntarčič, Križe (Snakovo) 74, Tržič 5422

Prodam PLUG, GUMIVOZ in SLAMOREZNICO, vse dobro ohranljeno. Potočnik, Brezje 48 5423

Prodam suha DRVA in BUTARE. Velesovo 44, Cerknje 5424

Poceni prodam SPALNICO. Vovk, Valjavčeva 12, Kranj 5425

Prodam KOBilo, staro 6 let ali menjam za starejšega konja in mlado KRAVO s teletom ali po izbiri. Visoko 5, Šenčur 5426

Prodam PRASICKE, star 6 tednov, in KRAVO sivko, ki bo v kratkem teletila. Kokinca 13, Kranj 5427

Prodam PARCELE, NJIVE in dva TRAVNIKA v Velosovem, KORENJE in ZELJE v glavah. Šenčur 137 5428

Prodam mladega KONJA VOLA in BIKCA. Tenetišče 30, Gornik 5429

Prodam dnevno sobo, STE-DILNIK na trdo gorivo, električni STEDILNIK tobi in HLADILNIK himo - kompresaorski - 130 l - vse zelo malo rabljeno. Britof 12, Kranj 5430

Prodam PRASICKE, 7 tednov stare. Tenetišče 29, Gornik 5431

Poceni prodam brezhiben TELEVIZOR. Šetina, M. Pi-jade 7, Kranj 5432

Prodam novo PLINSKO PEČ ajda-catalitic. Pivka 22, Naklo 5433

Prodam 1500 kosov rabljene strešne OPEKE folc. Šenčur 105 5434

Prodam zazidljivo PARCELO v Radovljici, na kateri je že voda in elektrika. Naslov v oglasnem oddelku 5435

Prodam KRAVO s teletom. Černe Janez, Poljšica 54, Zg. Gorje 5436

Prodam 1500 kg zgodnjega semenskega KROMPIRJA saski, I. vrste in večjo količino igorja. Korenčan Marjan, Naklo 39 5437

Prodam dva KAVCA, kuhinjsko OMARO in 4 stole, C. gorenjskega odreda 1, Bled 5438

Prodam zazidljivo PARCELO z lokacijo na Kokrici. Naslov v oglasnem oddelku 5439

Prodam TRAKTOR po izbiri. Kranj, Jezerska cesta 71 5450

Zaradi selitve prodamo KLAVIR (fligel), 8-litrski BOJLER s školjko, 50-litrski BOJLER in dobro ohranljeno kopalno KAD. Kranj, Koroška c. 11/II 5451

Prodam HARMONIKO hohner-organetta IVB, OJACE-VALEC 25 W p dvema zvočnikoma po 10 W. Naslov v oglasnem oddelku 5452

Prodam novo kromirano italijansko PEĆICO na olje znamke olmar. Kranj, St. Zagorja 8/II 5453

Prodam 20 kosov pečnih SLEMENJAKOV. Britof 82, Kranj 5454

JARCKE - rjave in bele, dobre nesnice ter JARCKE za proizvodnjo valilnih jajc dobiti na farmi JEREVIC, Šenčur 27. Informacije Križe 26 ali 81 5455

KERAMICNE ZIDNE in TLAK PLOSCICE po konkurenčnih cenah vam nudi trgovina STEKLO, Kranj, Tl-tov trg 17 5456

Motorna vozila

Nov MOPEG T-12, prevoženih 1500 km, nujno prodam, tudi na ček. Ponudbe poslati. Maček Franc, Javorje 17, Poljane nad Sk. Loko 5327

Prodam FIAT 600-D, letnik 1961. Lahovče 4, Cerknje 5384

Prodam posamezne DELE za motor DKW, letnik 1954 ali samo stroj. Brezje 18 5385

Prodam MOTOR puch 175 ccm. Naslov v oglasnem oddelku 5386

Prodam zastava 750, Ferjan, Trojarjeva 18/a, Kranj 5387

Prodam FIAT kombi-1100, letnik 1959 v odličnem stanju. Kranj, C. kokrškega odreda 26 5388

Prodam MOPED, SLAMO-REZNICO drava in več vprežnih SANI. Potočnik Franc, Bukovica 24, Selca 5389

Prodam unimog s PRIKO-LICO, priključkom in rezervnimi deli. Zasip 11, Bled 5390

Prodam MOPED kolibri. Naslov v oglasnem oddelku 5391

Prodam TAM 2000 po generalni, prevoženih 1000 km, letnik 1965. Naslov v oglasnem oddelku 5392

Prodam FIAT 750, letnik 1966 in električni STEDILNIK gorenje na 4 plošče. Naslov v oglasnem oddelku 5393

Prodam prch 175, JUGILIT 35 mm, »PUNTE« in »BANKINE«. Polajner, Trnje 3, Škofja Loka 5394

Prodam AVTO DKW-junior v dobrem stanju. Naslov v oglasnem oddelku. 5395

Prodam FIAT 1100-karavan v vozemem stanju. Ponudbe poslati pod »zelo ugodna cena« 5396

Kupim »BLOK« za fiat 1400. Kastelci Marjan, Prebačovo 53, Kranj 5397

Kupim FIAT 750 v dobrem stanju. Dvorje 44, Cerknje 5398

Ugodno prodam SPAČKA, letnik 1961. Zabnica 4 5411

Prodam FIAT kombi-furgon, cena 700.000 S din. Roman Filip, Tržič, Grajzerjeva 7 5377

Prodam karamboliran osebni AVTO opel kadett L super, 1100 ccm, 55 KM, letnik 1968 (športni menjalnik), prevoženih 623 km. Naslov v oglasnem oddelku. 5339

Kupim

Kupim smrekove PLOHE. Krevs Anton mizar, Smledniška 64, Kranj-Cirče 5399

Kupim starejšo manjšo HI-SICO, lahko montažna ali lesena. Naslov v oglasnem oddelku 5400

Kupim 3 DELOVNE VOLE, težke od 450 - 600 kg. Ponudbe poslati z navedbo cene in teže na Aljančič Janez, Podbrezje 105, Duplje 5401

Kupim PLAHTO (cerado) za tovorni avto. Markič, Stražišnj 70, Naklo 5408

Kupim mlado KRAVO nad 400 kg težko, visoko brejo in vprežni kotni PLUG. Ahačič, Velesovo 7, Cerknje 5409

Stanovanja

Dvosobno komfortno STANO-VANJE s centralno kuhavo v bloku zamenjam za enako NEOGREVANO. Ponudbe poslati pod »Kranj« 5402

Oddam opremljeno SOBO solidnemu moškemu v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku 5403

Opremljeno SOBO oddam takoj dvema moškima. Ponudbe poslati pod »Škofja Loka« 5404

Prodam enostanovanjsko visoko pritlično HISO z GARAO in VRATOM v bližini Kranja, dograjena 1957. Vseljiva v jeseni 1969. Naslov v oglasnem oddelku 5405

Večje gospodarsko poslopje in HISO v turističnem kraju Gorenjske prodam. Primerno za obrtnika ali gostinstvo. Naslov v oglasnem oddelku 5406

Majhno neopremljeno SOBO za največ 8 mesecev išče starejši upokojenec. Plačam vnaprej. Naslov v oglasnem oddelku 5407

Prodam štirisobno STANOVANJE v Škofji Loki, Novi svet 3 z garažo. Možna vselitev. Vsi ostali pogoji po dogovoru. Informacije dobiti pri Strniši Andreju, Kranj, Tekstilna 16 vsak dan, telefon 21-744 5335

Mlada zakonca iščeta stanovanje. Ponudbe poslati pod »Kranj, Tržič« 5410

Prodam HISO z vrtom v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku 5440

Oddam SOBO v Kranju za dve leti plačila naprej. Jančar Slavko, Stara cesta 15, Kranj 5441

Novo opremljeno SOBO s posebnim vhodom oddam takoj mirni in snažni ženski. Naslov v oglasnem oddelku 5442

Iščem žensko za varstvo Kranja od 14. — 17. ure izgubila žensko URO znamke začara. Poštenega najditelja naprošam, da jo proti nagradi vrne v oglašni oddelek 5457

Kdor bi viden ali našel novo žensko rogovo KOLO št. 246967, oranžne barve, naj ja vi svoj naslov, Zupan Mari, C. St. Zagorja 31/a, Kranj 5458

Zaposlitve

Iščem žensko za varstvo dveh otrok (4 in 5 let). Zagar, Valjavčeva 14, Kranj 5443

Iščem INSTRUKTORJA za glasbene za prvi razred gimnazije. Naslov v oglasnem oddelku 5444

Iščem UPOKOJENKO ali dekle, ki dela na dve izmeni, za varstvo 8 mesecev starega otroka. Tupaliče 5, Predvor 5445

Iščem hišno pomočnico k upokojencu. Možna poznejsa ženitev. Kosmač, Draga 19, Medvode 5446

Lepo SOBO oddam solidnemu moškemu. Naslov v oglasnem oddelku 5447

Nujno Iščem GOSPODINJSKO pomočnico in za varstvo otrok. Perč Franc, tapetnik, Kranj, Jenkova 6 5461

Preklici

Izjavljjam, da nisem plačnica dolgov mojega moža Lazarja Franca, Kranj Sempterska 30, in opozarjam vsakogar pred nakupom. Žena Pavla 5448

Obvestila

Obveščam cenjene stranke, da bo delovni čas od 7. do 15. ure, ob sobotah od 7. do 12. ure. Se priporoča IGNAC RANGUS, Kranj, Reginčeva 16 5460

ROLETE, LESENE, PLASTICNE žaluzije naročite zastopniku SPILERJU, Gradnikova 9, Radovljica. Pišete, pridev na dom 4143

Prireditve

GOSTIŠČE pri Jančetu v Sr. Vasi vas vabi v soboto in nedeljo na ZABAVO s plesom. Igra kvintet Gorenjskih načelnikov in trio Cirila. Vabljeni!

Velika hiša za vsakogar

Radio Schmidt

Klagenfurt — Celovec
Bahnhofstrasse 22

ŽIVE POSTRVI

dobite vedno

v samo-postrežbi

SPECERIJA BLEED

Prešernova 76

KINO**Kranj CENTER**

9. novembra sovj. barv. film KRALJEVSTVO ZAKRIVLJENIH OGLEDAL ob 9.30, franc.-špan. barv. CS film OBRAČUN NA INDIJSKEM OCEANU ob 15., 17. in 19. uri, premiera franc. barv. CS film REDOVNICA ob 21. uri

11. novembra amer. barv. film GOSPOD IN LJUBEZEN ob 16., 18. in 20. uri

12. novembra amer. barv. film GOSPOD IN LJUBEZEN ob 16. in 18. uri, premiera amer. barv. filma RAZBELJENI SAMOKRESI ob 20. uri

10. novembra amer. barv. film RAZBELJENI SAMOKRESI ob 13. uri, franc.

špan. barv. CS film OBRAČUN NA INDIJSKEM OCEANU ob 15., 17. in 19. uri, premiera franc. barv. CS film REDOVNICA ob 21. uri

LARJEV ZA UBOJ ob 16. uri, franc. barv. CS film JAZ IN LJUBEZEN ob 18. uri, amer. barv. film GOSPOD IN LJUBEZEN ob 20. uri

10. novembra italij.-špan. barv. CS film 10.000 DOLARJEV ZA UBOJ ob 14. in 18. uri, franc. barv. CS film JAZ IN LJUBEZEN ob 16. uri, amer. barv. film GOSPOD IN LJUBEZEN ob 20. uri

Kranj STORŽIČ

9. novembra italij.-špan. barv. CS film 10.000 DO-

11. novembra amer. barv. CS film DOM NA GRICU ob 16., 18. in 20. uri

12. novembra franc. barv. CS film REDOVNICA ob 16., 18. in 20. uri

Stražišče SVOBODA

9. novembra franc. film DRUGI DUH ob 19. uri

10. novembra amer. barv. film RAZBELJENI SAMOKRESI ob 15., 17. in 19. uri

Cerkle KRVAVEC

9. novembra amer. barv. CS film MOJE PESMI, MOJE SANJE ob 19. uri

10. novembra amer. barv. CS film MOJE PESMI, MOJE SANJE ob 16. in 19. uri

Kamnik DOM

9. novembra franc. barv. CS film ČLOVEK IZ HONG-KONGA ob 18. in 20. uri

10. novembra franc. barv. CS film ČLOVEK IZ HONG-KONGA ob 14. in 18. uri, amer. barv. CS film DOM NA GRICU ob 16. in 20. uri

Kamnik DUPLICA

9. novembra amer. barv. film LORD JIM

10. novembra amer. barv. film LORD JIM

Skofja Loka SORA

9. novembra amer. barv. film BONNIE IN CLYDE ob 18. in 20. uri

10. novembra amer. barv. film BONNIE IN CLYDE ob 15., 17. in 20. uri

11. novembra amer. film ZIVLJENJE NA NITKI ob 19. uri

12. novembra amer. film ZIVLJENJE NA NITKI ob 18. uri

Radovljica
9. novembra amer. barv. film MACEK DETEKTIV ob 18. uri, amer. barv. CS film PREGON BREZ MILOSTI ob 20. uri

10. novembra amer. barv. CS film PREGON BREZ MILOSTI ob 15.30, amer. barv. film MACEK DETEKTIV ob 18. uri, amer. barv. film MARY POPINS ob 20. uri

12. novembra amer. barv. film MARY POPINS ob 20. uri

Jesenice RADIO
9. do 10. novembra angl. barv. CS film MOST NA REKI KVEJ

11. novembra nemški barv. film UBIJALEC S TEMZE

12. novembra amer. film KO PRIDE DAN MASCEVANJA

Jesenice PLAVŽ
9. do 10. novembra amer. film KO PRIDE DAN MASCEVANJA

11. do 12. novembra angl. barv. CS film MOST NA REKI KVEJ

Zirovnica
10. novembra angl. barv. CS film SHERLOCK HOLMES PROTI JACKU RAZPARACU

Dovje—Mojstrana
10. novembra franc. barv. CS film NE RAZBURAJMO SE

Kranjska gora
9. novembra angl. barv. CS film SHERLOCK HOLMES PROTI JACKU RAZPARACU

10. novembra amer. barv. film ELDORADO

Prešernovo gledališče v Kranju

SOBOTA — 9. novembra, napovedana URA PRAVLJIC je preložena, ob 20. uri F. S. Finžgar: RAZVALINA 2IV-LJENJA, gostovanje v dvorani Ivana Cankarja pri Sv. Duhi — Skofja Loka

NEDELJA — 10. novembra ob 10. uri za IZVEN — URA PRAVLJIC, odlomki iz Martina Krpana in Vodnjaka želja; ob 16. uri za IZVEN A. Canoletti: STROGO ZAUPNO — komedija

PONEDELJEK — 11. novembra, ob 19.30 za red PREMIERSKI A. P. Čehov: TRI SEstre v režiji Bojana Stupice gostuje Slovensko gledališče iz Trsta

TOREK — 12. novembra, ob 19.30 za red KOLEKTIVI A. P. Čehov: TRI SEstre v režiji Bojana Stupice gostuje Slovensko gledališče iz Trsta.

Loterija

Srečke s končnicami	so zadele din
00	10
70	8
88920	400
907150	2.000
1	4
24381	504
05791	1.004
972741	2.004
909451	10.004
709781	100.004
54281	404
42	10
92	8
16822	400
50132	1.000
3	4
47743	504
71773	404
228623	50.004
332843	10.004
14	8
04554	400
13664	500
74484	500
588384	2.000
709774	2.000
807904	30.000
65	8
715	100
7905	200
50685	1.000
6	4
33886	504
84156	404
285526	2.004
525726	2.004
841466	2.004
17	20
08487	400
11387	500
541247	2.000
816637	8
78428	400
88198	500
85978	2.000
235208	50
559	500
04079	400
61719	500
62859	400
81349	1.000

Zahvala

Ob prerani izgubi našega dobrega moža, očeta, deda in tasta

Tomaža Bolka

Spanov ata

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, posebno še dobrim sosedom za pomoč, cvetje in izraze sožalja ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zaludoči: žena Marija, hčerke Anica, Marija z družinama in Cilka, sinovi France, Tomaž, Ivan z družinami in Jože

Poženek, dne 5. 11. 1968

Zahvala

Po dolgotrajnem trpljenju nas je za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče, brat, stric in tast

Franc Ušlakar

Spanov ata

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam stali ob strani v teh težkih dneh, darovali vence in cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Zgajnerju, g. župniku, sodelavcem in sodelavkam Tekstilnega centra. Vsem in vsakomur še enkrat iskrena hvala.

Zaludoči: sinovi Franc, Stanko, Janko z družinami, hčerke Micka, Cilka z družinama, Angela, Ana, Albin, Tončka s sinom Ivkom

Breg, Predoslje, Ljubljana, Šenčur, Olševek, Hraše, dne 5. 11. 1968

Zahvala

Ob bridki izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

Marije Grašič

iz Brega pri Kranju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem za izrečeno sožalje in darovanó cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni vsem sosedom, ki so nam v težkih dneh stali ob strani in pomagali, g. župniku iz Brega in Križ za spremstvo in vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zaludoči otroci z družinami

Breg ob Savi, dne 5. 11. 1968

Zahvala

Ob prerani izgubi našega očeta in starega očeta

Janeza Vidica

Železniškega uradnika v pokoju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom in vsem vaščanom, krajevni organizaciji ZB Podnart, duhovniku za nesobično pomoč. Zahvaljujemo se tudi dr. Pavlinu, dr. Hrovatu in drugemu zdravstvenemu osebju na Golniku. Posebna hvala dr. Kuharju. Hvala vsem, ki ste nam na kakršen koli način pomagali.

Zaludoči: otroci z družinami in gospodinja Milka s hčerkjo.

Z občnega zbora KK Kranj

Mnogo obetajočih kolesarjev

Kolesarji TVD Kranj so imeli pred dnevi svoj redni letni občni zbor, na katerem so ugovorili, da ta športna panoga privlači vedno več mladih Kranjčanov, čeprav je prav ta športna disciplina ena najtežjih. Bilanca uspehov letosnjene in pretekle sezone jasno kaže, da je Kranj pravzaprav mesto kolesarskih talentov, saj je prav iz Kranja izšla že cela vrsta nadarenih kolesarjev, med drugimi tudi naša stalna reprezentanta, trenutno člana enega najboljših tovrstnih klubov v Jugoslaviji Ljubljanskega Odreda: Franc Hvasti in Janez Kalan. Oba omenjena kolesarja sta bila člana juniorske vrste bivše Mladosti iz Stražišča, ki pa sta po vrnit-

vi iz JLA prestopila zaradi takratnih finančnih težav v kranjskem klubu v ljubljanski Odred. Tu sta tudi prišla do popolne uveljavitev, kar sta dokazala z udeležbo na največjih dirkah sveta, na dirkah po Maroku, na najtežji dirki amaterjev, na dirki miru in v svetu najbolj znanim francoškem Tour de l'Avenir. Omenili bi tudi republiškega in državnega prvaka med juniorji za leto 1965 nadarjenega Cirila Zupana, ki pa je po osvojitvi teh dveh lovorkov prestopil v ljubljanski Rog, kjer je tudi končal svojo športno kariero in seveda tudi Janeza Drinovca, ki je že pred odhodom v JLA nastopal skupaj s Hvastijem, Kalanom in Zupanom, ki so

kot ekipa predstavljali eno najmočnejših vrst v SFRJ in je po vrnitvi osvojil naslov republiškega in državnega prvaka v kategoriji turistov.

Tudi letos je ta mlađi športni aktiv imel obilo uspehov, čeprav moramo upoštevati, da je vrsta sestavljena iz samih mladih tekmovalcev, saj so fante sprejeli v svojo sredino še po spomladanskih izločilnih dirkah, ko so iz vrst nad 100 prijavljenih Kranjčanov izločili šesterico najboljših. Izbor je bil dober, kajti tu so sodelovali znani kranjski strokovnjaki: Peter Kozamernik (predsednik kluba) ter trenerja ing. Vito Gros in Janez Drinovec, kar sta dokazala mlada tekmovalca Slavko Zagari, ki je osvojil naslov prvaka SFRJ v kategoriji turistov za letosnje leto in Korenčič, ki je bil na istem tekmovanju drugi. Tuđi vsi ostali so se dobro izkazali in dali sluttiti, da se nameravajo prebiti v sam vrh jugoslovenskih kolesarjev.

Najuspešnejši pa je bil vsekakor junior Simon Tulipan, ki je svoje kvalitete dokazal tako doma kakor tudi v tujini, kjer je nastopal kot stalni gost italijanskega kluba Libertas Gorizia iz Gorice, saj je na italijanskem prvenstvu izgubil finalno dirko na 4000 m le za 0,25 sekunde.

Sicer pa je še celo vrsta dobrih uvrstitev iz posameznih dirk. Kakor zagotavljajo sami tekmovalci, bomo o njih slišali še dosti več, seveda, če bo na novo izvoljenemu odboru uspelo najti ustrezno razumevanje in pomoč, ne samo pri matičnem društvu, ampak tudi pri občinski zvezi za telesno kulturo in delovnih organizacijah.

F. Jelovčan

Pionirska atletska liga

Komisija za atletiko pri Občinski zvezi za telesno kulturo Kranj je za šolsko leto 1968/69 pripravila zanimivo tekmovanje. Prvič bodo namreč uvedli pionirsko atletsko ligo, v kateri lahko sodelujejo vse osnovne šole s področja kranjske občine. Tekmovanje bo v obliki dvobojev po točkovnem sistemu, kjer bo zmagovalna ekipa osvojila dve točki, v primeru neodločenega dvoboda pa bo sta obe ekipe dobili po eno točko. Ekipa, ki bo v vseh dvobojih zbrala največ točk, bo dobila naziv ekipnega prvaka osnovnih šol občine Kranj.

Do predpisane roke (1. november) se je prijavilo kar šest šol: Simon Jenko, Stane Zagari in Lucijan Seljak iz Kranja, Stanko Mlakar Šenčur, Matija Valjavec Predvor in OS Cerknje.

M. K.

Najboljši gorenjski športnik 1968

Danes objavljamo prvič glasovalni listek in vas vabimo, da ga čimprej izpolnite in pošljete v naše uredništvo. Pri izbiri najboljših gorenjskih športnikov za leto 1968 upoštevajte res najboljše, tako da bo naša desetica čim bolj realna. Športnikov za izbiro je dovolj. Veliko so dosegli v letosnjem olimpijskem letu. Spomnimo vas samo na nekatere najboljše, predvsem tiste, ki so nastopili v naši olimpijski vrsti v Grenoblu in Mexicu. Znana pa je tudi, da so bili prav na letosnjem olimpijadi doslej doseženi največji uspehi jugoslovenskega športa. K temu deležu pa so seveda veliko prispevali tudi gorenjski športniki in športnice in je zato prav, da jih upoštevate pri izbiri najboljših. Večino naše zimske odprave so seslavljali gorenjski športniki, ki so v Grenoblu dosegli velik uspeh. Vsekakor je najpomembnejši uspeh Ludvika Zajca, kakor tudi Majde Ankele in končno seveda hokejistov, ki so zmagali v B skupini. Za lažjo izbiro navajamo nekaj imen po posameznih panogah. V hokeju in smučanju smo se odločili samo za imena tekmovalcev, ki so nastopili na olimpijadi v Grenoblu. Na lefini olimpijadi v Mexicu pa je z Gorenjske nastopil le atlet Polde Milek. Med imeni, ki jih navajamo, pa bi lahko našeli še več takih, ki bi tudi zaslužili, da jih pojavljamo za letosnje uspehe in ki bi tudi lahko prišli v poštev za izbiro najboljšega gorenjskega športnika. Ce smo koga spustili, ki bi tudi sodil med najboljše, nam ne zamerite, ker ga nismo namenoma, lahko pa ga sami vpišete na glasovalni listek.

Vsa bralec ima pravico poslati uredništvu neomejeno število glasovalnih listkov. Točkovanje bo izvedeno po sistemu: prvi dobi 10 točk, drugi devet, tretji osem itd. Izpolnjeni glasovalni listek pošljite na uredništvo Glasa, Kranj, Trg revolucije 1, in to najkasneje do 24. novembra 1968.

Po abecednem redu bi za pomoč pri izbiri navedli nekaj športnikov, ki so v letu 1968 dosegli najpomembnejše rezultate:

ATLETIKA — Polde Milek, Lidija Osovnikar
HOKEJ — Franc in Roman Smolej, Fele, Bogo in Ivo Jan, Beravs, Hitti, Ravnik, Razinger, Knez, Klinar, Tišler, Mlakar, Jug

KEGLJANJE — Cvetka Čadež, Jože Slibar, Jože Turk

PLAVANJE — Sašo Košnik, Breda Pečjak, Lidija Svare

SMUCANJE — ALPSKE DISCIPLINE: Majda Ankele, Blaž Jakopič, Andrej Klinar; SKOKI: Marjan Mesec, Marjan Pečar, Peter Stefančič, Ludvik Zajc; TEKI: Janez Mlinar, Alojz Keršajn.

Glasovalni listek

Priimek in ime _____ panoga _____

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

Listek izpolnil: (navedite točen naslov)

Podpis: _____

Pobrskali smo po gorenjskem turističnem košu

Stražiški kamni spotike

Nasproti hiše številka 4 v Seljakovi ulici že lep čas leži kup smeti in druge navlake. Kaže, da je nekdo pometal pred svojim pragom, pa ni vedej kam z nepotrebnimi navlakami.

Bralci našega časnika in predvsem Kranjčani se najbrž še dobro spomnijo požara, ki je bil letos pozimi v kranjski Puškarji. Ko smo pred dnevi v okviru akcije Pobrskali smo po gorenjskem turističnem košu obiskali Stražišče in zašli tudi do Puškarne, smo bili nemalo presenečeni. Stavba, ki je takrat gorela, je še prav takšna kot je bila po požaru. Nismo se sicer pozanimali, kje je vzrok, vendar menimo... kar sami pre sodite!

Toliko o treh stražiških primanjih. Vendar niso samo trije. Našteli bi jih lahko še celo vrsto — takšnih in drugačnih. Pa o tistih drugih morda kdaj drugič.

Sicer pa, da ne bo zamere. Takšni kamni spotike niso samo v Stražišču. Med nami povedano, veliko in še več jih je tudi drugod. In tudi te bomo poiskali in pokazali nanje. (aže)

Strinjam se, naj vsak najprej pomete pred svojim pragom, preden s prstom pokaže na tujo svinjarijo. Toda ljudje smo pač ljudje in velikokrat v domačem gozdu ne vidimo dreves, sozedovo malomarnost pa kaj hitro opazimo. Skratka, ce bi vedno, ko nekaj naredimo ali opazimo, zraven tudi malo pomisili, kaj bomo s tem povzročili, bi marsikaj lahko odpadel neprijeten glavobol ali groba žalitev.

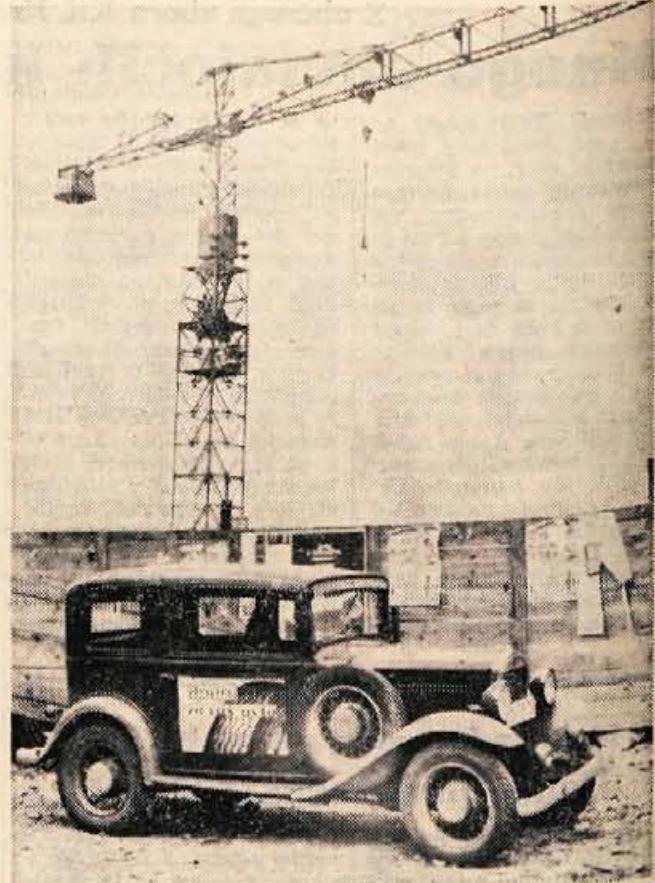
Odločili smo se, da bomo v prihodnje večkrat pobrskali po gorenjskem turističnem košu. Morda naslov komu ne bo všeč, vendar namen je jasen.

Kadar govorimo o Gorenjski naspoloh ali o posameznih krajih, se velikokrat nehote spomnimo tudi na njene turistične lepote in zanimivosti. Vendar imamo pogosto v mislih le naravne lepote, manj pa tisto, kar sami lahko prispevamo, popravimo, polepšamo. Velikokrat je tako, da je Gorenjska lepa le tam, kjer ni naseljena. Dobršen del lepote pa izgine, ko pogledamo v naselja.

Nikogar nočemo obrekovati, še manj žaliti. Potrakti želimo le na odnos, na občutek urejenosti — pa tudi na tiste, ki so dolžni, da včasih malo pogledajo okrog sebe in opozorijo na nepravilnosti oziroma na nered.

V četrtek dopoldne smo se odločili za hitro akcijo. Pogledali smo v Stražišče pri Kranju. Zamudili smo se dobre pol ure in že smo odkrili kup kamnov spotike, ki tudi ne preveč občutljivega obiskovalca lahko zbolejajo v oči.

Za Stražišče bi vsakdo pričakoval, da je to urejeno naselje. Vendar že na prvi pogled tega ne moremo priznati. Bolj bi držala ugotovitev, da je to dokaj neurejeno smetišče. (Oprostite, ampak res je videti tako).

Avto in žerjav. — Staro in novo. — Foto: F. Perdan

Grupa 220

Odkar se je Grupa 220 prvič predstavila javnosti, je kmalu postal ta ansambel eden najbolj priljubljenih. Morda so uspeли prav zato, ker igrajo predvsem domače skladbe. Njihovo skladbo Mesto smo slišali tudi v filmu Protest. Izdali so tudi že nekaj plošč. Na prvem pop festivalu v Zagrebu je skladba vodje ansambla D. Mlinarca dobila prvo nagrado strokovne žirije. Pred kratkim je izšla njihova samostojna plošča, prav sedaj pa so močno zaposleni s snemanjem prve long-play plošče. Na plošči bodo samo njihove skladbe. To je obenem tudi prva takšna plošča kakega domačega ansambla.

V Kranju bodo prvič nastopili na maturantskem tekstilnem plesu, ki bo v pondeljek, 12. novembra, ob 19.30 v delavskem domu.

Koncert Korošcev na Hrušici

V dvorani doma družbenih organizacij na Hrušici je bil v nedeljo dopoldne koncert mladinske godbe in moškega oktetja iz Vrbe na Koroškem. Hruščani so dvorano napolnili, česar jim ni bilo žal, saj so jim priredili gostje iz Avstrije prav prijetno dopoldne. Mladinska godba je poleg prijelnih viž zaigrala tudi nekaj zahtevnejših skladb. Oktet, ki so ga sestavljali starejši pevci, pa je zapel štiri slovenske koroške in štiri avstrijske pesmi.

Medtem ko so mladi godbeniki navdušili predvsem mladino, je oktet željal priznanje predvsem starejšega občinstva. Gostje, ki so bili deležni lepega sprejema in tudi navdušenja nad programom, so odnesli v Hrušice najlepše spomine. Tov. Bertl Brun, ki je goste pozdravil, je poudaril, da njihov obisk ne predstavlja le uspele glasbene prireditve, temveč tudi utrjevanje tovariških odnosov med prebivalci Hrušice in Vrbe na Koroškem. P. U.

KRANJ: Gostovanje Slovenskega gledališča iz Trsta — Prihodnji tened bodo imeli kranjski ljubitelji dramske umetnosti priliko videti znano delo A. P. Čehova Tri sestre. V Prešernovem gledališču namreč gostuje dramska skupina Slovenskega gledališča iz Trsta. Na sporednu so tri predstave. Premiera bo v pondeljek, 11. novembra, ob 19.30, ponovitvi pa v torek in sredo ob istem času. Drama v štirih dejanjih je režiral Bojan Stupica.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je odprta stalna arheološka, kulturno zgodovinska, etnografska in umetnostno zgodovinska zbirka. V Galeriji v Mestni hiši razstavlja plastike in risbe kipar Peter Jovanovič.

V Baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju na ogled razstava Partizanski tisk na Gorenjskem, v II. nadstropju pa razstava Domača obrt na Gorenjskem.

Galerijske in muzejske zbirke ter Prešernov spominski muzej so odprte vsak dan od 10.—12. in od 17.—19. ure.